

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Τ Μ Η Μ Α Φ Ι Λ Ο Σ Ο Φ Ι Α Σ

Ο δ η γ ό ς Π ρ ο π τ υ χ ι α κ ώ ν Σ π ο υ δ ώ ν

Ακαδημαϊκού έτους 2023-2024
Δ' ΕΤΟΣ

Για εισαχθέντες και εισαχθείσες έως και το ακαδ.έτος 2020-2021
Πρόγραμμα Ρ

Τεύχος Α

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ- ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	4
ΙΔΡΥΣΗ - ΣΤΕΓΑΣΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	4
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	4
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Δ.Ε.Π.)	5
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (ΒΤΦ)	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: 'ΕΥΔΟΞΟΣ'- ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΠΠΣ) ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ.....	20
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (Π.Δ. 55/10-2-2004)	22
Α. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (ΥΠΟ)	24
Β. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (ΕΠΙ)	27
Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ (ΥΑΕΠ)	27
Δ. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ (ΕΑΕΠ)	28
Ε. ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	35
Α' ΕΞΑΜΗΝΟ.....	36
Β' ΕΞΑΜΗΝΟ.....	37
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ	38
Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ.....	39
Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ.....	40
ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ (Ι).....	41
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ (ΙΙ).....	41
Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ (Ι)	43
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ (ΙΙ).....	43
Η' ΕΞΑΜΗΝΟ (Ι).....	45
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Η' ΕΞΑΜΗΝΟΥ (ΙΙ)	45
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-20245 ΓΙΑ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΕΣ/ΕΙΣΕΣ ΠΡΙΝ ΤΟ 2021-2022	47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: Π Ι Ν Α Κ Ε Σ Α Ν Τ Ι Σ Τ Ο Ι Χ Η Σ Η Σ Μ Α Θ Η Μ Α Τ Ω Ν Π Α Λ Ι Ο Τ Ε Ρ Ω Ν Π Ρ Ο Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Ω Ν Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Ω Ν Μ Ε Μ Α Θ Η Μ Α Τ Α Τ Ο Υ Τ Ρ Ε Χ Ο Ν Τ Ο Σ Π Ρ Ο Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Ο Υ Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Ο Σ	56

<https://sep4u.gr/>

**Υπεύθυνοι Οδηγού Σπουδών: Ε.Μυλωνάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια
Γ.Σαγκριώτης, Επίκουρος Καθηγητής
Σε συνεργασία με τη Γραμματεία του Τμήματος Φιλοσοφίας
Ιούλιος 2023
Φωτογραφίες: Γεωργία Μπούνια**

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 1 :

Τ Μ Η Μ Α Φ Ι Λ Ο Σ Ο Φ Ι Α Σ -

Β Α Σ Ι Κ Ε Σ Π Λ Η Ρ Ο Φ Ο Ρ Ι Ε Σ

Ιστοτόπος: www.philosophy.upatras.gr

Ηλεκτρονική διεύθυνση: philosophy@upatras.gr

Ταχυδρομική διεύθυνση: Τμήμα Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, 26 500 Ρίο-Πάτρα

ΙΔΡΥΣΗ - ΣΤΕΓΑΣΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Το Τμήμα Φιλοσοφίας ιδρύθηκε με το Π.Δ. 206/1999 (Φ.Ε.Κ.179/6-9-1999) και άρχισε να λειτουργεί τον Σεπτέμβριο του 1999. Αποστολή του είναι «η καλλιέργεια και προαγωγή της φιλοσοφίας με τη διδασκαλία και την έρευνα καθώς και η συμβολή στην ανάπτυξη του φιλοσοφικού στοχασμού απαραίτητου για την ενσυνείδητη καλλιέργεια των επιστημών άλλων γνωστικών πεδίων. Επίσης την κατάρτιση επιστημόνων ικανών να μελετούν, να ερευνούν και να διδάσκουν την επιστήμη αυτή» (άρθρο 1, παρ. 3, εδ. δ').

Το Τμήμα Φιλοσοφίας στεγάζεται σε κτήρια στο συγκρότημα των προκατασκευασμένων κτηρίων, κοντά στο κτήριο Α' της Πρυτανείας, τα οποία του έχουν παραχωρηθεί από το Πανεπιστήμιο. Στα κτήρια αυτά στεγάζονται η Γραμματεία, οι διδάσκοντες (μέλη Δ.Ε.Π., μέλη Ε.ΔΙ.Π. και διδάσκοντες με σύμβαση), η Βιβλιοθήκη, το Κέντρο Η/Υ του Τμήματος και αίθουσες σεμιναρίων. Στο Τμήμα έχουν γίνει διαδικασίες αξιολόγησης αρχικά μετά την ίδρυσή του και στη συνέχεια από το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 και εξής σε ετήσια βάση από τη λεγόμενη Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος. Τον Δεκέμβριο 2011 ολοκληρώθηκε η Εσωτερική Έκθεση Αξιολόγησης 2007-2011, ενώ επιτροπή πανεπιστημιακών από το εξωτερικό πραγματοποίησε εξωτερική αξιολόγηση και υπέβαλε την έκθεσή της στα τέλη Νοεμβρίου 2013. Το 2019 ολοκληρώθηκε με επιτυχία η πιστοποίηση του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος από την ΑΔΙΠ. Βλέπε: <https://philosophy.upatras.gr/tmima/domi-apostoli/pistopoiisi-ptychiou-apo-tin-adip/>.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ¹

---

¹ Η Συνέλευση του Τμήματος (Σ), όπως ορίζεται στον Ν. 4485/2017 άρθρο 21 παρ. 1, εννοείται στο εξής και όπου ο οδηγός σπουδών αναφέρεται σε Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.), ή Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.), όπως ονομάζονταν πριν.

Το Τμήμα Φιλοσοφίας διοικείται, σύμφωνα με το νόμο, από τη Συνέλευση, που αποτελείται από τα μέλη Δ.Ε.Π., εκπρόσωπο των μελών Ε.ΔΙ.Π. και εκπροσώπους των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, οι οποίοι προβλέπεται, έπειτα από εκλογή, να ορίζονται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, αντίστοιχα από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Φοιτητών και από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος.

Πλήρης σύνθεση της Συνέλευσης Τμήματος

Μέλη Δ.Ε.Π.

Γουδέλη Κυριακή, Αναπληρώτρια καθηγήτρια (Εκπαιδευτική άδεια ΧΕ 2023-24)
Δημητρακόπουλος Ιωάννης, Αναπληρωτής καθηγητής, Αναπληρωτής Πρόεδρος της Σ
Δημητράκος Θοδωρής, Επίκουρος καθηγητής
Ζεϊμπέκης Ιωάννης, Αναπληρωτής καθηγητής (Εκπαιδευτική άδεια ΕΕ 2023-24)
Κόντος Πάυλος, Καθηγητής (Εκπαιδευτική άδεια ΧΕ και ΕΕ 2023-24)
Μιχαλάκης Ανδρέας, Επίκουρος καθηγητής
Μιχάλσκι Μαρκ, Επίκουρος καθηγητής
Μουζάλα Μελίνα, Επίκουρη καθηγήτρια
Μυλωνάκη Ευγενία, Επίκουρη καθηγήτρια
Παγωνδιώτης Κωνσταντίνος, Επίκουρος καθηγητής, (Εκπαιδευτική άδεια ΧΕ 2023-24)
Παρούσης Μιχαήλ, Αναπληρωτής καθηγητής, Πρόεδρος της Σ
Σαγκριώτης, Γεώργιος, Επίκουρος καθηγητής
Σερμαμόγλου-Σουλμαΐδη Γεωργία, Αναπληρώτρια καθηγήτρια

Εκπρόσωπος μελών Ε.ΔΙ.Π.

Δεν έχει εκλεγεί για το ακαδημαϊκό έτος 2023-4

Εκπρόσωποι προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών

Τακτικά και αναπληρωματικά μέλη αναγράφονται στον ιστότοπο του Τμήματος, αν οριστούν κατά τα ως άνω.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Δ.Ε.Π.)

Καθηγητές	ΚΟΝΤΟΣ ΠΑΥΛΟΣ Οντολογία - Ηθική - Φαινομενολογία (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 4-8-2016)	τηλ.: 2610-997869 pkontos@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 25
Αναπληρωτές Καθηγητές	ΓΟΥΔΕΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ Νεότερη φιλοσοφία 17 ^{ος} μέχρι και 19 ^{ος} αιώνα (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 7-5-2008)	τηλ.: 2610-997707 kgoudeli@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 25

	ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Φιλοσοφία και θεολογία (Φ.Ε.Κ. μετακίνησης Γ 269/11-2-2022)	τηλ: 2610-969776 jdimitrako@upatras.gr γραφείο: κτήριο Β
	ΖΕΪΜΠΕΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Αναλυτική γνωσιοθεωρία, μεταφυσική και αισθητική (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 13-9-2017)	τηλ.: 2610-969301 zeimbekis@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 22
	ΠΑΡΟΥΣΗΣ ΜΙΧΑΗΛ Φιλοσοφία, επιστημολογία και θεωρία του δικαίου (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 9-3-2006)	τηλ.: 2610-969812 paroussis@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 25
	ΣΕΡΜΑΜΟΓΛΟΥ-ΣΟΥΛΜΑΪΔΗ ΓΕΩΡΓΙΑ Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία (Φ.Ε.Κ. διορισμού: Γ 3018/ 05-12-2022)	sermamo@upatras.gr γραφείο: κτήριο Β
Επίκουροι Καθηγητές	ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΣ ΘΟΔΩΡΗΣ Αναλυτική φιλοσοφία (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 15/11/2020)	τηλ: 2610-996174 thdimitrakos@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 25
	ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ Πολιτική φιλοσοφία (νεότερη - σύγχρονη) (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 31-8-2012)	τηλ.: 2610-969945 micha@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 35
	ΜΥΛΩΝΑΚΗ ΕΥΓΕΝΙΑ Σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 14/10/2020)	emylonaki@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 21
	ΜΙΧΑΛΣΚΙ ΜΑΡΚ Γερμανικός Πολιτισμός - Νεότερα και Σύγχρονα Ρεύματα της Γερμανικής Φιλοσοφίας (ΦΕΚ μετακίνησης 2126/12-11-2019)	mmichalski@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 22
	ΜΟΥΖΑΛΑ ΜΕΛΙΝΑ Φιλοσοφία της κλασικής Αρχαιότητας: Μεταφυσική-Γνωσιολογία	τηλ.: 2610-997644 mmouzala@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 22

	(Φ.Ε.Κ. διορισμού: 29-12-2014)	
	ΠΑΓΩΝΔΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Φιλοσοφία του νου (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 1-8-2012)	τηλ.: 2610-969946 cpagond@upatras.gr γραφείο: κτήριο K 35
	ΣΑΓΚΡΙΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Νεότερη Φιλοσοφία (ΦΕΚ διορισμού: Γ 896/ 5-4-2023)	τηλ.: 2610-996178 geosagriotis@upatras.gr Γραφείο: κτήριο K 22

ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Ε.ΔΙ.Π.)	ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 30-11-2017)	τηλ.: 2610-969947 athanasso@upatras.gr γραφείο: κτήριο K 35
	ΝΤΟΚΑ ΑΝΤΙΓΟΝΗ (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 30-11-2017)	τηλ. 2610-969817 antigonidoka@upatras.gr γραφείο: κτήριο K 21
	ΡΑΣΠΙΤΣΟΣ ΚΟΣΜΑΣ (Φ.Ε.Κ. ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ: 12-04-2019)	τηλ.: 2610-997228 kraspitsos@upatras.gr γραφείο: κτήριο K 21
	ΣΠΑΓΑΔΩΡΟΥ ΑΡΕΤΗ (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 9-3-2006)	τηλ.: 2610-969813 spagadorou@upatras.gr γραφείο: κτήριο K 22
	ΤΑΜΠΑΚΗΣ ΧΑΡΗΣ Αρχαία φιλοσοφία - Σύγχρονη γαλλική φιλοσοφία (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 6-7-2022)	τηλ.: 2610-997623 chtabakis@upatras.gr γραφείο K 25

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Γραμματεία του Τμήματος (κτήριο K 22) :

ΒΕΡΓΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ, Γραμματέας

τηλ.: 2610-997817

ΛΕΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, Διοικητικός Υπάλληλος

τηλ.: 2610-997818-819

E-mail: philosophy@upatras.gr

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ/ΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Στο Τμήμα Φιλοσοφίας λειτουργεί Επιτροπή Φοιτητικών Θεμάτων, αποτελούμενη από μέλη ΔΕΠ που ορίζονται στην έναρξη κάθε ακαδημαϊκού έτους. Επίσης λειτουργεί ο θεσμός του/της ακαδημαϊκού συμβούλου, που επιλαμβάνεται σπουδαστικών υποθέσεων. Οι ακαδημαϊκοί/ές σύμβουλοι ορίζονται επίσης στην έναρξη κάθε ακαδημαϊκού έτους. Οι φοιτητές και φοιτήτριες ενθαρρύνονται να επικοινωνούν με τους/τις συμβούλους για τα ζητήματα του προγράμματος σπουδών τους.

Επίσης, η Επιτροπή προσωπικών θεμάτων δέχεται εντελώς εμπιστευτικά καταγγελίες ή παράπονα φοιτητών που προκύπτουν από καταχρηστικές συμπεριφορές συμφοιτητών ή λοιπών παραγόντων της ακαδημαϊκής κοινότητας.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΣΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ

Πώς θα αποκτήσετε την Ακαδημαϊκή Ταυτότητα και το ΠΑΣΟ:

Από το έτος 2012-2013 το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων ανέπτυξε κεντρικό πληροφοριακό σύστημα για την έκδοση νέας ακαδημαϊκής ταυτότητας για τους φοιτητές. Στην ακαδημαϊκή ταυτότητα ενσωματώνεται και το Δελτίο Φοιτητικού Εισιτηρίου (ΠΑΣΟ), το οποίο καταργείται ως ξεχωριστό έντυπο.

Για να αποκτήσετε το δελτίο ειδικού εισιτηρίου (ΠΑΣΟ), θα πρέπει να υποβάλετε ηλεκτρονική αίτηση στη διεύθυνση <http://paso.minedu.gov.gr/>

Για να υποβάλετε την ηλεκτρονική αίτηση απόκτησης δελτίου ειδικού εισιτηρίου είναι απαραίτητο να διαθέτετε λογαριασμό πρόσβασης στις υπηρεσίες τηλεματικής του Πανεπιστημίου Πατρών. Το λογαριασμό αυτό τον παραλαμβάνετε κατά την εγγραφή σας στο πρώτο έτος σπουδών του Τμήματός σας. Σε περίπτωση που χάσετε το λογαριασμό πρόσβασης πρέπει να μεριμνήσετε για την άμεση έκδοση νέου κωδικού από το αρμόδιο Τμήμα Δικτύων του Πανεπιστημίου Πατρών.

Πώς θα παραλάβετε το ΠΑΣΟ:

Μετά την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης, μπορείτε να παραλάβετε το ΠΑΣΟ σας από συγκεκριμένο σημείο διανομής, το οποίο και θα έχετε επιλέξει κατά τη διαδικασία υποβολής. Η παραλαβή είναι δυνατή μόνο εφόσον η αντίστοιχη αίτησή σας έχει εγκριθεί από τη Γραμματεία του Τμήματός σας και αφού πρώτα ειδοποιηθείτε με sms ή e-mail ή από τον ατομικό σας λογαριασμό στο διαμορφωμένο πληροφοριακό σύστημα. Το ΠΑΣΟ είναι αυστηρά προσωπικό για το δικαιούχο φοιτητή και μόνο.

Πότε επιστρέψετε το ΠΑΣΟ:

Τυχόν διακοπή της φοιτητικής ιδιότητας σημαίνει αυτομάτως παύση του δικαιώματος κατοχής ΠΑΣΟ. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να επιστρέψετε το ΠΑΣΟ στη Γραμματεία του Τμήματός σας.

Αν χάσετε το ΠΑΣΟ:

Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια χάσει το ΠΑΣΟ του θα πρέπει να υποβάλλει στη Γραμματεία του Τμήματός του Υπεύθυνη Δήλωση του ν.1599/1986, μαζί με δήλωση απώλειας/κλοπής που θα έχει υποβάλλει στο αστυνομικό τμήμα. Μετά την έγκριση της επανέκδοσης από τη Γραμματεία, η διαδικασία απόκτησης ΠΑΣΟ επαναλαμβάνεται από την αρχή.

Ποιοι/ες φοιτητές/τριες δικαιούνται να αποκτήσουν ΠΑΣΟ:

Δικαίωμα αίτησης για την απόκτηση ΠΑΣΟ έχουν οι παρακάτω προπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες:

- ⇒ Οι φοιτητές/τριες πλήρους φοίτησης του πρώτου κύκλου σπουδών (προπτυχιακοί/ές) που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ, για όσα έτη απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών προσαυξημένα κατά δύο (2) έτη ($n+2$), και
- ⇒ Οι φοιτητές/τριες -πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων κρατών, οι οποίοι σπουδάζουν σε ημεδαπό ΑΕΙ στα πλαίσια του προγράμματος κινητικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Erasmus», για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους στο ημεδαπό ΑΕΙ.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 2 :

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (ΒΤΦ)

ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ, Βιβλιοθηκονόμος, Διοικητική Υπάλληλος

Κτήριο K25 τηλ. & φαξ: 2610-969915
E-mail: philslib@upatras.gr

Σκοπός της Βιβλιοθήκης (και αναγνωστηρίου) του Τμήματος Φιλοσοφίας (ΒΤΦ) είναι η υποστήριξη των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών, η παροχή υλικού για την εκπόνηση φοιτητικών εργασιών και η κάλυψη των ερευνητικών αναγκών των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, υποψήφιων διδασκτόρων και άλλων ερευνητών/τριών.

Η ΒΤΦ λειτουργεί στο κτήριο K25 του Τμήματος σε συνεργασία με την κεντρική **Βιβλιοθήκη & Υπηρεσία Πληροφόρησης (ΒΥΠ)** του Πανεπιστημίου Πατρών. **Για τη χρήση της ΒΤΦ απαιτείται η εγγραφή των χρηστών και η απόκτηση της ειδικής Κάρτας Χρήστη.** Η εγγραφή και η έκδοση της κάρτας γίνεται στα γραφεία της ΒΥΠ. Η **Κάρτα Χρήστη** ισχύει και για όλες τις υπηρεσίες της ΒΥΠ.

Δικαίωμα χρήσης της ΒΤΦ έχουν:

- Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Πατρών, το μέλος Ε.ΔΙ.Π. του τμήματος, καθώς και οι διδάσκοντες/ουσες με σύμβαση στο Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών
- Οι φοιτητές/τριες του Πανεπιστημίου Πατρών.
- Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες και οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες του Πανεπιστημίου Πατρών
- Όλοι/ες οι εργαζόμενοι/ες στο Πανεπιστήμιο Πατρών
- Εξωτερικοί/ες χρήστες, δηλαδή άτομα που δεν ανήκουν στις προαναφερθείσες κατηγορίες. Οι εξωτερικοί χρήστες καταβάλλουν το ποσό των 29,35 ευρώ εφάπαξ κατά την εγγραφή τους στη ΒΥΠ.

Οι χρήστες υποχρεούνται να δηλώνουν στον υπεύθυνο της ΒΤΦ, υπάλληλο ή μεταπτυχιακό φοιτητή, αλλαγές της διεύθυνσης, του τηλεφώνου και του e-mail τους.

Επισημαίνεται ότι για την έκδοση πτυχίου απαιτείται η απαλλαγή του/της φοιτητή/τριας από κάθε χρέωσή του/της έναντι της ΒΥΠ και της Βιβλιοθήκης του Τμήματος στο οποίο ανήκει.

Χρήση της Βιβλιοθήκης/Αναγνωστηρίου

Όλοι οι χρήστες δεσμεύονται από τους όρους του κανονισμού λειτουργίας της ΒΤΦ, ο οποίος βρίσκεται αναρτημένος σε εμφανή σημεία στο χώρο της Βιβλιοθήκης. Οποιαδήποτε λοιπά

ζητήματα προκύπτουν τίθενται υπόψη της Επιτροπής Βιβλιοθήκης του Τμήματος Φιλοσοφίας. Βασικά σημεία του κανονισμού λειτουργίας της ΒΤΦ:

- ⇒ Οι χρήστες είναι υποχρεωμένοι/ες να συμμορφώνονται προς τις υποδείξεις του προσωπικού, να σέβονται το χώρο καθώς και τους/τις συναδέλφους τους.
- ⇒ Οι χρήστες οφείλουν να είναι προσεκτικοί/ές στη χρήση του υλικού και του εξοπλισμού. *Οποιαδήποτε φθορά ή απώλεια υλικού αποκαθίσταται ή αποζημιώνεται από τον χρήστη που την προκάλεσε.*
- ⇒ Οι χρήστες αφήνουν τα βιβλία που χρησιμοποιούν εντός του χώρου της Βιβλιοθήκης, στο κέντρο των τραπεζιών του Αναγνώστηριου. Τα βιβλία επανατοποθετούνται στη θέση τους από τους/τις υπευθύνους της ΒΤΦ.
- ⇒ Δεν επιτρέπεται η είσοδος στο χώρο της Βιβλιοθήκης με τσάντες, παλτά κλπ. Για τη φύλαξη των προσωπικών αντικειμένων των χρηστών υπάρχουν στην είσοδο της Βιβλιοθήκης θυρίδες με κλειδιά, τα οποία ο/η χρήστης ζητεί από τον υπεύθυνο υπάλληλο της ΒΤΦ.
- ⇒ Στους χώρους κοινού της Βιβλιοθήκης δεν επιτρέπεται η εισαγωγή και κατανάλωση τροφίμων ή ροφημάτων καθώς και το κάπνισμα. Επίσης δεν επιτρέπονται τα κινητά τηλέφωνα.
- ⇒ Οι χρήστες έχουν άμεση πρόσβαση στα βιβλία και στα περιοδικά της ΒΤΦ. Η πρόσβαση στον κατάλογο της Βιβλιοθήκης γίνεται μέσω Η/Υ.
- ⇒ Κατά την έξοδό τους από το χώρο της Βιβλιοθήκης, οι χρήστες είναι υποχρεωμένοι/ες - χωρίς προτροπή - να δείχνουν στον υπεύθυνο υπάλληλο τα βιβλία ή τετράδια που παίρνουν μαζί τους.

Δανεισμός

Η ΒΤΦ λειτουργεί για τους/τις χρήστες και ως δανειστική βιβλιοθήκη. Τα βιβλία που είναι σημειωμένα με κόκκινες ετικέτες δεν δανείζονται. Όλα τα υπόλοιπα δανείζονται (έως τρία βιβλία), εφόσον δεν έχουν συμπεριληφθεί σε κλειστή συλλογή (βλ. παρακάτω). Για όλες τις κατηγορίες χρηστών της ΒΤΦ ο δανεισμός γίνεται για 15 ημέρες με δυνατότητα ανανέωσης μιας ακόμη εβδομάδας, εφόσον το βιβλίο δεν έχει ζητηθεί από άλλον χρήστη. Στους/Στις εξωτερικούς/ές χρήστες τα βιβλία δανείζονται για μία εβδομάδα, χωρίς δυνατότητα ανανέωσης. Για την κράτηση βιβλίων (μόνο ένα βιβλίο) τηρείται σειρά προτεραιότητας.

Σε περίπτωση καθυστέρησης της επιστροφής ενός βιβλίου ο/η δανειζόμενος/η επιβαρύνεται με πρόστιμο 50 λεπτών ανά εργάσιμη ημέρα.

Για τις ανάγκες συγκεκριμένων μαθημάτων ενός εξαμήνου οι διδάσκοντες/ουσες μπορούν να συγκροτούν «**κλειστές συλλογές**». Τα βιβλία των «κλειστών συλλογών» δεν δανείζονται κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο, παρά μόνο για τις ώρες που δεν λειτουργεί η ΒΤΦ (μετά τις 17.00 και έως τις 10.00 της επομένης ημέρας ή για ένα Σαββατοκύριακο ή για αργία).

Οι φοιτητές/τριες παρακαλούνται να ενημερώνονται σχετικά με την λειτουργία της ΒΤΦ από τις ανακοινώσεις του Τμήματος Φιλοσοφίας και της ΒΤΦ.

Κέντρο ηλεκτρονικών υπολογιστών (Η/Υ) στο Κτήριο Κ35

Το Τμήμα Φιλοσοφίας θεωρεί ως ένα από τα σημαντικότερα εφόδια των φοιτητών/τριών για να ανταποκριθούν στις ανάγκες της εκπαιδευτικής διαδικασίας την όσο το δυνατόν έγκαιρη εξοικείωσή τους με τις νέες τεχνολογίες και τις δυνατότητες που αυτές προσφέρουν.

Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν με άνεση τον Η/Υ ως εργαλείο είτε για τη σύνταξη των εργασιών τους είτε, το σπουδαιότερο, για την πρόσβασή τους στο διαδίκτυο και στο τεράστιο φάσμα πληροφοριών που αυτό προσφέρει (π.χ., για την πρόσβαση σε κλασικά κείμενα ή σε δευτερεύουσα βιβλιογραφία). Τέλος, η χρήση Η/Υ αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για την ενημέρωση των φοιτητών/τριών σχετικά με το πρόγραμμα μαθημάτων, τις ανακοινώσεις των διδασκόντων/ουσών κ.λπ. Με το σκεπτικό αυτό, το πρόγραμμα σπουδών προβλέπει υποχρεωτικά εργαστήρια για την χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, ώστε οι φοιτητές/τριες να εξοικειωθούν με τις νέες τεχνολογίες.

Οι φοιτητές/τριες παρακαλούνται να ενημερώνονται σχετικά με τα ωράρια λειτουργίας του Κέντρου Η/Υ από τις ανακοινώσεις του Τμήματος Φιλοσοφίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: 'ΕΥΔΟΞΟΣ' -

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Εύδοξος ονομάζεται το ηλεκτρονικό σύστημα μέσω του οποίου θα γίνεται η επιλογή και η παραλαβή των συγγραμμάτων που δικαιούνται οι φοιτητές/τριες κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Η διαδικασία που θα ακολουθείται και οι σχετικές ημερομηνίες περιγράφονται αναλυτικά παρακάτω:

Ενδεικτικές διαδικασίες

- 1-31 Οκτωβρίου: Ηλεκτρονική Δήλωση προτίμησης συγγραμμάτων από τους/τις φοιτητές/τριες
- 1 Οκτ.- 31 Δεκ.: Παραλαβή Συγγραμμάτων από τα σημεία Διανομής
- 1-31 Ιαν.: Εκκίνηση διαδικασίας Πληρωμής Εκδοτών και ενημέρωση Γραμματειών

Διαδικασία επιλογής συγγραμμάτων

Οι φοιτητές/τριες θα εισέρχονται σε μία κεντρική ιστοσελίδα του ΚΠΣ (*Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα*) από όπου:

- Θα γίνεται **η πιστοποίησή τους (μέσω Shibboleth)**
- Θα βλέπουν τα **μαθήματα του προγράμματος σπουδών και τα αντίστοιχα συγγράμματα**
- Θα μπορούν να κάνουν **προεπισκόπηση του εξωφύλλου**, του πίνακα περιεχομένων και ενός ενδεικτικού κεφαλαίου κάθε συγγράμματος
- Θα έχουν άμεση ενημέρωση για την **τρέχουσα διαθεσιμότητα** κάθε συγγράμματος και για τα σημεία διανομής στην πόλη-έδρα του Πανεπιστημίου
- Θα επιλέγουν ηλεκτρονικά τα συγγράμματα που δικαιούνται

Διαδικασία παραλαβής συγγραμμάτων

Κατόπιν, ο/η φοιτητής/τρια θα λαμβάνει άμεσα από το ΚΠΣ ένα SMS με τον **κωδικό PIN**, για να μπορεί να παραλάβει χωρίς καθυστέρηση τα επιλεγέντα συγγράμματα από το αντίστοιχο σημείο διανομής. Σε περίπτωση που ένας εκδότης δεν μπορεί να ορίσει τοπικό σημείο διανομής στην πόλη όπου εδρεύει η Σχολή του/της δικαιούχου φοιτητή/τριας, είναι υποχρεωμένος/η να αποστέλλει το σύγγραμμα ταχυδρομικώς στον/στην φοιτητή/τρια (δηλαδή, σε διεύθυνση στην πόλη-έδρα του Πανεπιστημίου), χωρίς χρέωση του/της παραλήπτη.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 4 :

Γ Ε Ν Ι Κ Ε Σ Π Λ Η Ρ Ο Φ Ο Ρ Ι Ε Σ Γ Ι Α Τ Ο Υ Σ / Τ Ι Σ Φ Ο Ι Τ Η Τ Ε Σ / Τ Ρ Ι Ε Σ

Πρόγραμμα Erasmus

Ένα από τα σημαντικότερα προγράμματα κινητικότητας φοιτητών που διαχειρίζεται το Πανεπιστήμιο Πατρών είναι η τομεακή δράση Erasmus του Ευρωπαϊκού Προγράμματος *Lifelong Learning Programme (LLP)*. Συμμετέχοντας στο πρόγραμμα Erasmus, οι φοιτητές/τριες έχουν δύο δυνατότητες: α) την κινητικότητα για σπουδές, β) την κινητικότητα για πρακτική άσκηση (placements). Οι υποτροφίες Erasmus χρηματοδοτούνται από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών και επιδοτούνται από το Πανεπιστήμιο Πατρών με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται από τη Διεύθυνση Διεθνών, Δημοσίων Σχέσεων και το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων (2610.994259, 969029) και στον ιστότοπο:

<https://erasmus.upatras.gr/contact>

Το Τμήμα Φιλοσοφίας συμμετέχει ενεργά στο πρόγραμμα Erasmus και έχει ήδη υπογράψει μια σειρά διμερών συμφωνιών. Για τα επόμενα έτη βρίσκονται σε ισχύ συμφωνίες με τα εξής ευρωπαϊκά πανεπιστημιακά ιδρύματα:

Universität Leipzig (έως 2029) Γερμανία

Universidad Complutense de Madrid (έως 2028) Ισπανία

Albert-Ludwigs-Universität Freiburg (έως 2028) Γερμανία

University of Zilina (έως 2029) Σλοβακία

Kazimierz Wielki University (έως 2029) Πολωνία

Constantine the Philosopher University in Nitra (έως 2028) Σλοβακία

Bogaziçi University (έως 2028) Τουρκία

Adam Mickiewicz University in Poznan (έως 2028) Πολωνία

Univerzita Komenského (Comenius University in Bratislava) (έως 2028) Σλοβακία

University of Cyprus (έως 2028) Κύπρος

Charles University (έως 2028) Τσεχία

Universitatea Din Bucuresti (έως 2028) Ρουμανία

Universita Degli Studi Di Bari Aldo Moro (έως 2028) Ιταλία

Università degli Studi di Genova (έως 2028) Ιταλία

<https://sep4u.gr/>

Université Catholique de Louvain (έως 2024) Βέλγιο

Universidade Nova de Lisboa (έως 2024) Πορτογαλία

Third University of Rome (έως 2028) Ιταλία

Universite De Liege (έως 2023) Βέλγιο

Universität zu Köln (έως 2023) Γερμανία

Julius-Maximilians-Universität Würzburg (έως 2023) Γερμανία

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II (έως 2023) Πολωνία

Sapienza Università di Roma (έως 2028) Ιταλία

Université Paris Sorbonne (έως 2027) Γαλλία

Τις Διδρυματικές Συμφωνίες του Τμήματος Φιλοσοφίας και τους ιστότοπους των συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων μπορείτε να δείτε στην Διεύθυνση:

<https://erasmus.upatras.gr/agreements/erasmus>

Μαθήματα ελληνικής γλώσσας

Το Εργαστήριο Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών (τηλ.: 2610.969691, e-mail: greeklab@upatras.gr) προσφέρει μαθήματα ελληνικών διαφόρων επιπέδων σε φοιτητές/τριες Erasmus. Έχει επίσης την ευθύνη δραστηριοτήτων για την ανάδειξη της ελληνικής γλώσσας, λογοτεχνίας και του πολιτισμού, καθώς και της διαδικασίας πιστοποίησης γνώσης της ελληνικής γλώσσας.

Μαθήματα άλλων γλωσσών

Το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών (τηλ.: 2610 997755) εξυπηρετεί κατά το δυνατόν τις ανάγκες των Τμημάτων. Διδάσκονται οι ξένες γλώσσες: Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά και Ρωσικά.

Στέγαση

Οι φοιτητές/τριες στεγάζονται υπό προϋποθέσεις στη Φοιτητική Εστία του *Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας* τα κτήρια της οποίας βρίσκονται στους χώρους της Πανεπιστημιούπολης. Η **(μικρή) Εστία του Πανεπιστημίου Πατρών**, που βρίσκεται στο Προάστιο Πατρών, εξυπηρετεί κυρίως αλλοδαπούς/ες μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες και διδάσκοντες/ουσες για περιορισμένο χρόνο.

Η **Φοιτητική Εστία του Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας** παρέχει διαμονή σε προπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες που δικαιούνται δωρεάν σίτιση. Για σχετικές πληροφορίες οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να απευθύνονται στη Φοιτητική Εστία στα τηλέφωνα 2610 992359-361 και fax 2610 993550. Η διάθεση των δωματίων στη **(μικρή)**

Εστία του Πανεπιστημίου στο Προάστιο γίνεται με προτεραιότητα μετά από σχετικό αίτημα των συντονιστών/τριών-μελών Δ.Ε.Π. των Τμημάτων που δέχονται φοιτητές/τριες ξένων Πανεπιστημίων. Σχετικά τηλέφωνα στην Διεύθυνση Φοιτητικής Μέριμνας: 2610 997968 και 997975. Το κόστος διαμονής για το μονόκλινο δωμάτιο ανέρχεται στο ποσό των 200 ευρώ μηνιαίως και για το δίκλινο στο ποσό των 248 ευρώ μηνιαίως. Καταβάλλεται εγγύηση ποσού ίσου με το ενοίκιο ενός μηνός, η οποία επιστρέφεται κατά την αποχώρηση αν το δωμάτιο παραδοθεί χωρίς φθορές. Τέλος, οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα εύρεσης στέγης σε ενοικιαζόμενα διαμερίσματα και δωμάτια της ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής της Πανεπιστημιούπολης. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://www.ein.gr>

Στεγαστικό επίδομα

Στους/Στις προπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριές των Ανώτατων και Ανώτερων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων που εισάγονται με το σύστημα των Πανελλαδικών εξετάσεων, χορηγείται ετήσιο στεγαστικό επίδομα ίσο με χίλια (1.000) ευρώ, σύμφωνα με το Νόμο 3220/04 όπως έχει τροποποιηθεί με τους Ν. 3255/04 άρθρο 1 παρ. 10 & Ν. 3296/04 άρθρο 1, παρ. 14. Πληροφορίες για τα απαραίτητα δικαιολογητικά:

<https://www.upatras.gr/foitites/foititiki-merimna/stegastiko-epidoma/>

Σίτιση

Για τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται σχετικά με το δικαίωμα δωρεάν σίτισης και την έκδοση της «κάρτας δωρεάν σίτισης», βλέπε:

<https://www.upatras.gr/foitites/foititiki-merimna/sitisi/>

Ιατρικές Υπηρεσίες

Στο χώρο της Πανεπιστημιούπολης λειτουργεί το Γενικό Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, το οποίο είναι δυναμικότητας 700 κλινών και προσφέρει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας στους/στις κατοίκους της περιοχής (τηλ. κέντρο : 2610 999111).

Υπηρεσίες για φοιτητές/τριες με ειδικές ανάγκες

Έχει συσταθεί μία ειδική Επιτροπή για τα προβλήματα των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Πληροφορίες στην Διεύθυνση Φοιτητικής Μέριμνας : 2610 997968 -69.

Γραφείο Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών Υγείας

Στο Πανεπιστήμιο Πατρών λειτουργεί Ειδικό Γραφείο Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών Υγείας που απευθύνεται στους/στις φοιτητές/τριες όλων των Τμημάτων. Το

<https://sep4u.gr/>

γραφείο αυτό παρέχει ψυχοκοινωνική υποστήριξη για την αντιμετώπιση των προσωπικών, ψυχολογικών προβλημάτων κατά την περίοδο των σπουδών.

Πληροφορίες: Δ/νση Φοιτητικής Μέριμνας. Τηλ.:2610969897, 2610996696 Fax: 2610997975

<http://dfm.upatras.gr/>

Οικονομική ενίσχυση φοιτητών/τριών

Υπάρχει πληθώρα υποτροφιών και δανείων που παρέχονται τόσο σε προπτυχιακούς/ές όσο και μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες. Ανάλογα με την πηγή χρηματοδότησης οι υποτροφίες διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

1. Κρατικές Υποτροφίες από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (I.K.Y.)
2. Υποτροφίες Ευρωπαϊκής Κοινότητας
3. Υποτροφίες Κληροδοτημάτων και Οργανισμών
4. Υποτροφίες Ξένων Πολιτιστικών Ιδρυμάτων
5. Υποτροφίες Ιδιωτών
6. Υποτροφίες Διεθνών Οργανισμών
7. Υποτροφίες Ξένων Κυβερνήσεων
8. Υποτροφίες Ερευνητικών Ινστιτούτων

Ενημέρωση για θέματα υποτροφιών από τα παρακάτω αναφερόμενα γραφεία ή υπηρεσίες του Πανεπιστημίου.

Γραφείο Διασύνδεσης και Επαγγελματικής Πληροφόρησης

Το γραφείο Διασύνδεσης και Επαγγελματικής πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Πατρών άρχισε να λειτουργεί το 1997. Σκοπός του είναι η ενημέρωση των φοιτητών/τριών για θέματα που αφορούν τα εξής:

1. μεταπτυχιακές σπουδές, 2. αγορά εργασίας, 3. ανεύρεση πόρων στήριξης σπουδών και κατάρτισης (υποτροφίες/κληροδοτήματα κ.λπ.).

Γενικότερα αποσκοπεί στην παροχή κάθε είδους βοήθειας στον/στην φοιτητή/τρια για την επιλογή ή την υποστήριξη της μελλοντικής του/της καριέρας. Αναπτύσσει μηχανισμούς αμοιβαίας και διαρκούς ενημέρωσης, αναδεικνύει τις δεξιότητες και ειδικεύσεις φοιτητών/τριών και πτυχιούχων, προσφέρει πληροφορίες για τους ορίζοντες που ανοίγει η απόκτηση του πτυχίου, τόσο στον εκπαιδευτικό, όσο και στον επαγγελματικό τομέα. Προσφέρει συμβουλευτική υποστήριξη σε φοιτητές/τριες και αποφοίτους τόσο κατά τη διαδικασία αναζήτησης εργασίας, όσο και κατά τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων για μεταπτυχιακές σπουδές (σύνταξη βιογραφικού σημειώματος, συστατικών επιστολών, προετοιμασία για συνέντευξη κ.λπ). Επίσης, οργανώνει ημερίδες, σεμινάρια και συνέδρια για την ενημέρωση σε θέματα που σχετίζονται με την απασχόληση και την πρόσβαση στον

<https://sep4u.gr/>

κόσμο της εργασίας. Το γραφείο Διασύνδεσης στεγάζεται στο κτίριο Α του Πανεπιστημίου Πατρών. Τηλ. 2610996678, 2610996679.

<https://www.cais.upatras.gr/>

Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας (2610 997950)

<https://www.upatras.gr/upatras/administrative-services/general-directorate-of-academic-and-administrative-affairs/diefthynsi-ekpaidefsis-kai-erevna/>

Διεύθυνση Διεθνών, Δημοσίων Σχέσεων και Δημοσιευμάτων (2610 969026-27)

<https://www.upatras.gr/upatras/administrative-services/general-directorate-of-academic-and-administrative-affairs/diefthynsi-dimosion-scheseon-kai-exostrefeias/>

Αθλητικές Εγκαταστάσεις - Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο

Το Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο εδρεύει στην ανατολική πλευρά της πανεπιστημιούπολης και συγκροτείται από ένα σύμπλεγμα αθλητικών χώρων πλήρως ανακαινισμένων, όπως κλειστό γήπεδο καλαθοσφαίρισης και πετοσφαίρισης με ηλεκτρονικούς πίνακες αποτελεσμάτων και κερκίδες, αίθουσα γυμναστικής, αίθουσα οργάνων, αποδυτήρια, ντους, σάουνα. Διαθέτει επίσης **υπαίθριους χώρους άθλησης** υψηλών προδιαγραφών για αγώνες και ατομική ή ομαδική εκγύμναση όπως γήπεδο ποδοσφαίρου με χλοοτάπητα και κερκίδες, σύγχρονες υποδομές αγωνισμάτων στίβου, υπαίθρια γήπεδα καλαθοσφαίρισης και τένις. Κεντρικός στόχος του Πανεπιστημιακού Γυμναστηρίου είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση εξειδικευμένων προγραμμάτων εκγύμνασης που απευθύνονται στο σύνολο της πανεπιστημιακής κοινότητας. Επίσης αναπτύσσει συστηματική δράση και στην διοργάνωση αθλητικών γεγονότων τοπικής ή εθνικής εμβέλειας.

Για περισσότερες πληροφορίες και για τα προγράμματα που προσφέρονται κάθε χρόνο, συμβουλευτείτε τον ιστότοπο:

<http://gym.upatras.gr/>

Εξωσπουδαστικές και ελεύθερες δραστηριότητες

Το Πανεπιστήμιο Πατρών, ως ένα από τα μεγάλα ακαδημαϊκά ιδρύματα της χώρας, εξασφαλίζει όλες εκείνες τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για ουσιαστική επιστημονική γνώση και μάθηση μέσα σε ένα ευχάριστο πανεπιστημιακό περιβάλλον που προσφέρει ευκαιρίες και για άλλες ενδιαφέρουσες πολιτιστικές, αθλητικές και ψυχαγωγικές

<https://sep4u.gr/>

δραστηριότητες. Πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στις ακόλουθες δραστηριότητες:

Πολιτιστικές ομάδες Φοιτητών:

<http://www1.upnet.gr/index/page/id/96>

<https://www.upatras.gr/culture/cultural-groups/>

Χορωδία: choir.upatras.gr

Θεατρικός Όμιλος Εργαζομένων: <https://www.facebook.com/THOEPP>

Χορευτικός Όμιλος Προσωπικού: <https://www.upatras.gr/culture/cultural-groups/dance-club/>

Ραδιοφωνικός σταθμός UPFM: <https://upfm.upatras.gr/>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ, ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΣΤΟ:
<https://my.upatras.gr>

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 5 :

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α Π Ρ Ο Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Ω Ν Σ Π Ο Υ Δ Ω Ν (Π Π Σ) Τ Ο Υ Τ Μ Η Μ Α Τ Ο Σ Φ Ι Λ Ο Σ Ο Φ Ι Α Σ

Απονεμόμενος τίτλος σπουδών: Πτυχίο Φιλοσοφίας

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η εισαγωγή στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος γίνεται κατά τις κείμενες διατάξεις:

1. Για μαθητές/τριες Λυκείου, μέσω συμμετοχής των υποψηφίων στις Πανελλήνιες εξετάσεις.
2. Για όσους/όσες έχουν ήδη ένα τίτλο σπουδών από άλλο ΑΕΙ ή ΑΤΕΙ, μέσω κατατακτηρίων γραπτών εξετάσεων.
3. Άτομα που εμπίπτουν σε ειδικές κατηγορίες, εισάγονται στο Τμήμα χωρίς εξετάσεις και μέχρι ποσοστού 5% επί του συνόλου του αριθμού των εισακτέων **φοιτητών/τριών**.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

- (1) Σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό του Πανεπιστημίου Πατρών (Φ.Ε.Κ.: 5468, 14-11-2023, τεύχ. Β, άρθρο 21 παρ. 3), «κάθε φοιτητής οφείλει να εγγράφεται στο Τμήμα του στην αρχή κάθε εξαμήνου σε ημερομηνίες που ορίζονται από την Κοσμητεία της οικείας Σχολής και να δηλώνει τα μαθήματα που επιλέγει». Από τη σχετική Υπουργική εγκύκλιο αρ. Φ5/18347/Β3/21.2.12 προκύπτει ότι η εγγραφή και δήλωση μαθημάτων αποτελούν από κοινού ενέργεια, προκειμένου ο φοιτητής/η φοιτήτρια να έχει ενεργή παρουσία στο Τμήμα. Επομένως, πιστοποιητικό φοίτησης (φοιτητικής ιδιότητας) για κάθε χρήση χορηγείται εφόσον οι φοιτητές/τριες έχουν ανανεώσει την εγγραφή και έχουν δηλώσει τα μαθήματα του εξαμήνου για το οποίο ζητούν το πιστοποιητικό. Σε αντίθετη περίπτωση, μπορεί να χορηγείται πιστοποιητικό για τη φοιτητική κατάσταση, το οποίο να αναφέρει ιστορικό των στοιχείων της μέχρι τότε φοίτησης. Ανά εξάμηνο ανανέωση, ή μη, εγγραφής και δήλωσης μαθημάτων αποτελούν συνεπώς δικαίωμα και υποχρέωση κάθε φοιτητή /τριας, που οφείλει για το σκοπό αυτό ν' απευθυνθεί στη Γραμματεία του Τμήματος.
- (2) Με απόφαση Γενικής Συνέλευσης το εαρινό εξάμηνο 2013, από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και εξής οι από κατατακτήριες εξετάσεις φοιτητές/τριες εγγράφονται στο Β' εξάμηνο σπουδών.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (αποφάσεις Γ.Σ. Ιουνίου 2015 κ.ε.)

Με την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου όλοι οι φοιτητές/τριες υποβάλλουν στην Ηλεκτρονική Γραμματεία <https://progress.upatras.gr> ηλεκτρονική δήλωση για τα υποχρεωτικά και επιλεγόμενα μαθήματα του εξαμήνου σπουδών τους – σε σύνολο πάντοτε 30 μονάδων ECTS, όπως φαίνεται παρακάτω στο αναλυτικό πρόγραμμα μαθημάτων.

Μόνο οι φοιτητές/τριες του Τμήματος που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Erasmus, κατά το εξάμηνο φοίτησης σε ξένο Πανεπιστήμιο υποβάλλουν υποχρεωτικά δήλωση για μαθήματα 30 μονάδων ECTS τα οποία παρακολουθούν και εξετάζονται εκεί, δεν υποβάλλουν συνεπώς δήλωση για τα μαθήματα του ίδιου εξαμήνου σπουδών τους στο Τμήμα.

Όλοι/Όλες οι φοιτητές/τριες του Τμήματος που οφείλουν από προηγούμενα εξάμηνα άλλα υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα μαθήματα (φιλοσοφίας ή άλλων επιστημονικών πεδίων) και επιθυμούν να εξεταστούν σε αυτά καλούνται στη δήλωση κάθε εξαμήνου να δηλώνουν επίσης ορισμένα από τα μαθήματα που οφείλουν. Εκτός δηλ. από τις 30 μονάδες ECTS των μαθημάτων του τρέχοντος εξαμήνου, κάθε φοιτητής/τρια επιτρέπεται να δηλώσει επιπλέον οφειλόμενα μαθήματα μέχρι 30 μονάδες ECTS για κάθε προηγούμενο εξάμηνο του/της, χειμερινό ή εαρινό, αντιστοίχως.

Ειδικά οι επί πτυχίω φοιτητές/τριες, εκτός από τις δηλώσεις στην αρχή κάθε εξαμήνου, καλούνται πριν από την εξεταστική, αν θέλουν, να ανανεώσουν τη δήλωση μαθημάτων που οφείλουν και τα οποία έχουν δηλωθεί σε προηγούμενο χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο, αντιστοίχως, εφόσον τα μαθήματα αυτά διδάσκονται κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΚΑΘΕ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ
- και μόνο εντός της προθεσμίας που έχει ανακοινωθεί. Η συγκεκριμένη υποχρέωση σημαίνει ότι δεν μπορεί να εξεταστεί και να βαθμολογηθεί κανείς σε μαθήματα που δεν δηλώνει.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (Π.Δ. 55/10-2-2004)

Με το Π.Δ. 55/10-2-2004 (Φ.Ε.Κ. 46/11-2-2004, τχ. Α', σ. 807-808), άρθρο 1 – το οποίο εκδόθηκε προς εφαρμογή της απόφασης/πρότασης στο ΥΠ.Ε.Π.Θ. της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Φιλοσοφίας (συνεδρίαση υπ' αρ. 36/20-2-2002) για την επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων – οι πτυχιούχοι του Τμήματος κατοχυρώνονται επαγγελματικά ως εξής:

1. Έχουν τη δυνατότητα ενασχόλησής τους με την καλλιέργεια και προαγωγή της φιλοσοφίας διά της διδασκαλίας και της έρευνας, καθώς και την καλλιέργεια, ανάπτυξη και μετάδοση της φιλοσοφικής και ανθρωπιστικής παιδείας και του πολιτισμού.

2. Έχουν τη δυνατότητα να απασχολούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις:

α) Στην εκπαίδευση, δημόσια και ιδιωτική, ως καθηγητές για τη διδασκαλία μαθημάτων σχετικών με την επιστήμη τους και ως στελέχη αυτής.

β) Σε φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα όπως Υπουργεία, Νομαρχιακές και Τοπικές Αυτοδιοικήσεις, κρατικούς και ιδιωτικούς πολιτιστικούς φορείς, πολιτιστικούς οργανισμούς, πολιτιστικά ιδρύματα, μέσα επικοινωνίας και ενημέρωσης (τηλεόραση, ραδιόφωνο, έντυπο τύπο), ιδρύματα με μορφωτική και πολιτισμική δράση, εκδοτικούς οργανισμούς, ερευνητικά ιδρύματα και στον ευρύτερο χώρο του πολιτισμού κ.λπ. ως στελέχη, σύμβουλοι, επιμορφωτές/τριες κ.λπ. σε αντικείμενα της επιστήμης τους, συμβάλλοντας με επιστημονική επάρκεια και δημιουργικά στην καλλιέργεια και διάδοση της φιλοσοφικής και ανθρωπιστικής παιδείας και του πολιτισμού.

γ) Σε φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, όπως Υπηρεσίες, Νοσηλευτικά Κέντρα, Ερευνητικά Κέντρα, επιχειρήσεις κ.ά., των οποίων το αντικείμενο άπτεται ζητημάτων εφαρμοσμένης ηθικής, ως στελέχη, σύμβουλοι, επιμορφωτές κ.λπ. (π.χ. σε σεμινάρια επιμόρφωσης για θέματα βιοηθικής, σε νοσοκομεία ως σύμβουλοι ηθικής και ιατρικής ηθικής, ή σε επιχειρήσεις ως σύμβουλοι σε ζητήματα ηθικής των επιχειρήσεων κ.λπ.).

Κατά το Νόμο 3577/2007 (Φ.Ε.Κ. 130/8.06.2007, τ. Α', άρθρο 26, παράγραφο 3), οι πτυχιούχοι του Τμήματος εντάσσονται στον κλάδο ΠΕ02 των εκπαιδευτικών, δηλαδή στον κλάδο των φιλολόγων, συνεπώς μπορούν να συμμετέχουν στους αντίστοιχους διαγωνισμούς ΑΣΕΠ.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΣΠΟΥΔΕΣ

Οι απόφοιτοι του Τμήματος έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν μεταπτυχιακές ή διδακτορικές σπουδές στη φιλοσοφία σε οποιοδήποτε Πανεπιστήμιο της ημεδαπής ή της αλλοδαπής (η αποδοχή τους εξαρτάται βέβαια και από τον βαθμό του πτυχίου τους). Ομοίως, οι απόφοιτοι έχουν δυνατότητα πρόσβασης σε μια σειρά μεταπτυχιακών προγραμμάτων σε άλλα Τμήματα Ανθρωπιστικών σπουδών, ή σε προγράμματα management, διαχείρισης ανθρώπινων πόρων κ.λπ., που δέχονται υποψηφίους ανεξαρτήτως της ειδικότητας του πρώτου πτυχίου. Σε κάθε περίπτωση, ο/η απόφοιτος καλείται να ελέγξει τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις εισαγωγής που θέτει το Ίδρυμα στο οποίο θέλει να συνεχίσει τις σπουδές του/της.

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το νέο Πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος (ΠΠΣ) τέθηκε σε ισχύ από το ακαδημαϊκό έτος 2021-22. Το ΠΠΣ Φιλοσοφίας αναπτύσσεται σε 8 εξάμηνα σπουδών. Περιλαμβάνει 42 μαθήματα για την απόκτηση πτυχίου, τα οποία αντιστοιχούν σε 133 διδακτικές μονάδες και σε 240 μονάδες ECTS, κατανεμημένες αναλογικά στα οκτώ εξάμηνα σπουδών, 30 μονάδες ECTS ανά εξάμηνο.

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΠΣ

Α. Υποχρεωτικά μαθήματα φιλοσοφίας (=ΥΠΟ): 20		
A.1	Πανεπιστημιακές παραδόσεις	15
A.2	Εργαστήρια ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων	2
A.3	Εργαστήριο πληροφορικής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες	1
A.4	Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων	1
A.5	Λογική	1
A.6	Εργαστήρια συναρτώμενα αντιστοίχως με τα μαθήματα «Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων» (A4) και «Λογική» (A5)	(2)
Β. Μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας [παραδόσεις ή σεμινάρια] (=ΕΠΙ): 13		
Γ. Υποχρεωτικά μαθήματα άλλων επιστημονικών πεδίων (=ΥΑΕΠ): 3		
Δ. Μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (=ΕΑΕΠ): 6		
		Σύνολο
		42
Ε. Ειδικές περιπτώσεις μαθημάτων		
E.1	Διπλωματική εργασία φιλοσοφίας	
E.2	Φροντιστηριακά μαθήματα και ασκήσεις	
E.3	Πρακτική άσκηση φιλοσοφίας	

Σύμφωνα με το **ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ** στο τέλος του παρόντος κεφαλαίο (4), το ΠΠΣ περιλαμβάνει τις εξής κατηγορίες μαθημάτων.

- Α. (ΥΠΟ):** 20 υποχρεωτικά μαθήματα φιλοσοφίας. Τα οποία περιλαμβάνουν
  - A.1 17 υποχρεωτικά μαθήματα πανεπιστημιακών παραδόσεων φιλοσοφίας,
  - A.2 Δύο Εργαστήρια ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων,
  - A.3 Ένα υποχρεωτικό πρακτικό Εργαστήριο πληροφορικής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες.
  - A.4 Ένα μάθημα: Επεξεργασίας φιλοσοφικών θεμάτων που συνοδεύεται από πρακτικό εργαστήριο
  - A.5 Ένα μάθημα Λογικής που συνοδεύεται από πρακτικό εργαστήριο.

Β. (ΕΠΙ): 13 μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας, είτε με μορφή πανεπιστημιακών παραδόσεων είτε σεμιναρίου.

Γ. (ΥΑΕΠ): 3 υποχρεωτικά μαθήματα άλλων επιστημονικών πεδίων.
633

Δ. (ΕΑΕΠ): 6 μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων.

Ε. Στο ΠΠΣ προβλέπονται επίσης ως δυνατότητες **ειδικές περιπτώσεις μαθημάτων: η διπλωματική εργασία φιλοσοφίας**, που αντικαθιστά συγκεκριμένο αριθμό μαθημάτων επιλογής φιλοσοφίας· **ασκήσεις και φροντιστήρια** για υποστήριξη άλλων μαθημάτων· και **η πρακτική άσκηση φιλοσοφίας**, που αντικαθιστά ένα μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (βλ. παρακάτω ρυθμίσεις).

Τα γενικά μαθησιακά αποτελέσματα του ΠΠΣ ορίζονται ως εξής:

Το ΠΠΣ αποσκοπεί στην κατάρτιση επιστημόνων με αποδεδειγμένη γνώση και κατανόηση των βασικών εννοιών, αρχών, θεωριών, και θεματικών πεδίων της φιλοσοφίας, τόσο σε ιστορική όσο και σε συστηματική προσέγγιση, επιστημόνων ικανών να αναλύουν και να αποτιμούν φιλοσοφικά επιχειρήματα, να τα μελετούν, να τα παρουσιάζουν κριτικά και να τα συμπληρώνουν ή διορθώνουν. Έχοντας αποκτήσει τις απαιτούμενες ικανότητες για να συνεχίσουν αυτοδύναμα τη διεύρυνση και εμβάθυνση των γνώσεών τους, οι απόφοιτοι έχουν τη δυνατότητα να απασχοληθούν σε επαγγέλματα που αποβλέπουν στην προαγωγή της φιλοσοφίας, με διδασκαλία ή/και με έρευνα, αλλά και στη μετάδοση της φιλοσοφικής και ανθρωπιστικής παιδείας συνολικά. Πέρα από τη βασική γνώση της φιλοσοφικής επιστήμης και της επαγγελματικής ενασχόλησης με αυτήν, οι απόφοιτοι έχουν την ικανότητα να εξασκήσουν τις δεξιότητές τους σε πολλά άλλα επιστημονικά πεδία, διεπιστημονικά περιβάλλοντα, και εργασιακούς χώρους, καθώς η προπτυχιακή τους κατάρτιση εξασφαλίζει την αυτοδύναμη κριτική τους σκέψη για την επίλυση σύνθετων προβλημάτων και δεξιότητες αναλυτικού λόγου.

Α. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (ΥΠΟ)

A1: Πανεπιστημιακές παραδόσεις

Στόχος των μαθημάτων αυτών είναι ο/η φοιτητής/τρια να αποκτήσει την απαραίτητη βασική στοιχειώση και βασικό προσανατολισμό στο πεδίο της φιλοσοφίας. Θεματικά τα μαθήματα αυτά έχουν ορισθεί, ώστε α) να δίνουν επαρκή εποπτεία για τους πλέον κομβικούς σταθμούς της ιστορίας της φιλοσοφίας, β) να οδηγούν τον/την φοιτητή/τρια ως τις σύγχρονες φιλοσοφικές τάσεις και γ) να τον/την προσανατολίζουν στους βασικούς κλάδους της φιλοσοφίας.

A2: Εργαστήρια Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων

Ο χαρακτήρας των μαθημάτων είναι εργαστηριακός, με κύριο στόχο τόσο τη μεθοδολογική κατάρτιση των φοιτητών/τριών για αυτοδύναμη, επιστημονικά δόκιμη προσέγγιση πρωτογενών φιλοσοφικών κειμένων, όσο και την εξάσκησή τους στις απαραίτητες για τον σκοπό αυτόν πρακτικές και δεξιότητες:

α) οι φοιτητές/τριες ασκούνται πρακτικά, βάσει επιλεγμένων κειμένων, στην ανάλυση του φιλοσοφικού λόγου, στον προσδιορισμό του περιεχομένου των φιλοσοφικών εννοιών του κειμένου, στη δυνατότητα διάκρισης, ανασυγκρότησης και αποτίμησης της εξηγητικής δύναμης των επιχειρημάτων του και στην κατανόηση των φιλοσοφικών θέσεων που αυτό διατυπώνει.

β) οι φοιτητές/τριες ασκούνται πρακτικά στη χρήση και αξιοποίηση του διαθέσιμου για τους σκοπούς του μαθήματος υποστηρικτικού επιστημονικού υλικού, όπως είναι ειδικά έργα αναφοράς, φιλοσοφικά λεξικά, ιστορικά γλωσσικά λεξικά, ευρετήρια, ηλεκτρονικές πηγές, χρήση της βιβλιοθήκης, καθώς και επιλεγμένη βασική βιβλιογραφία για την άντληση της απαιτούμενης πληροφορίας.

γ) Εν τέλει οι φοιτητές/τριες μαθαίνουν να εξάγουν φιλοσοφική γνώση από πρωτογενές υλικό και ασκούνται στην ανάπτυξη γραπτού επιστημονικού φιλοσοφικού λόγου.

Ρυθμίσεις Εργαστηρίων Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων: Οι φοιτητές/τριες ΚΑΤΑΤΑΣΣΟΝΤΑΙ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΑ σε ομάδες Εργαστηρίων Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων, και σε περίπτωση που δεν επιτύχουν στην κανονική και την επαναληπτική εξέταστική του Σεπτεμβρίου, κατά την επόμενη δήλωση του μαθήματος έχουν δικαίωμα να επιλέξουν ομάδα Εργαστηρίων.

Στα Εργαστήρια Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων παρακολουθήση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Δεν επιτρέπονται πάνω από τρεις (3) απουσίες από τις συνεδρίες του μαθήματος. Σε περίπτωση περισσοτέρων των τριών απουσιών ο/η φοιτητής/τρια δεν μπορεί να βαθμολογηθεί στο μάθημα αυτό.

A3: Εργαστήριο Πληροφορικής για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Το υποχρεωτικό Εργαστήριο Πληροφορικής σκοπό έχει να εξασκήσει τους/τις φοιτητές/τριες στη χρήση νέων τεχνολογιών ως πρακτικών απαραίτητων εργαλείων για τις σπουδές αλλά και την επιστήμη τους. Στα πλαίσια του εργαστηρίου οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με εργαλεία που χρησιμοποιούνται (α) για την έρευνα στο πεδίο των ανθρωπιστικών επιστημών και (β) για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της. Σε σχέση με το (α) οι φοιτητές/τριες θα ασκηθούν στη χρήση μηχανών αναζήτησης και διαχείρισης βιβλιογραφίας, στην αναζήτηση σε βάσεις δεδομένων φιλοσοφικών κειμένων, στην εύρεση και αξιολόγηση διαδικτυακών πηγών. Σε σχέση με το (β) οι φοιτητές/τριες θα ασκηθούν στη χρήση κειμενογράφου, προετοιμασία παρουσιάσεων με διαφάνειες, στην κατασκευή εννοιακών χαρτών, και άλλα εργαλεία παρουσίασης. Το Εργαστήριο Πληροφορικής έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα και αντιστοιχεί σε διδακτικές μονάδες για την απόκτηση του πτυχίου. Για το μάθημα αυτό δεν προβλέπονται επαναληπτικές εξετάσεις.

A4: Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την επιστημονική προσέγγιση, ανάλυση, επεξεργασία και παρουσίαση φιλοσοφικών θεματικών. Για τον σκοπό αυτό, το συγκεκριμένο μάθημα **εστιάζει στην συζήτηση ενός επιμέρους φιλοσοφικού ζητήματος**, το οποίο μελετάται συστηματικά βάσει επιλεγμένης βιβλιογραφίας. Το μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτικό πρακτικό εργαστήριο (βλ. πιο κάτω). **Για τους/τις φοιτητές/τριες με έτος εισαγωγής μετά το 2011/12** επιτυχής εξέταση στην Επεξεργασία Φιλοσοφικών Θεμάτων (συνολικά μάθημα + εργαστήριο) είναι **προαπαιτούμενο για διπλωματική εργασία**.

A5: Λογική

Τα μαθήματα Λογικής θεωρούνται μαθήματα προπαιδείας για τη φιλοσοφική ανάλυση και την ορθολογική οικοδόμηση φιλοσοφικών επιχειρημάτων και της σκέψης γενικότερα. Ταυτόχρονα εισάγουν στον φιλοσοφικό κλάδο της Λογικής. Το συγκεκριμένο υποχρεωτικό μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτικό πρακτικό εργαστήριο (βλ. πιο κάτω). Η βαθμολόγηση των φοιτητών προκύπτει από συμψηφισμό του βαθμού στο κυρίως μάθημα και στο εργαστήριο.

A6: Υποχρεωτικά Εργαστήρια συναρτώμενα σε υποχρεωτικά μαθήματα φιλοσοφίας

Τα εργαστήρια που συνοδεύουν τα υποχρεωτικά μαθήματα φιλοσοφίας «Επεξεργασία Φιλοσοφικών Θεμάτων» και «Λογική» ανήκουν στην κατηγορία υποχρεωτικών πρακτικών εργαστηρίων του προγράμματος σπουδών. Είναι εργαστηριακά μαθήματα πρακτικής εμπέδωσης γνώσεων και διδασκαλίας δεξιοτήτων, εξαρτώνται θεματικά από το ομώνυμο μάθημα και αποτελούν ενιαία διδακτική ενότητα με αυτό.

Η παρακολούθηση των εργαστηρίων είναι υποχρεωτική: δεν επιτρέπεται η απουσία σε περισσότερα από τρία (3) μαθήματα του εργαστηρίου και δεν βαθμολογούνται φοιτητές που υπερβαίνουν τον αριθμό των τριών απουσιών. Για τα εργαστηριακά μαθήματα δεν προβλέπονται επαναληπτικές εξετάσεις.

Η επίδοση των φοιτητών στα συναρτώμενα εργαστήρια συνυπολογίζεται μαζί με την επίδοσή τους στο κυρίως μάθημα για τον τελικό βαθμό του μαθήματος, σε ποσοστό που καθορίζεται για το κάθε εργαστήριο ξεχωριστά. Ο/Η υπεύθυνος/η του εργαστηρίου αξιολογεί με δική του/της ευθύνη τις επιδόσεις των φοιτητών και παραδίδει την αξιολόγησή του σε υπογεγραμμένο πίνακα στον υπεύθυνο του ενιαίου μαθήματος. Ο/Η υπεύθυνος/η του μαθήματος εκδίδει και υπογράφει το τελικό βαθμολόγιο, επισυνάπτοντας απαραίτητως τους υπογεγραμμένους πίνακες των επί μέρους βαθμολογήσεων στην εξέταση του μαθήματος και στο εργαστήριο. Ο βαθμός του εργαστηρίου σε περίπτωση επιτυχίας ισχύει και για την επόμενη εξεταστική. Εντούτοις, αποτυχία στο μάθημα (βαθμός κάτω του 5) σε όλες τις εξεταστικές περιόδους της ακαδημαϊκής χρονιάς που δηλώνεται, συνεπάγεται επανάληψη και του εργαστηρίου.

Εργαστήριο Λογικής

Το εργαστήριο Λογικής, κατ' αντιστοιχία προς την ύλη του μαθήματος, προσφέρει την πρακτική εξάσκηση και εμπέδωση των εννοιών του μαθήματος μέσω εργαστηριακών ασκήσεων, λύσεων προβλημάτων και συχνών δοκιμασιών, στις οποίες υποχρεωτικά συμμετέχουν όλοι/ες οι φοιτητές/τριες ανά ομάδες.

Εργαστήριο Επεξεργασίας Φιλοσοφικών Θεμάτων

Στόχος του εργαστηρίου είναι αφ' ενός η πρακτική εξάσκηση του/της φοιτητή/τριας σε μικρές ομάδες στη μελέτη, κατανόηση και γραπτή παρουσίαση επιστημονικής φιλοσοφικής βιβλιογραφίας, συναφούς με τη θεματική του κυρίως μαθήματος, με την καθοδήγηση και την υποστήριξη υπεύθυνου για το εργαστήριο ειδικού διδακτικού προσωπικού. Αφ' ετέρου, ο/η φοιτητής/τρια διδάσκεται και εξασκείται σε επιστημονικές τεχνικές (π.χ. βιβλιογραφική έρευνα) καθώς και στις μορφολογικές προδιαγραφές της συγγραφής επιστημονικής εργασίας.

Για τους/τις φοιτητές/τριες με έτος εισαγωγής μετά το 2011/12 η επιτυχής παρακολούθηση του συνολικού μαθήματος Επεξεργασίας Φιλοσοφικών Θεμάτων είναι προαπαιτούμενο διπλωματικής εργασίας.

Β. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (ΕΠΙ)

Τα μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας 3^{ου} και 4^{ου} έτους μπορούν να προσφέρονται με τη μορφή πανεπιστημιακών παραδόσεων ή με τη μορφή σεμιναρίων. Τα μαθήματα αυτά σκοπό έχουν να επιτρέψουν στον/στην φοιτητή/τρια να επεκταθεί σε πεδία ή/και να εμβαθύνει σε φιλοσοφικά ζητήματα ανάλογα με τα ειδικότερα ενδιαφέροντά του/της, ως εκ τούτου θεματικά καλύπτουν σημαντικούς σταθμούς της ιστορίας της φιλοσοφίας, καθώς και κεντρικά ζητήματα της συστηματικής φιλοσοφίας, που ολοκληρώνουν το πρόγραμμα των προπτυχιακών σπουδών. Κατά τη διάρκεια των σπουδών τους οι φοιτητές/τριες είναι υποχρεωμένοι/ες να παρακολουθήσουν **δεκατρία (13)** μαθήματα από αυτήν την κατηγορία.

Σεμινάρια: Τα σεμινάρια αποτελούν ειδική υποκατηγορία των μαθημάτων επιλογής φιλοσοφίας. Για την παρακολούθησή τους εγγράφονται έως 25 φοιτητές/τριες με την εξής διαδικασία: οι φοιτητές/τριες δηλώνουν εγκαίρως το ενδιαφέρον τους να συμμετάσχουν στο σεμινάριο και γίνονται αποδεκτοί/ές ή μη, μετά από προσωπική συνέντευξη με τον/την διδάσκοντα/ουσα (ο/η οποίος/α λαμβάνει υπόψη του/της τη δυνατότητα χρήσης ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας, την επίδοση στα μαθήματα και ιδιαίτερα στα συναφή με το θέμα του σεμιναρίου ή σε προαπαιτούμενα, τα οποία ορίζει για το σεμινάριο, τη χρήση Η/Υ κ.ο.κ.). Κατά την έναρξη του εξαμήνου ο/η διδάσκων/ουσα καταθέτει στη Γραμματεία κατάλογο με τους/τις φοιτητές/τριες που έγιναν δεκτοί/ές στο σεμινάριο.

Η επίδοση του/της φοιτητή/τριας στα σεμιναριακά μαθήματα αξιολογείται βάσει γραπτής εργασίας έκτασης περίπου 4.000 λέξεων, η οποία παρουσιάζεται υποχρεωτικά στο σεμινάριο και παραδίδεται σε τελική μορφή κατά την περίοδο εξετάσεων. Στα σεμινάρια η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική: για να παραδώσουν εργασία οι φοιτητές/τριες, δεν πρέπει να έχουν απουσιάσει από περισσότερες από τρεις (3) συνεδριάσεις του μαθήματος.

Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ (ΥΑΕΠ)

Οι φοιτητές/τριες οφείλουν να παρακολουθήσουν 3 υποχρεωτικά μαθήματα **άλλων επιστημονικών πεδίων**, τα «Παιδαγωγικά Ι», «Παιδαγωγικά ΙΙ» και «Αρχαία Ελληνική Λογοτεχνία», τα οποία προσφέρονται από το Τμήμα Φιλοσοφίας. Τόσο τα υποχρεωτικά, όσο και τα παρακάτω μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων προεκτείνουν το περιεχόμενο των σπουδών προς την κατεύθυνση των επιστημονικών κλάδων που συμπεριλαμβάνει το επαγγελματικό προφίλ το οποίο κατοχυρώνουν οι σπουδές φιλοσοφίας στην ελληνική Μέση Εκπαίδευση. Αντιστοιχούν σε γνωστικά αντικείμενα που υπάγονται στον κλάδο ΠΕ02 των εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης, καθώς και σε μαθήματα παιδαγωγικής. Στόχος των μαθημάτων αυτών είναι η εξασφάλιση τυπικών προϋποθέσεων παιδαγωγικής κατάρτισης αφ' ενός και αφ' ετέρου η στοιχείωση των φοιτητών φιλοσοφίας στα περιεχόμενα και τη μεθοδολογία των επιστημονικών αυτών κλάδων σε βασικό επίπεδο.

Δ. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ (ΕΑΕΠ)

Οι φοιτητές/τριες οφείλουν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους να παρακολουθήσουν 6 μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων. Έτσι μπορούν να δημιουργήσουν κατά τα επιστημονικά ενδιαφέροντά τους ή τον επαγγελματικό τους σχεδιασμό πεδία ισχυρότερης εστίασης και ειδίκευσης, επικεντρώνοντας τις επιλογές τους σε γνωστικά αντικείμενα του κλάδου ΠΕ02, ή να πλαισιώσουν τις φιλοσοφικές τους σπουδές με συναφή πεδία και γενικά να διαμορφώσουν και να ολοκληρώσουν εξατομικευμένα τις σπουδές τους. Οι φοιτητές/τριες επιλέγουν από κατάλογο μαθημάτων, τα οποία προσφέρονται από το Τμήμα ή άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου.

Ε. ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ε1: ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Επόπτης/τρια διπλωματικής εργασίας (ΔΕ): Η ΔΕ εποπτεύεται από ένα/μία διδάσκοντα/ουσα (μέλος ΔΕΠ του Τμήματος ή Έκτακτο Εκπαιδευτικό Προσωπικό). Εφόσον το θέμα της εργασίας είναι διεπιστημονικό, επιτρέπεται να οριστεί και δεύτερος/η επόπτης/τρια (εκτός Τμήματος αλλά εντός του Παν/μίου Πατρών). Οι διδάσκοντες μπορούν να αναλαμβάνουν ανά ακαδημαϊκό έτος την παρακολούθηση έως πέντε (5) ΔΕ. Επιπλέον, προβλέπεται συνεπίβλεψη Διπλωματικής Εργασίας από ένα (1) μέλος ΔΕΠ του Τμήματος και ένα (1) μέλος ΕΔΙΠ εφόσον είναι είτε κάτοχος διδακτορικού διπλώματος είτε μέλος της καταληκτικής βαθμίδας, όπως ορίζεται από τον Νόμο 4386/2016, άρθρο 28, παρ. 12α.

Προϋποθέσεις εποπτείας ΔΕ: Η ανάληψη της εποπτείας μιας ΔΕ έγκειται στη διακριτική ευχέρεια ενός/μιας διδάσκοντα/ουσας. Ελάχιστοι όροι, ωστόσο, για την εκπόνηση μιας ΔΕ είναι η χρήση ελληνικής και ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και χρήση Η/Υ. Οι φοιτητές καλούνται να εκφράζουν έγκαιρα την πρόθεσή τους για εκπόνηση ΔΕ από το 6^ο εξάμηνο και εξής, ώστε να έχουν επαρκή χρόνο για τη δήλωση και εν συνεχεία την προετοιμασία της ΔΕ, με τη σύμφωνη γνώμη του/της διδάσκοντα/ουσας που δέχεται να αναλάβει το θέμα και την εποπτεία.

Προαπαιτήσεις: Για φοιτητές/τριες έτους εισαγωγής **πριν από το 2011/12:** Βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης του **φροντιστηρίου εκπόνησης επιστημονικής εργασίας**. Το φροντιστήριο αυτό αντιστοιχείται για τους/τις φοιτητές/τριες αυτής της κατηγορίας με το **Εργαστήριο επεξεργασίας φιλοσοφικών θεμάτων**, για την επιτυχή παρακολούθηση του οποίου λαμβάνουν σχετική βεβαίωση.

Για όλους/ες τους/τις φοιτητές/τριες έτους εισαγωγής **μετά το 2011/12:** Επιτυχής εξέταση στο μάθημα «Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων» βάσει στοιχείων της καρτέλας του/της φοιτητή/τριας.

Χρόνος δήλωσης, προετοιμασίας και υποβολής ΔΕ: Αν ο/η φοιτητής/τρια επιλέγει να αναλάβει ΔΕ και ο/η διδάσκων/ουσα έχει δεχτεί να εποπτεύσει συγκεκριμένο θέμα που συμφώνησαν, η ΔΕ δηλώνεται μόνο μια φορά, είτε στο Ζ', είτε στο Η', είτε σε επόμενο

εξάμηνο νόμιμων σπουδών, υποχρεωτικά στη θέση τριών επιλεγόμενων μαθημάτων φιλοσοφίας του ίδιου εξαμήνου: δηλαδή, κατά τη δήλωση ο/η φοιτητής/τρια δεν δηλώνει τρία κατ' επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας στη θέση των οποίων δηλώνει τη ΔΕ (βλ. και παρακάτω: Αντιστοιχία με μαθήματα). Το ίδιο διάστημα που έχει οριστεί για τη δήλωση, κατατίθεται στη Γραμματεία συμπληρωμένο έντυπο με το θέμα και τον/την επόπτη/τρια της ΔΕ, υπογεγραμμένο από τον/την τελευταίο/α.

Η διάρκεια προετοιμασίας της ΔΕ είναι τουλάχιστον ένα διδακτικό εξάμηνο και δεν επιτρέπεται να υποβληθεί προς εξέταση, πριν ολοκληρωθούν τα μαθήματα του εξαμήνου στην αρχή του οποίου δηλώθηκε. Εάν για οποιονδήποτε λόγο η ΔΕ δεν συνεχιστεί, κατατίθεται στη Γραμματεία σχετικό έγγραφο και, αντί της ΔΕ που δεν διεκπεραιώθηκε, το επόμενο εξάμηνο ο/η φοιτητής/τρια δηλώνει υποχρεωτικά τρία μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας, ώστε να καλύψει τις προϋποθέσεις του πτυχίου. Το ίδιο ισχύει, εάν υποβαλλόμενη ΔΕ εξεταστεί και δεν βαθμολογηθεί επιτυχώς.

Εξέταση ΔΕ: Η ΔΕ εξετάζεται από τον/την επόπτη/τρια και έναν/μία επιπλέον διδάσκοντα/ουσα. Η εξέταση ανακοινώνεται στο Τμήμα μια εβδομάδα νωρίτερα και είναι δημόσια.

Αντιστοιχία με μαθήματα: Για όλους/ες τους/τις φοιτητές/τριες με έτος εισαγωγής από το 2006-07 και εξής η διπλωματική εργασία αντικαθιστά **τρία (3) κατ' επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας** 3ου και 4ου έτους, με τα οποία αντιστοιχείται, και ισοδυναμεί με 9 δ.μ. και 15 μονάδες ECTS.

Για τους/τις εισαχθέντες/είσες των ακαδημαϊκών ετών 1999-2000 έως 2005-2006 η διπλωματική εργασία αντικαθιστά **δύο (2) κατ' επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας** 3ου και 4ου έτους **και ένα (1) κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων** 3ου και 4ου έτους, με τα οποία αντιστοιχείται.

E2: ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Για ορισμένα μαθήματα του ΠΠΣ, ιδίως τις πανεπιστημιακές παραδόσεις, μπορεί να προβλεφθούν ειδικά φροντιστηριακά μαθήματα και ασκήσεις, με σκοπό τη διδακτική ενίσχυση του μαθήματος για την καλύτερη εξασφάλιση των μαθησιακών αποτελεσμάτων μέσω στενότερης διδακτικής υποστήριξης των φοιτητών σε μικρές ομάδες. Μπορούν να διδαχθούν είτε από μέλη ΔΕΠ, είτε από μέλη έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού, είτε από μέλη ΕΔΙΠ, είτε από μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες ιδιαίτερα του Β' κύκλου σπουδών.

E3: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Από το 2017-2018 και εξής, εφόσον εγκριθεί σχετική χρηματοδότηση, μπορεί να δηλωθεί προπτυχιακή Πρακτική άσκηση φιλοσοφίας ως επιλογή στο 6^ο εξάμηνο, εναλλακτικά στη θέση του μαθήματος επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων, ή σε επόμενο εξάμηνο σπουδών από φοιτητές/τριες που το οφείλουν. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 δήλωση Πρακτικής άσκησης μπορούν να υποβάλλουν μόνον φοιτητές/τριες του 8^{ου} εξαμήνου ή επί πτυχίω που οφείλουν μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων του 6^{ου} εξαμήνου. Το Τμήμα προβλέπει Πρακτική άσκηση με όριο αριθμού φοιτητών μέχρι 50, διαφορετικό κάθε εαρινό εξάμηνο αναλόγως της χρηματοδότησης, και ενδεικτικά θέτει σε

προτεραιότητα ως προϋποθέσεις έγκρισης: (α) αριθμό μαθημάτων με επιτυχή εξέταση και μέσο όρο βαθμολογίας 1^{ου} και 2^{ου} έτους σπουδών, (β) οικονομικά κριτήρια, (γ) επάρκεια ξένης γλώσσας σε επίπεδο τουλάχιστον B2, (δ) επάρκεια χρήσης Η/Υ.

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Κατ' εφαρμογή απόφασης της Συγκλήτου και αντίστοιχης ρύθμισης της Γ.Σ. του Τμήματος από το 2016-2017 και εξής, στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο Σεπτεμβρίου κάθε φοιτητής, συμπεριλαμβανομένων των επί πτυχίω, δικαιούται να επανεξεταστεί για να βελτιώσει τον βαθμό του σε ένα μάθημα ανά ακαδημαϊκό έτος, από εκείνα στα οποία εξετάστηκε επιτυχώς κατά την προηγούμενη εξεταστική περίοδο του χειμερινού εξαμήνου τον Ιανουάριο, ή του εαρινού εξαμήνου τον Ιούνιο – ανεξαρτήτως αν επρόκειτο για μάθημα του έτους σπουδών του, ή το όφειλε από προηγούμενα έτη. Συγκεκριμένα, το δικαίωμα βελτίωσης βαθμού επιτυχίας αφορά ένα μάθημα είτε από τα υποχρεωτικά και επιλεγόμενα μαθήματα Φιλοσοφίας τα οποία αντιστοιχούν το καθένα σε 5 μονάδες ECTS – και διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς και από συμβασιούχους διδάσκοντες/ουσες του Τμήματος – είτε από τα υποχρεωτικά και επιλεγόμενα μαθήματα άλλων επιστημονικών πεδίων τα οποία διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Φιλοσοφίας και μόνο.

Οι ενδιαφερόμενοι/ες φοιτητές/τριες υποβάλλουν μεταξύ τέλους Ιουλίου και τέλους Αυγούστου σχετική αίτηση επανεξέτασης προακτέου βαθμού στην Υπηρεσία ηλεκτρονικής υποβολής αιτημάτων (eservice@upatras.gr) με την προϋπόθεση να αφορά επανεξέταση σε ένα μάθημα των ως άνω κατηγοριών.

Όταν η Γραμματεία καταχωρίσει βαθμό της αρχικής επιτυχούς εξέτασης και βαθμό επανεξέτασης κάθε εν λόγω μαθήματος, ο μεγαλύτερος από τους δύο λογίζεται ως ο βαθμός του συγκεκριμένου μαθήματος για το πτυχίο, με επεξήγηση στην αναλυτική βαθμολογία.

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Βαρύτητα – Διδακτικές μονάδες – Μονάδες ECTS ανά κατηγορία μαθημάτων

Κατηγορία μαθημάτων Α1 (ΥΠΟ), Β (ΕΠΙ), Γ (ΥΑΕΠ), Δ (ΕΑΕΠ): τρία μαθήματα, καθένα 3 διδακτικές μονάδες, 5 μονάδες ECTS.

Κατηγορία Α2 (ΥΠΟ): τρία εργαστήρια, καθένα 3 διδακτικές μονάδες, 10 μονάδες ECTS.

Κατηγορία Α3 (ΥΠΟ): δίωρο εργαστήριο πληροφορικής, 2 διδακτικές μονάδες, 5 μονάδες ECTS.

Κατηγορία Α4 και Α5 (ΥΠΟ): τρία μαθήματα με τρία υποχρεωτικά πρακτικά εργαστήρια της κατηγορίας Α6, καθένα (μάθημα+εργαστήριο) 7 διδακτικές μονάδες, 15 μονάδες ECTS.

Ε1: Η διπλωματική εργασία φιλοσοφίας υποκαθιστά τρία μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας της κατηγορίας Β (ΕΠΙ), συνολικά 9 διδακτικές μονάδες, 15 μονάδες ECTS.

Ε3: Η πρακτική άσκηση φιλοσοφίας υποκαθιστά ένα μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων της κατηγορίας Δ (ΕΑΕΠ), 3 διδακτικές μονάδες, 5 μονάδες ECTS.

1. Απαιτούμενες διδακτικές μονάδες για τη λήψη πτυχίου:

α. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013/14 και εξής: απαιτούνται **133** δ.μ. (42 μαθήματα)

Έτη μεταβατικής εφαρμογής του νέου ΠΠΣ:

β. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2012/13: απαιτούνται **135** δ.μ. (44 μαθήματα)

γ. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011/12: απαιτούνται **141** δ.μ. (47 μαθήματα)

δ. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010/11: απαιτούνται **144** δ.μ. (48 μαθήματα)

Έτη εισαγωγής πριν από το 2010/11

ε. Εισαχθέντες/είσες κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2006/07 έως 2009/10: απαιτούνται **141** δ.μ. (47 μαθήματα).

στ. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005/06: απαιτούνται **136** δ.μ. (46 μαθήματα).

ζ. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004/05: απαιτούνται **136** δ.μ. (46 μαθήματα).

η. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2003/04: απαιτούνται **135** δ.μ. (45 μαθήματα) καθώς και η επιτυχής εξέταση σε 4 μαθήματα ξένης γλώσσας (χωρίς δ.μ.) και στο Εργαστήριο Πληροφορικής (χωρίς δ.μ.).

θ. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2002/03: απαιτούνται **135** δ.μ. (45 μαθήματα) καθώς και η επιτυχής εξέταση σε 4 μαθήματα ξένης γλώσσας (χωρίς δ.μ.) και στο Εργαστήριο Πληροφορικής (χωρίς δ.μ.).

ι. Εισαχθέντες/είσες κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1999/2000, 2000/01 και 2001/02: απαιτούνται **138** δ.μ. (46 μαθήματα) καθώς και η επιτυχής εξέταση σε 4 μαθήματα ξένης γλώσσας (χωρίς δ.μ.).

2. Το Εργαστήριο Πληροφορικής δεν προσφέρεται για τους/τις εισαχθέντες/είσες κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1999-2000 και 2000-2001, ενώ για τους/τις εισαχθέντες/είσες κατά τα ακαδημαϊκά έτος 2001-2002 προσφέρεται ως μάθημα επιλογής.

3. ΜΟΝΟ για τους/τις εισαχθέντες/είσες κατά τα ακαδημαϊκά έτη από 1999/2000 έως και 2003/04 προϋπόθεση για τη λήψη πτυχίου ήταν η επιτυχής εξέταση σε 4 μαθήματα ξένης γλώσσας χωρίς δ.μ. Φοιτητές/τριες εισαγωγής αυτών των ετών απαλλάσσονται από τα μαθήματα ξένης γλώσσας, εάν είναι κάτοχοι έγκυρου διπλώματος είτε Αγγλικής είτε Γαλλικής είτε Γερμανικής είτε Ιταλικής γλώσσας, σε επίπεδο Proficiency in English βρετανικού ή αμερικανικού Πανεπιστημίου, DELF 1-6, Sorbonne I, Kleines Sprachdiplom και CELI 5 αντιστοίχως.

4. Στις ως άνω κατ' αντιστοιχία έτους εισαγωγής απαιτούμενες δ.μ. για την απόκτηση πτυχίου συνυπολογίζονται δ.μ. από την προαιρετική διπλωματική εργασία, η οποία μέχρι

και το 2014-2015 προσφερόταν στους/στις φοιτητές/τριες ΣΤ' εξαμήνου σπουδών και εξής και από το 2016-2017 προσφέρεται στους φοιτητές Ζ' εξαμήνου και εξής. Η ΔΕ αντιστοιχεί σε 9 δ.μ. (ότι ισοδυναμεί με 3 μαθήματα επιλογής βλ. παραπάνω).

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΝΕΟΥ ΠΠΣ ΚΑΙ ΕΞΗΣ

Για όλους/ες τους εγγεγραμμένους φοιτητές/ήτριες

- Δεν υπάρχει ο περιορισμός υποχρεωτικής επιλογής δύο τουλάχιστον μαθημάτων από κάθε μια από τέσσερις θεματικές περιοχές φιλοσοφίας για τα μαθήματα επιλογής 3^{ου}-4^{ου} έτους, όπως ίσχυε στο παλαιό ΠΠΣ: τα μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας 3^{ου}-4^{ου} έτους επιλέγονται και δηλώνονται στο εξής ανεξαρτήτως θεματικής περιοχής, αναλόγως των ενδιαφερόντων των φοιτητών.
- Με απόφαση της ΓΣ τον Ιούνιο 2015 για όλους/ες ανεξαιρέτως τους/τις εγγεγραμμένους/ες φοιτητές/τριες – **όλων των κατηγοριών εισαγωγής** – δεν ισχύουν οι προηγούμενες ρυθμίσεις αριθμού προαπαιτούμενων υποχρεωτικών μαθημάτων φιλοσοφίας Α' έως και Γ' εξαμήνου, προκειμένου να έχουν δικαίωμα να δηλώσουν μαθήματα φιλοσοφίας επιλογής 3^{ου}/4^{ου} έτους: αναλόγως των ενδιαφερόντων τους, όλοι/ες οι φοιτητές/τριες επιλέγουν και δηλώνουν στο εξής τα μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας 3^{ου}-4^{ου} έτους **χωρίς προαπαίτηση**.
- Τα άλλοτε υποχρεωτικά μαθήματα «Κείμενα αρχαίας Φιλοσοφίας», «Κείμενα Νεότερης Φιλοσοφίας» και «Κείμενα Φιλοσοφίας του 20^{ου} αιώνα» έχουν αντιστοιχηθεί με μαθήματα στα οποία δεν απαιτείται υποχρεωτική παρακολούθηση με την έως τώρα έννοια του ελέγχου παρουσιών.

Για τους/τις επί πτυχίω φοιτητές/τριες ετών εισαγωγής 2009/10 και προηγούμενων

- Οι υποχρεώσεις τους σε αριθμό μαθημάτων/διδασκτικές μονάδες και η δομή των σπουδών για την απόκτηση πτυχίου δεν μεταβάλλονται σε τίποτα από το νέο ΠΠΣ και ισχύουν ως είχαν.
- Μόνο οι εσωτερικές ρυθμίσεις κανονισμού μαθημάτων που αναγράφονται πιο πάνω μετατρέπονται και γι' αυτήν την κατηγορία φοιτητών.
- Έχουν συνολικά **10 μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας**.
- Αναζητούν στο νέο ΠΠΣ **τα μαθήματα που οφείλουν σύμφωνα με το δικό τους πρόγραμμα σπουδών** αναλόγως έτους εισαγωγής.

Για τους/τις φοιτητές/τριες έτους εισαγωγής 2010/11 (4^ο έτος το 2013/14)

- Ακολουθούν το νέο ΠΠΣ μόνο στα προβλεπόμενα για το Ζ' και Η' εξάμηνο σπουδών. Για τα προηγούμενα εξάμηνα ισχύουν οι υποχρεώσεις τους όπως εγγράφονταν στο παλαιό ΠΠΣ.

- Για τα εξάμηνα Α' έως και ΣΤ' αναζητούν **τα μαθήματα που οφείλουν σύμφωνα με το δικό τους πρόγραμμα σπουδών** στο νέο ΠΠΣ και στους πίνακες αντιστοιχήσεων.
- Έχουν συνολικά **11 μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας και 1 μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων** (Ζ' εξάμηνο στο ενδεικτικό ΠΠΣ).
- Δεν τους αφορούν τα νέου τύπου *Εργαστήρια Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων*, τα οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να δηλώσουν ή να επιλέξουν.

Για τους/τις φοιτητές/τριες έτους εισαγωγής 2011/12 (3^ο έτος το 2013/14)

- Ακολουθούν το νέο ΠΠΣ σε όσα προβλέπονται από το Ε' εξάμηνο σπουδών και εξής. Για τα προηγούμενα εξάμηνα ισχύουν οι υποχρεώσεις τους όπως εγγράφονταν στο παλαιό ΠΠΣ.
- Για τα εξάμηνα Α' έως και Δ' αναζητούν **τα μαθήματα που οφείλουν σύμφωνα με το δικό τους πρόγραμμα σπουδών** στο νέο ΠΠΣ και στους πίνακες αντιστοιχήσεων.
- Έχουν συνολικά **13 μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας και 3 μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων**.
- Έχουν ένα *Εργαστήριο Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων* νέου κανονισμού πτυχίου, με κείμενα νεότερης φιλοσοφίας.
- Για τα μαθήματα παλαιού κανονισμού πτυχίου «Κείμενα Νεότερης...» ισχύει ό,τι αναφέρεται πιο πάνω στις γενικές ρυθμίσεις που ισχύουν για όλους/ες.

Για τους/τις φοιτητές/τριες έτους εισαγωγής 2012/13 (2^ο έτος το 2013/14)

- Ακολουθούν το νέο ΠΠΣ σε όσα προβλέπονται από το Γ' εξάμηνο σπουδών και εξής. Για τα προηγούμενα εξάμηνα ισχύουν οι υποχρεώσεις τους όπως εγγράφονταν στο παλαιό ΠΠΣ.
- Για τα εξάμηνα Α' και Β' αναζητούν **τα μαθήματα που οφείλουν σύμφωνα με το δικό τους πρόγραμμα σπουδών** στο νέο ΠΠΣ και στους πίνακες αντιστοιχήσεων.
- Έχουν συνολικά **13 μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας, 3 μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων και 1 μάθημα (2^ο έτους) επιλογής φιλοσοφίας/ή άλλων πεδίων**.
- Έχουν ένα *Εργαστήριο Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων* νέου κανονισμού πτυχίου στο Γ' εξάμηνο σπουδών, με κείμενα αρχαίας φιλοσοφίας (και άλλο ένα με κείμενα νεότερης στο Ε' εξάμηνο).
- Μπορούν να εξεταστούν το ένα ή και τα δύο μαθήματα που αντιστοιχούν στις παλαιές θεματογραφίες Ι και ΙΙ, εφόσον τα οφείλουν. Και τα δύο μαθήματα «Αρχαία Ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα Ι» και «ΙΙ» προσφέρονται στο χειμερινό εξάμηνο.

Για τους φοιτητές/τριες ετών εισαγωγής (στο 1^ο έτος σπουδών) 2013/14 και εξής

- Ισχύουν **πλήρως σε όλα τους τα σημεία** το νέο Πρόγραμμα και ο Κανονισμός Προπτυχιακών Σπουδών, όπως περιγράφονται στους αντίστοιχους Οδηγούς Σπουδών των ετών φοίτησής τους από το 2013-2014 και εξής.

Για τους/τις φοιτητές/τριες ετών εισαγωγής 2013-2014 και 2014-2015 ισχύουν οι εξής επιπλέον ρυθμίσεις:

- α) Αν οφείλουν από το 1^ο εξάμηνο σπουδών το υποχρεωτικό μάθημα Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική Ι (το οποίο παλαιότερα ήταν μάθημα χειμερινού εξαμήνου), στη θέση του δηλώνεται και εξετάζεται κατ' αντιστοιχία σε επόμενο χειμερινό εξάμηνο το υποχρεωτικό μάθημα Εισαγωγή στη φιλοσοφία.
- β) Αν οφείλουν από το 2^ο εξάμηνο σπουδών το υποχρεωτικό μάθημα Αναλυτική φιλοσοφία Ι (το οποίο ενδιάμεσως έχει καταργηθεί), στη θέση του δηλώνεται και εξετάζεται κατ' αντιστοιχία σε επόμενο εαρινό εξάμηνο το υποχρεωτικό μάθημα Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική Ι.

ΒΑΘΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥ

Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του τίτλου σπουδών καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, για τον υπολογισμό βαθμού πτυχίου ή διπλώματος πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος επί τον συντελεστή βαρύτητάς του και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας όλων των μαθημάτων αυτών. Ο συντελεστής βαρύτητας προκύπτει από τις διδακτικές μονάδες κάθε μαθήματος ή άσκησης με απόφαση της ΓΣ Τμήματος. Οι φοιτητές/ήτριες, ανάλογα με τον τελικό βαθμό που επιτυγχάνουν, παίρνουν στο πτυχίο τους τον εξής χαρακτηρισμό επίδοσης:

Καλώς:	6.5> Βαθμός Πτυχίου ≥ 5
Λίαν Καλώς:	8.5> Βαθμός Πτυχίου ≥ 6.5
Άριστα:	Βαθμός Πτυχίου ≥ 8.5

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο   6 :

Ε Ν Δ Ε Ι Κ Τ Ι Κ Ο   Π Ρ Ο Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Ο   Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α Σ Π Ο Υ Δ Ω Ν

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

σύμφωνα με αποφάσεις της Γ.Σ. 2013-2021

1^ο ΕΤΟΣ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδακτικές Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Νεότερη πολιτική φιλοσοφία	3	5
2	Λογική	4	15
	Εργαστήριο Λογικής	3	
3	Εισαγωγή στη φιλοσοφία	3	5
Υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων (ΥΑΕΠ)			
6			
4	Παιδαγωγικά Ι	3	5
			Σύνολο 30

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Γνωσιοθεωρία-μεταφυσική Ι	3	5
2	Πλάτων	3	5
3	Αρχαία ελληνική ηθική και πολιτική φιλοσοφία	3	5
4	Εργαστήριο πληροφορικής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες	2	5
Μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)			
5	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
6	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
			Σύνολο 30

2^ο ΕΤΟΣ

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Αριστοτέλης	3	5
2	Νεότερη ηθική φιλοσοφία	3	5
3	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων Ι: Αρχαία φιλοσοφία	3	10
	Αρχαία φιλοσοφία Α		
	Αρχαία φιλοσοφία Β		
	Αρχαία φιλοσοφία Γ		
Υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων (ΥΑΕΠ)			
4	Παιδαγωγικά ΙΙ	3	5
Μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)			
5	Μάθημα φιλοσοφίας ή άλλων επιστημονικών πεδίων:	3	5
	Αρχαία ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα Ι		
	Αρχαία ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα ΙΙ		
			Σύνολο 30

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Kant	3	5
2	Ερμηνευτική-Φαινομενολογία	3	5
3	Αναλυτική φιλοσοφία II	3	5
4	Επεξεργασία Φιλοσοφικών Θεμάτων	4	15
	Εργαστήριο επεξεργασίας φιλοσοφικών θεμάτων	3	
			Σύνολο 30

3^ο ΕΤΟΣ

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Γνωσιοθεωρία-μεταφυσική II	3	5
2	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων II: Νεότερη φιλοσοφία	3	10
	Νεότερη φιλοσοφία Α		
	Νεότερη φιλοσοφία Β		
	Νεότερη φιλοσοφία Γ		
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)			
3	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
4	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
Μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)			
5	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
			Σύνολο 30

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ (I)

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία	3	5
2	Αναλυτική φιλοσοφία ΙΙΙ	3	5
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)			
3	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
4	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
5	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
Μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)			
6	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
			Σύνολο 30

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ (ΙΙ)

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία	3	5
2	Αναλυτική φιλοσοφία ΙΙΙ	3	5
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)			

3	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
4	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
5	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
Πρακτική άσκηση Φιλοσοφίας (δηλώνεται εναλλακτικά μόνο στη θέση μαθήματος επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων του 6^{ου} εξαμήνου)			
6	Προπτυχιακή πρακτική άσκηση (όριο αρ. φοιτ. 35)	3	5
			Σύνολο 30

4^ο ΕΤΟΣ

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ (I)

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικό μάθημα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Αισθητική	3	5
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)			
2	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
3	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
4	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
5	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
Μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)			
6	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
			Σύνολο 30

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ (II)

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικό μάθημα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Αισθητική	3	5
Μάθημα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)			
2	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
Διπλωματική εργασία Φιλοσοφίας (δηλώνεται μόνο μια φορά, ή στο 7^ο, ή στο 8^ο εξάμηνο, εναλλακτικά στη θέση τριών μαθημάτων επιλογής Φιλοσοφίας του αντίστοιχου εξαμήνου)			

<https://sep4u.gr/>

3	Διπλωματική εργασία	9	15
Μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)			
4	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
			Σύνολο 30

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ (I)

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικό μάθημα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Φιλοσοφία 19 ^{ου} – 20 ^{ου} αιώνα	3	5
Υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων (ΥΑΕΠ)			
2	Αρχαία ελληνική λογοτεχνία	3	5
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)			
3	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
4	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
5	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
6	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
			Σύνολο 30

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Η' ΕΞΑΜΗΝΟΥ (II)

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικό μάθημα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Φιλοσοφία 19 ^{ου} – 20 ^{ου} αιώνα	3	5
Υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων (ΥΑΕΠ)			
2	Αρχαία ελληνική λογοτεχνία	3	5
Μάθημα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)			
3	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
Διπλωματική εργασία Φιλοσοφίας (δηλώνεται μόνο μια φορά, ή στο 7^ο, ή στο 8^ο εξάμηνο, εναλλακτικά στη θέση τριών μαθημάτων επιλογής Φιλοσοφίας του αντίστοιχου εξαμήνου)			

<https://sep4u.gr/>

4	Διπλωματική εργασία	9	15
			Σύνολο 30

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 :

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ
ΕΤΟΥΣ 2023-2024 ΓΙΑ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΕΣ/ΕΙΣΕΣ
ΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΚΑΔ.ΕΤΟΣ 2020-2021

<https://sep4u.gr/>

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α   Μ Α Θ Η Μ Α Τ Ω Ν
Α Κ Α Δ Η Μ Α Ϊ Κ Ο Υ   Ε Τ Ο Υ Σ   2 0 2 3 - 2 0 2 4

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΕΕΚΕ: ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΕΕΑΠΗ: ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

ΤΘΣ: ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΜ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

ECTS: EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM

4^ο ΕΤΟΣ : Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔ. ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)					
1	PHS_4001	Αισθητική	Μ. Τάταρη	3	5
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)					
2		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 3)		3	5
3		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 3)		3	5
4		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 3)		3	5
5		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 3)		3	5
	PHS_5042	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ, Διπλωματική εργασία φιλοσοφίας. Δηλώνεται στη θέση 3 από τα 4 προηγούμενα μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας μία φορά, ή στο 7 ^ο εξάμηνο (ή αντίστοιχο χειμερινό για τους επί πτυχίω), ή στο 8 ^ο (ή αντίστοιχο εαρινό για τους επί πτυχίω).		9 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ, στη θέση 3 επιλεγόμενων φιλοσοφίας του ίδιου εξαμήνου	15 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ, στη θέση 3 επιλεγόμενων φιλοσοφίας του ίδιου εξαμήνου
Μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)					
6		1 μάθημα επιλογής από άλλο επιστημονικό πεδίο (βλ. Πίνακα 5)		3	5
					30

4^ο ΕΤΟΣ : Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΑ. ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)					
1	PHS_4003	Φιλοσοφία 19 ^{ου} -20 ^{ού} αιώνα	Μ. Μιχάλσκι	3	5
Υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων (ΥΑΕΠ)					
2	PHS_4002	Αρχαία ελληνική λογοτεχνία	Χ. Ταμπάκης	3	5
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)					
3		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 4)		3	5
4		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 4)		3	5
5		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 4)		3	5
6		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 4)		3	5
	PHS_5042	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ, Διπλωματική εργασία φιλοσοφίας. Δηλώνεται στη θέση 3 από τα 4 προηγούμενα μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας μία φορά, ή στο 7 ^ο εξάμηνο (ή αντίστοιχο χειμερινό για τους επί πτυχίω), ή στο 8 ^ο (ή αντίστοιχο εαρινό για τους επί πτυχίω).		9 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ, στη θέση 3 επιλεγόμενων φιλοσοφίας του ίδιου εξαμήνου	15 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ, στη θέση 3 επιλεγόμενων φιλοσοφίας του ίδιου εξαμήνου
					30

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ 4^{ου} ΕΤΟΥΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ (Ζ') ΕΞΑΜΗΝΟΥ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΑ-ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ/ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)						
1	PHS 5007	Εφαρμοσμένη ηθική	Μ. Παρούσης	3	5	
2	PHS_5017	Αναλυτική μεταφυσική	Ι. Ζεϊμπέκης	3	5	
3	PHS_5074	Σύγχρονη Ελληνική Φιλοσοφία	Μ. Παρούσης ή Εντ. Διδασκ.	3	5	
4	PHS_5033	Ειδικά θέματα Σύγχρονης Φιλοσοφίας Ι: Φιλοσοφία της Επιστήμης	Θ. Δημητράκος	3	5	Όσοι οφείλουν ως υποχρεωτικό ένα από τα «Κείμενα Φιλοσοφίας 20 ^{ού} αιώνα Ι» ή «ΙΙ» ή «ΙΙΙ», δηλώνουν αυτό στη θέση του.
5	PHS_5097	Φιλοσοφία και Λογοτεχνία	Κ. Ρασπίτσος	3	5	
6	PHS_5098	<u>ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ</u> Heidegger: Τι είναι μεταφυσική	Μ. Μιχάλσκι	3	5	
7	PHS_5100	Διδακτικές προσεγγίσεις στη φιλοσοφία	Α. Ντόκα	3	5	
8	PHS_5101	Φιλοσοφία της Εκπαίδευσης	Ι. Δημητρακόπουλος	3	5	

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΑΡΙΝΟΥ (Η') ΕΞΑΜΗΝΟΥ

A/ A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔ. Μ.	ECTS
1	PHS_5019	Heidegger	Μ. Μιχάλσκι	3	5
2	PHS_ 5023	Φιλοσοφία του δικαίου	Μ. Παρούσης	3	5
3	PHS_5078	Φιλοσοφία της θρησκείας	Κ. Ρασπίτσος	3	5
4	PHS_5021	Κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία του Μαρξ	Α. Μιχαλάκης	3	5
5	PHS_5026	Φιλοσοφία της γνωσιακής επιστήμης	Κ. Παγωνδιώτης	3	5
6	PHS_5084	Η πρακτική φιλοσοφία του Χέγκελ	Α. Μιχαλάκης	3	5
7	PHS_ 5028	Φιλοσοφία της αισθητηριακής αντίληψης	Κ. Παγωνδιώτης	3	5
8	PHS_5080	Συνείδηση, ασυνείδητο και σώμα	Κ. Γουδέλη	3	5

9	PHS_5087	Τέχνη και μεταφυσική στον Σόπενχαουερ και στον Νίτσε	Γ. Σαγκριώτης	3	5
10	PHS_5095	Σύγχρονη πολιτική φιλοσοφία: Michael Sandel	Γ. Σερμαμόγλου-Σουλμαΐδη	3	5
10	PHS_5096	Πλατωνική και αριστοτελική υπομηματιστική παράδοση στην Ύστερη Αρχαιότητα και στο Βυζάντιο	Μ. Μουζάλα	3	5
12	PHS_5099	<u>ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ:</u> Heidegger: Η προέλευση του έργου τέχνης	Μ. Μιχάλσκι	3	5
13	PHS_5103	Πράξη και ποίηση	Ε. Μυλωνάκη	3	5

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ 4ου ΕΤΟΥΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ (Ζ') ΕΞΑΜΗΝΟΥ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔ. Μ.	ECTS
1	PHS_10014	Αρχαία ελληνική ιστορία	Α. Σύρκου Τμήμα Φιλολογίας	3	5
2	PHS_10015	Εισαγωγή στη βυζαντινή φιλολογία	Ε.-Σ. Κιαπίδου Τμήμα Φιλολογίας	3	5
3	PHS_10017	Βυζαντινά κείμενα και πολιτισμός	Φ. Νούσια Τμήμα Φιλολογίας	3	5
4	PHS_10019	Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία	Ι. Παπαθεοδώρου Τμήμα Φιλολογίας	3	5
5	PHS_10020	Νεοελληνική Φιλολογία 1670-1830	Α. Αθήνη Τμήμα Φιλολογίας	3	5
6	PHS_10021	Ιστορία της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας 19 ^{ος} -20 ^{ος} αιώνας	Γ. Γκότση Τμήμα Φιλολογίας	3	5
7	PHS_10022	Κ. Π. Καβάφης	Ι. Παπαθεοδώρου Φιλολογίας	3	5
8	PHS_10024	Εισαγωγή στην Γλωσσολογία Ι	Α. Αρχάκης Τμήμα Φιλολογίας	3	5
9	PHS_10027	Ιστορία τέχνης Ι	Α. Μουρίκη ΤΕΕΑΠΗ	3	5
10	PHS_10032	Δια βίου μάθηση και εκπαίδευση	Αθ. Καραλής ΤΕΕΑΠΗ	3	5

<https://sep4u.gr/>

11	PHS_10031	Διαπολιτισμική εκπαίδευση εκπαιδευτικών	Ε. Αρβανίτη ΤΕΕΑΠΗ	3	5
12	PHS_10080	Ψυχολογία, Οικογένεια, Σχολείο	Παπαχριστόπου λος Τμ. Φιλολογίας	3	5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΩΝ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΡΕΧΟΝΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

I. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Ρ (ΑΠΟ ΕΤΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 2013-2014 ΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΤΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 2020-2021) ΓΙΑ ΤΟ ΑΚΑΔ.ΕΤΟΣ 2023-2024

Μαθήματα Υποχρεωτικά Φιλοσοφίας (ΥΠΟ) & Υποχρεωτικά Άλλου Επιστημονικού Πεδίου (ΥΑΕΠ) του προγράμματος Ρ (έως και έτος εισαγωγής 2020-2021) τα οποία εμφανίζονται σε ΙΔΙΑ εξάμηνα, χειμερινά ή εαρινά, με τα μαθήματα του προγράμματος Ρ1 (από έτος εισαγωγής 2021-2022)

<u>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ρ</u> <u>(έως έτος εισαγωγής και 2020-2021)</u> Οι φοιτητές/τριες δηλώνουν τα μαθήματα στο πρόγραμμα τους έχοντας τις υποχρεώσεις (παρακολούθηση-προόδους-εξετάσεις κ.α) των αντίστοιχων μαθημάτων του προγράμματος Ρ1				<u>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ρ1</u> <u>(από έτος εισαγωγής 2021-2022)</u>		
ΚΩΔ. ΜΑΘ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΤΟΣ/ ΕΞΑΜΗΝΟ		ΚΩΔ. ΜΑΘ.	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΤΟΣ/ ΕΞΑΜΗΝΟ
PHS_1002	Νεότερη Πολιτική Φιλοσοφία	Α'ΕΤΟΣ 1ο εξαμ.		PHS_1.1	Νεότερη Πολιτική Φιλοσοφία	Α'ΕΤΟΣ 1ο εξαμ.
PHS_1009	Εισαγωγή στη Φιλοσοφία	Α'ΕΤΟΣ 1 ^ο εξαμ.		PHS_1.2	Εισαγωγή στη Φιλοσοφία Ι	Α'ΕΤΟΣ 1 ^ο εξαμ.
PHS_1008	Παιδαγωγικά Ι	Α' ΕΤΟΣ 1 ^ο εξαμ.		PHS_1.5	Παιδαγωγικά Ι	Α' ΕΤΟΣ 1 ^ο εξαμ.
PHS_1001	Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική Ι	Α' ΕΤΟΣ 2 ^ο εξαμ.		PHS_2.3	Νεότερη Γνωσιοθεωρία Μεταφυσική Ι	Α' ΕΤΟΣ 2 ^ο εξαμ.
PHS_1004	Πλάτων	Α' ΕΤΟΣ 2 ^ο εξαμ.		PHS_2.1	Πλάτων	Α' ΕΤΟΣ 2 ^ο εξαμ.
PHS_2001	Αριστοτέλης	Β' ΕΤΟΣ 3 ^ο εξαμ.		PHS_3.2	Αριστοτέλης	Β' ΕΤΟΣ 3 ^ο εξαμ.
PHS_2002	Νεότερη Ηθική Φιλοσοφία	Β' ΕΤΟΣ 3 ^ο εξαμ.		PHS_3.1	Νεότερη Ηθική Φιλοσοφία	Β' ΕΤΟΣ 3 ^ο εξαμ.
PHS_2003	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων Ι: Αρχαία Φιλοσοφία	Β' ΕΤΟΣ 3 ^ο εξαμ.		PHS_1.3	Αρχαία Φιλοσοφία. Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων	Α' ΕΤΟΣ 1 ^ο εξαμ.
PHS_5003	Αρχαία Ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα Ι	Β' ΕΤΟΣ 3 ^ο εξαμ.		PHS_5.4	Αρχαία Ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα Ι	Γ' ΕΤΟΣ 5 ^ο εξαμ.
PHS_5004	Αρχαία Ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα ΙΙ	Β' ΕΤΟΣ 3 ^ο εξαμ.		PHS_5.5	Αρχαία Ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα ΙΙ	Γ' ΕΤΟΣ 5 ^ο εξαμ.
PHS_2006	Αναλυτική Φιλοσοφία ΙΙ	Β' ΕΤΟΣ 4 ^ο εξαμ.		PHS_4.2	Φιλοσοφία της γλώσσας	Β' ΕΤΟΣ 4 ^ο εξαμ.
PHS_2007	Επεξεργασία Φιλοσοφικών θεμάτων	Β' ΕΤΟΣ 4 ^ο εξαμ.		PHS_4.4	Επεξεργασία Φιλοσοφικών θεμάτων	Β' ΕΤΟΣ 4 ^ο εξαμ.

PHS_3002	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων II: Νεότερη φιλοσοφία	Γ' ΕΤΟΣ 5 ^ο εξαμ.		PHS_3.3	Νεότερη φιλοσοφία. Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων	Β' ΕΤΟΣ 3 ^ο εξαμ.
PHS_3003	Σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία	Γ' ΕΤΟΣ 6 ^ο εξαμ.		PHS_6.1	Σύγχρονη Πολιτική Φιλοσοφία	Γ' ΕΤΟΣ 6 ^ο εξαμ.

Μαθήματα του προγράμματος Ρ (έως και έτος εισαγωγής 2020-2021) τα οποία εμφανίζονται σε ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ εξάμηνα, χειμερινά ή εαρινά, και έτη με τα μαθήματα του προγράμματος Ρ1 (από έτος εισαγωγής 2021-2022)

<u>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ρ</u> <u>(έως έτος εισαγωγής και 2020-2021)</u> Οι φοιτητές/τριες δηλώνουν τα μαθήματα στο πρόγραμμα τους στα εξάμηνα και τα έτη που εμφανίζονται και τα οφείλουν έχοντας τις υποχρεώσεις (παρακολούθηση-προόδους-εξετάσεις κ.α) των αντίστοιχων μαθημάτων του προγράμματος Ρ1 ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜ. ή ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ για όσους/όσες οφείλουν τα μαθήματα <u>στα ν έτη</u> (/εκτός του μαθήματος PHS_1007 που δεν έχει εξετάσεις τον Σεπτέμβριο οπότε καταχώρηση μόνο στο εαρινό εξάμηνο) ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ Για τους <u>επί πτυχίω</u> φοιτητές/φοιτήτριες και στις διπλές εξεταστικές			<u>ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ρ1</u> <u>(από έτος εισαγωγής 2021-2022)</u> Υποχρεώσεις των αντίστοιχων μαθημάτων του προγράμματος Ρ1			
ΚΩΔ. ΜΑΘ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΤΟΣ/ ΕΞΑΜΗΝΟ	ΚΩΔ. ΜΑΘ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΤΟΣ/ ΕΞΑΜΗΝΟ	
PHS_1003	Λογική	Α' ΕΤΟΣ 1 ^ο εξαμ.	PHS_2.4	Λογική	Α' ΕΤΟΣ 2 ^ο εξαμ.	Αλλαγή εξαμ
PHS_1007	Εργαστήριο πληροφορικής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες	Α' ΕΤΟΣ 2 ^ο εξαμ.	PHS_1.4	Τεχνολογίες Πληροφορικής στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες	Α' ΕΤΟΣ 1 ^ο εξαμ.	Αλλαγή εξαμ.
PHS_2008	Παιδαγωγικά II	Β' ΕΤΟΣ 3 ^ο εξαμ.	PHS_2.5	Παιδαγωγικά II	Α' ΕΤΟΣ 2 ^ο εξαμ.	Αλλαγή εξαμ./έτους
PHS_2004	Καντ	Β' ΕΤΟΣ 4 ^ο εξαμ.	PHS_5.2	Καντ	Γ' ΕΤΟΣ 5 ^ο εξαμ.	Αλλαγή εξαμ./έτους

PHS_5012	Γνωσιοθεωρία Μεταφυσική II	Γ' ΕΤΟΣ 5 ^ο εξαμ.		PHS_4.3	Νεότερη Γνωσιοθεωρία Μεταφυσική II	Β' ΕΤΟΣ 4 ^ο εξαμ.	Αλλαγή εξαμ./έτους
PHS_3004	Αναλυτική Φιλοσοφία III	Γ' ΕΤΟΣ 6 ^ο εξαμ.		PHS_5.3	Αναλυτική Γνωσιολογία	Γ' ΕΤΟΣ 5 ^ο εξαμ.	Αλλαγή εξαμ.

Μαθήματα του προγράμματος Ρ (έως και έτος εισαγωγής 2020-2021) τα οποία δεν διδάσκονται στο πρόγραμμα Ρ1

Οι φοιτητές/τριες που οφείλουν τα κάτωθι μαθήματα, τα δηλώνουν στο πρόγραμμα τους, Ρ, και τα εξετάζονται με την ύλη που διδάχθηκαν την τελευταία φορά η οποία είναι αναρτημένη στο e-class

ΚΩΔ. ΜΑΘ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΤΟΣ/ ΕΞΑΜΗΝΟ
PHS_1005	Αρχαία ελληνική ηθική και πολιτική φιλοσοφία	Β' εξαμ.
PHS_2005	Ερμηνευτική - Φαινομενολογία	Δ' εξαμ.

Τα μαθήματα Επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ) και Επιλογής Άλλου Επιστημονικού Πεδίου (ΕΑΕΠ) διδάσκονται και προσφέρονται στα εξάμηνα τους.

II. ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΡΕΧΟΝΤΟΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ (ΓΙΑ ΕΙΣΑΚΤΕΟΥΣ ΕΩΣ 2012-2013)

A. Αντιστοίχιση υποχρεωτικών μαθημάτων φιλοσοφίας

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΠΣ έως και το ακαδ. έτος 2012-2013	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΠΣ τρέχοντος ακαδ. έτους	Κωδ.αριθμ. μαθήματος
Κείμενα αρχαίας γραμματείας (όλα: από I έως IV)	Πλατωνική και Αριστοτελική υπομνηματιστική παράδοση στην Υστερη Αρχαιότητα και στο Βυζάντιο	PHS_10.18
Πλάτων: Θεωρία των ιδεών	Πλάτων	PHS_2.1
Αριστοτέλης: Γνωσιοθεωρία- μεταφυσική	Αριστοτέλης	PHS_3.2
Κείμενα νεότερης φιλοσοφίας	Τέχνη και μεταφυσική στον Σόπενχαουερ και στον Νίτσε	PHS_10.16
Kant: Γνωσιοθεωρία	Kant	PHS_5.2
Φιλόσοφοι 19 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνα I	Φιλοσοφία 19 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνα	PHS_4003
Φιλόσοφοι 19 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνα II	Heidegger	PHS_10.8
Κείμενα φιλοσοφίας 20 ^{ού} αιώνα (όλα: από I έως IX)	Σύγχρονη πολιτική φιλοσοφία: Michael Sandel	PHS_10.17
Αναλυτική φιλοσοφία I	Ειδικά θέματα σύγχρονης φιλοσοφίας I: Φιλοσοφία της Επιστήμης	PHS_5033
Φιλοσοφία της γλώσσας	Φιλοσοφία της γλώσσας	PHS_4.2
Φιλοσοφία του 20 ^{ού} αιώνα	Αναλυτική Γνωσιολογία	PHS_5.3
Θέματα αναλυτικής φιλοσοφίας	Φιλοσοφία της γνωσιακής επιστήμης	PHS_10.2
Εργαστήριο πληροφορικής	Εργαστήριο πληροφορικής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες	PHS_1.4

Β. Αντιστοίχιση μαθημάτων επιλογής φιλοσοφίας

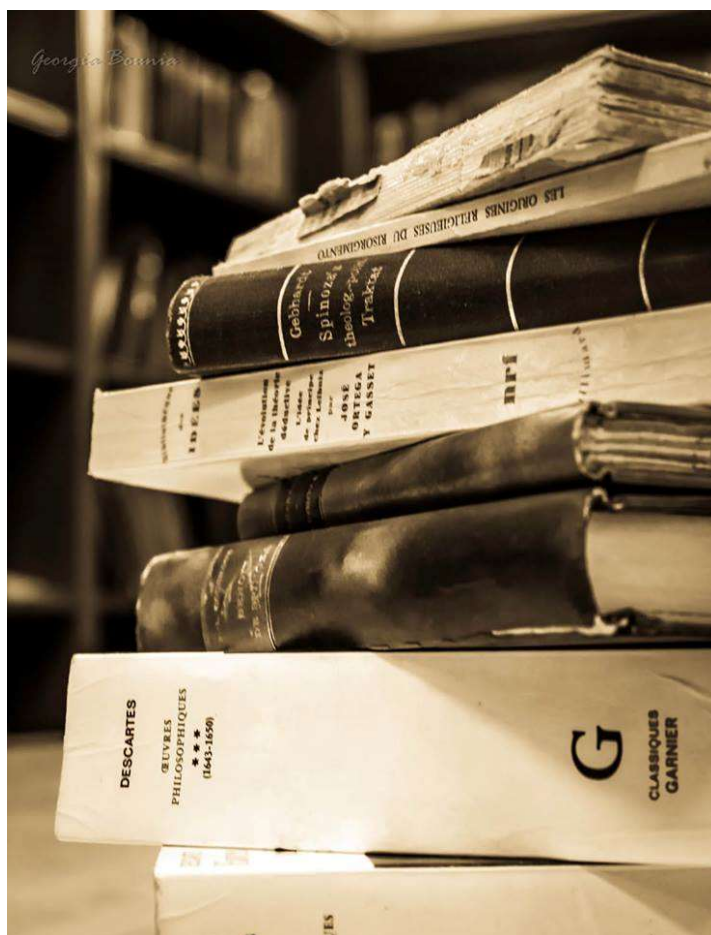
Τα μαθήματα επιλογής απλά αντικαθιστούνται από μαθήματα επιλογής που προσφέρονται στο τρέχον ακαδημαϊκό έτος κατά το ΧΕ και ΕΕ αντιστοίχως.

Γ. Αντιστοίχιση μαθημάτων επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΠΣ έως και το ακαδ. έτος 2012-2013	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΠΣ τρέχοντος ακαδ. έτους	Κωδ.αριθμ. μαθήματος
Ευρωπαϊκή ιστορία	Ευρωπαϊκή Ιστορία θεσμών και Ιδεών (17 ^{ος} -20 ^{ος} αιώνας)	PHS_12.16
Ελληνική ιστορία	Ελληνική Ιστορία θεσμών και Ιδεών (17 ^{ος} -20 ^{ος} αιώνας)	PHS_12.17
Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία Ι	Αρχαία ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα Ι	PHS_5.4
Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία ΙΙ	Αρχαία ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα ΙΙ	PHS_5.5
Λατινικά	Επικοινωνία με τη Γραμματεία του Τμήματος	
Βυζαντινή και Νεοελληνική Λογοτεχνία	Ένα από τα εξής μαθήματα:	
	Βυζαντινά κείμενα και πολιτισμός	PHS_12.3
	Εισαγωγή στη Βυζαντινή φιλολογία	PHS_12.2
	Νεοελληνική φιλολογία 1670-1830	PHS_12.5
	Ο Σολωμός και η Επτανησιακή Σχολή	PHS_12.21
	Ιστορία της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας 19 ^{ος} - 20 ^{ός} αιώνας	PHS_12.6
Νεοελληνική Λογοτεχνία	Ένα από τα εξής μαθήματα:	
	Εισαγωγή στη Νεοελληνική φιλολογία	PHS_12.4
	Πεζογραφία 1830-1914	PHS_12.24

	Παλαμάς-Σικελιανός	PHS_12.22
	Κ. Π. Καβάφης	PHS_12.7
	Γ. Σεφέρης	PHS_12.26
Γλωσσολογία	<i>Ένα από τα εξής μαθήματα:</i>	
	Εισαγωγή στη γλωσσολογία Ι	PHS_12.8
	Εισαγωγή στη γλωσσολογία ΙΙ	PHS_12.19
	Ιστορία της ελληνικής γλώσσας	PHS_12.20
	Κοινωνιογλωσσολογία	PHS_12.18

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
4^ο ΕΤΟΣ

Χειμερινό Εξάμηνο

Αισθητική

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_4001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αισθητική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτήτριες/-τητές: <ul style="list-style-type: none">
• Θα έχουν κατανοήσει την ανάδυση της αισθητικής και της φιλοσοφίας της τέχνης ως αποτέλεσμα της πολιτισμικής μεταμόρφωσης που συντελέστηκε κατά τους νεότερους χρόνους στο κατώφλι της νεωτερικότητας.
• Θα έχουν κατανοήσει το φιλοσοφικό διακύβευμα της έννοιας της τέχνης και γιατί αποτέλεσε πρόκληση για τη φιλοσοφία
• Θα έχουν κατανοήσει τις μεταμορφώσεις της έννοιας της τέχνης στην ιστορία της Αισθητικής και την ανήσυχη ιστορία των τεχνών κατά τους τελευταίους δύο αιώνες ως έκφραση της πρόκλησης που αποτελεί η έννοια της τέχνης.
Γενικές Ικανότητες
Μελέτη πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων, ανασύνθεση της πορείας θεμελιωδών εννοιών και προβλημάτων, κριτική σκέψη.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η φιλοσοφία ασχολείται με το ωραίο στη φύση και τις τέχνες ήδη από την αρχαιότητα. Ωστόσο ως αυτόνομη φιλοσοφική πειθαρχία η Αισθητική συγκροτείται μόλις στην Ευρώπη του 18 ^{ου} αιώνα, ενώ η έννοια της τέχνης όπως την εννοούμε σήμερα αναδύεται κατά τον 19 ^ο αιώνα. Τη θέση περιγραφικών ορισμών του ωραίου παίρνει καταρχήν η έννοια της αισθητικής κρίσης. Ταυτόχρονα, τα περιεχόμενα και οι μορφές των τεχνών αρχίζουν να μην προσδιορίζονται πλέον κανονιστικά. Ο ενικός „η τέχνη“ αντικαθιστά τον πληθυντικό των „καλών τεχνών“ και ενώνει την πολλαπλότητα των έργων και μορφών της τέχνης. Εμφανίζεται έτσι ένας καινούριος τρόπος να σκεφτόμαστε την τέχνη και τα έργα της: Η τέχνη δηλώνει κάτι καθολικό, το οποίο όμως νοείται μόνο στη μοναδικότητα ενός έργου και της εμπειρίας του. Ως τέτοια, η έννοια της τέχνης αποτελεί πρόκληση για την φιλοσοφία. Θα συζητήσουμε το διακύβευμα αυτής της πρόκλησης με την οποία ξεκινούν οι περιπέτειες της Αισθητικής, και θα εξερευνήσουμε μερικές κομβικές στιγμές αυτής της ιστορίας, η οποία τελειώνει με μια ριζική αμφισβήτηση της έννοιας της τέχνης.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στην τάξη		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class, powerpoint		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Διαλέξεις	39	
	Παρουσιάσεις εργασιών	21	
	Αυτοτελής μελέτη	65	
	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Προαιρετικές εργασίες και υποχρεωτική τελική γραπτή εξέταση		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σύγγραμμα

Χέγκελ, *Αισθητική*, Νομική Βιβλιοθήκη 2009

Φάκελος με σημειώσεις/ άρθρα

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Καντ, *Κριτική της κριτικής Δύναμης*, Σμίλη 2013

Σίλλερ, *Περί της αισθητικής παιδείας του ανθρώπου*, Ιδεόγραμμα 2006

Χέγκελ, *Αισθητική*, Νομική Βιβλιοθήκη 2009

Νίτσε, *Η Γέννηση της Τραγωδίας*, Εστία 2009

Χάιντεγκερ, *Η προέλευση του έργου τέχνης*, Δωδώνη 1986

Αντόρνο, *Αισθητική θεωρία*, Αλεξάνδρεια 2000

Μερλώ-Ποντύ, *Το μάτι και το πνεύμα*, Νεφέλη 1991

Ρανσιέρ, *Δυσφορία στην Αισθητική*, Εκκρεμές 2018

Εαρινό Εξάμηνο

Φιλοσοφία 19^{ου} – 20^{ου} αιώνα

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_4003	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία 19 ^{ου} – 20 ^{ου} αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό/Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα είναι σε θέση <ul style="list-style-type: none">
• να παρουσιάζει τις κεντρικές ιδέες της φιλοσοφίας του 19^{ου} και του 20^{ου} αιώνα, ειδικότερα της εποχής 1831-1933 στις γερμανόφωνες χώρες
• να εξηγεί φιλοσοφικούς όρους που έπαιζαν κεντρικό ρόλο στη φιλοσοφία της εν λόγω εποχής
• να εμβαθύνει κάποιες ιδέες και έννοιες της εν λόγω εποχής με παράδειγμα κάποιους φιλοσόφους και κάποια έργα τους
;
<ul style="list-style-type: none">
• αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση επιχειρημάτων,
• άσκηση κριτικής,
• αυτόνομη εργασία,
• σεβασμός στη διαφορετικότητα και συνειδητοποίηση της σημασίας που έχει η κατανόηση των θέσεων των άλλων.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι η φιλοσοφία στις γερμανόφωνες χώρες στο χρονικό διάστημα 1831-1933, δηλαδή από το θάνατο του Hegel έως την έναρξη της κυβέρνησης του Hitler. Μετά από μια γενικότερη παρουσίαση των ιστορικών και κοινωνικών συνθηκών, το μάθημα εστιάζει στα εξής μεγάλα θέματα της γερμανόφωνης φιλοσοφίας αυτής της εποχής: η ιστορία – η επιστήμη – η κατανόηση – η ζωή – οι αξίες – το Είναι. Κάθε φορά γίνεται εμβάθυνση στο συγκεκριμένο θέμα με παράδειγμα κάποιους φιλοσόφους και κάποια φιλοσοφικά έργα.
---

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη: διάλεξη και συζήτηση		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Αυτοτελής μελέτη	39 ώρες	
	Προετοιμασία για την τελική γραπτή εξέταση	47 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική γραπτή εξέταση		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Herbert Schnädelbach: Philosophy in Germany 1831-1933. Cambridge: Cambridge University Press, 1984, Reprint 2009.

Υποχρεωτικά μαθήματα άλλου επιστημονικού πεδίου

Αρχαία ελληνική λογοτεχνία

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_4002	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αρχαία ελληνική λογοτεχνία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις και ασκήσεις παραδειγμάτων		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής κλασικών σπουδών		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2166/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το συγκεκριμένο μάθημα σχεδιάστηκε έτσι ώστε να παράσχει γενική εποπτεία της ιστορικής εξέλιξης των μορφών του ποιητικού λόγου στον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό κατά την αρχαϊκή και την κλασική περίοδο. Εκκινώντας από την ομηρική ποίηση, η διδασκαλία θα διατρέξει το διδακτικό έπος, τη λυρική και ελεγειακή ποίηση, τις θεολογικές ποιητικές εκφράσεις και τους σίλλους, φτάνοντας μέχρι τα δραματικά έργα της κλασικής περιόδου. Στοχεύει έτσι αφενός στην ανάδειξη της πολυμορφίας και της δημιουργικότητας του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού στο πεδίο του ποιητικού λόγου, αφετέρου δε στην ανάδειξη της σύνδεσης των ποιητικών εκφράσεων με τον φιλοσοφικό στοχασμό. Γι' αυτόν τον σκοπό επιλέγονται ενδεικτικά κείμενα που χαρακτηρίζονται από στοχαστικό περιεχόμενο και δεν παραλείπεται η μελέτη της λογοτεχνικής κριτικής, όπως αναπτύσσεται κυρίως από τον Πλάτωνα.

Το μάθημα προϋποθέτει και αξιοποιεί τις βασικές γνώσεις αρχαιοελληνικής γλώσσας, λογοτεχνίας και ιστορίας από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ, αφ' ετέρου, συνδέεται με άλλα μαθήματα νεότερης λογοτεχνίας και πολιτισμού, αρχαιοελληνικής γραμματείας και φιλοσοφίας.

Προσφέρει πληρέστερη κατάρτιση σε σύγχρονους τρόπους ερμηνευτικής προσέγγισης, διδασκαλίας και έρευνας αντιπροσωπευτικών κειμένων της αρχαιοελληνικής λογοτεχνίας και υπογραμμίζει τη σημασία της λογοτεχνίας, και ιδιαίτερα του ποιητικού λόγου, για τις ανθρωπιστικές σπουδές.

Όσον αφορά τις αποκτώμενες γνώσεις και δεξιότητες, με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

Να γνωρίζουν και να αναπτύσσουν επιχειρήματα για βασικά ερμηνευτικά και ειδολογικά ζητήματα της κλασικής αρχαιοελληνικής λογοτεχνίας, για το ιστορικό της πλαίσιο, καθώς και για θέματα της πρόσληψής της στη νεότερη Ευρώπη και στην εκπαίδευση.

Να γνωρίζουν βασικά ιστορικά και πραγματολογικά στοιχεία για την αρχική, κοινή προέλευση του ποιητικού και του φιλοσοφικού λόγου αλλά και να διακρίνουν ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στον λόγο της ποίησης και τον λόγο της φιλοσοφίας.

Να έχουν επεξεργαστεί και γνωρίσει βασικές θεωρίες και προβληματισμούς των φιλοσόφων της κλασικής περιόδου για τη διαδικασία, τα κριτήρια και τη σκοπιμότητα της λογοτεχνίας.

Να έχουν αναπτύξει τις ιδέες τους όσον αφορά τη διαδικασία παραγωγής της ποίησης και τα αισθητικά κριτήρια που μπορούν να εφαρμοστούν στα λογοτεχνικά έργα.

Να έχουν γνωρίσει τα κείμενα αναφοράς και τη βασική ερμηνευτική βιβλιογραφία για την ποιητική της αρχαιότητας, ώστε να αναλάβουν έρευνα ή διδασκαλία αρχαιοελληνικών λογοτεχνικών κειμένων από το πρωτότυπο ή από μετάφραση, με περαιτέρω προσωπική μελέτη από τη σύγχρονη βιβλιογραφία και διαδικτυακές πηγές.

Γενικές Ικανότητες	
♦	Αυτόνομη Εργασία.
♦	Αναζήτηση, ανάλυση και κριτική επιχειρημάτων.
♦	Εξοικείωση με τη στάση της ερμηνευτικής προσέγγισης.
♦	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
♦	Δυνατότητα καλλιέργειας της συνεργατικής μελέτης.
♦	Καλλιέργεια του αισθητικού κριτηρίου.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα μελετά την εμφάνιση και την εξέλιξη του ελληνικού ποιητικού λόγου, από τα πρώτα σωζόμενα έργα μέχρι την εποχή της διάρρηξης των σχέσεών του με τον φιλοσοφικό λόγο. Ξεκινά ανιχνεύοντας την κοινή καταγωγή ποίησης και φιλοσοφίας, η οποία διαπιστώνεται στην προφορική ποίηση και δη στην επική παράδοση, όπως τη βλέπουμε να κατασταλάζει στα Ομηρικά έπη και να μετασχηματίζεται στη διδακτική ποίηση του Ησιόδου. Επισημαίνεται η ιδεολογική διαφοροποίηση που συντελείται με τους μεταγενέστερους λυρικούς ποιητές (όπως ο Αρχίλοχος και ο Σιμωνίδης) και στοχαστές (όπως ο Σόλων και ο Ξενοφάνης). Με την τραγική και την κωμική ποίηση επινοούνται νέες μορφές έκφρασης του ανθρώπινου δράματος και ξεκινά ένα νέο κεφάλαιο στην πορεία του πολιτισμού.

Ιδιαίτερα θα απασχολήσει η θεώρηση της ποιητικής τέχνης και της θέσης του ποιητή από τους φιλοσόφους της κλασικής εποχής. Ο διάλογος Ίων του Πλάτωνος αποτελεί την πρώτη συστηματική κριτική στην τέχνη και δη στην ποιητική, ενώ στην Πολιτεία εξετάζεται εκ νέου το ζήτημα της ποίησης στο πλαίσιο του γενικότερου προβληματισμού για την ορθή παιδεία. Η πραγματεία περί Ποιητικής του Αριστοτέλη φαίνεται να αποκαθιστά τη λειτουργία της τέχνης εντός του πλαισίου της πόλεως και σε συνάρτηση με την ανθρωπολογική διάσταση.

Δομή του μαθήματος κατά διδακτικές ενότητες:

1. Εισαγωγή: Ο αρχαϊκός λόγος και ο θεόπνευστος ποιητής.
2. Το ηρωικό έπος: όροι, θέματα και προβλήματα της ομηρικής ποίησης.
3. Το διδακτικό έπος: τα έπη του Ησιόδου.
4. Η λυρική ποίηση: επιφάνεια του προσωπικού στοιχείου (Φερεκύδης, Σόλων, Αρχίλοχος και Ξενοφάνης).
5. Οι ιδεολογικές συγκρούσεις: παραδοσιακοί και νεωτεριστές ποιητές (Πίνδαρος και Σιμωνίδης).
6. Η εμφάνιση της ερμηνευτικής: αλληγορίες και σοφιστική.
7. Πλάτωνος Ίων : όροι και συνθήκες του ποιητικού λόγου.
8. Η πλατωνική κριτική στους ποιητές: Πολιτεία, Β' 376e-398b9.
9. Η πλατωνική κριτική στην ποίηση: Πολιτεία, Ι' 595-608b10
10. Αρχαία τραγωδία: γέννηση και καθιέρωση του είδους.
11. Αρχαία τραγωδία: ερμηνευτικά ζητήματα.
12. Η αριστοτελική θεωρία για την ποίηση και η ανάλυση της τραγωδίας.
13. Αρχαία αττική κωμωδία: Αριστοφάνους Νεφέλαι.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Βασικός τρόπος διδασκαλίας είναι η εισήγηση, η μελέτη και ο κριτικός ο σχολιασμός κειμένων. Προβλέπεται επίσης η διάθεση ψηφιοποιημένων κειμένων στους φοιτητές και η παροχή υποστηρικτικού υλικού ανά ενότητα. Εφόσον απαιτηθεί, θα αξιοποιηθεί το διαδίκτυο για τη διδασκαλία, τη συνεργασία και την αξιολόγηση του μαθήματος.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής ιστοσελίδας του μαθήματος στο σύστημα e-class του Πανεπιστημίου Πατρών. Προβολή επιλεγμένων δειγμάτων αρχαίας ποιητικής και δράματος μέσω βιντεοπροβολέα.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Διαλέξεις	34	

	Παρουσίαση και μελέτη παραδειγμάτων	5	
	Αυτόνομη μελέτη	60	
	Ατομικές εργασίες εξάσκησης	26	
	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Γραπτή τελική εξέταση στην ελληνική γλώσσα, με παρατηρήσεις για ερμηνευτικά και συγκριτικά θέματα ποιητικού λόγου (από το αρχαιοελληνικό πρωτότυπο με μετάφραση), και εναλλακτική δυνατότητα προφορικής εξέτασης για ειδικούς λόγους (λχ. ασθένεια, αδυναμία συμμετοχής στη γραπτή εξέταση, πρόβλημα στη γραφή).</p> <p>Κριτήρια αξιολόγησης: α) η επαρκής γνώση και προετοιμασία — βάσει των παραδόσεων, καθώς και με τη μελέτη ενοτήτων επιστημονικών εγχειριδίων (των διδακτικών συγγραμμάτων, μεταξύ άλλων) — β) ο γραπτός τρόπος ανάπτυξης με επιχειρήματα και προσωπική κρίση (ή πρωτοτυπία σκέψης).</p> <p>Μέθοδος αξιολόγησης:</p> <p>I. Ασκήσεις πάνω σε κείμενα (20%). Κατά τη διάρκεια των παραδόσεων θα ζητηθούν δύο ασκήσεις ερμηνευτικού και κριτικού τύπου, πάνω σε αποσπάσματα αρχαίων ποιητικών έργων.</p> <p>II. Τελική διαδικασία εξέτασης (80%) που θα περιλαμβάνει τέσσερα διαφορετικού είδους ζητήματα:</p> <p>α) Ερωτήσεις σύντομης απάντησης εφ’ όλης της ύλης.</p> <p>β) Ερώτηση επισταμένης γνώσης επί συγκεκριμένου έργου.</p> <p>γ) Ερώτηση κριτικού προβληματισμού.</p> <p>δ) Ερώτηση φιλοσοφικού σχολιασμού σε δοσμένο ποιητικό απόσπασμα.</p> <p>III. Ανάλυση ερευνητικής εργασίας (προαιρετική). Σε συνεννόηση με τον διδάσκοντα, μπορούν να ανατεθούν θέματα για ατομικές ή ομαδικές εργασίες, η επίδοση στις οποίες θα προσμετρηθεί κατά 20% εις βάρος της γραπτής εξέτασης.</p> <p>IV. Κατά την επαναληπτική περίοδο εξέτασης του μαθήματος ισχύουν οι ασκήσεις και οι εργασίες που έχουν παραδοθεί. Αν κάποιος ή κάποια δεν έχει παραδώσει ασκήσεις, θα πρέπει να γνωρίζει ότι η τελική του / της βαθμολογία θα υποχωρήσει κατά -20%.</p>		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

α) Βασική βιβλιογραφία για τους φοιτητές

ΛΥΠΟΥΡΛΗΣ, Δημήτριος

[2008]* Άριστοτέλης, *Ποιητική*. Εισαγωγή, μετάφραση και σχόλια Δ. Λυπουρλή. Επιμέλεια: Μαρίνα Λυπουρλή-Τατσίδη. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζήτρος / Αρχαίοι συγγραφείς, 112 (σελίδες 394· σε 19 εκ.).

ΣΚΟΥΤΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, Νίκος Μ.

[2002]* Πλάτωνος *Ἰων*. Πρόλογος Παύλου Καλλιγά. Μετάφραση Ν. Μ. Σκουτερόπουλου. Αθήνα: Εκδόσεις Εκκρεμές / Ευμενείς έλεγχοι (σελίδες 104· σε 20 εκ.).

MONTANARI, Franco

[2010] & **MONTANA**, Fausto

Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας. Από τον 8ο αι. π.Χ. έως τον 6ο αι. μ.Χ..

Μετάφραση Σ. Κουτράκης, Δ. Κουκουζίκας, Κ. Σιββά. Επιστημονική επιμέλεια Α. Ρεγκάκος και Α. Μαυρουδής. Θεσσαλονίκη: University Studio Press (2017²).

β) Άλλη βιβλιογραφία

ΚΟΠΙΔΑΚΗΣ, Μιχάλης Ζ.

[1990]* [Διονυσίου Λογγίνου] *Περὶ ὕψους*. Ερμηνευτική έκδοση και μετάφραση Μ. Ζ. Κοπιδάκης. Ηράκλειο: Εκδόσεις Βικελαίας Βιβλιοθήκης / Κείμενα Ελληνικά, 1 (σελίδες 288· σε 24 εκ.).

ΝΑΣΑΙΝΑ, Μαρίνα Αθ.

[2017] Πλάτωνος *Ἴων ἢ Περὶ Ἰλιάδος*. Κριτική θεώρηση και ερμηνεία του. Αθήνα: Εκδόσεις Ρώμη / φιλοσοφικά κείμενα (σελίδες 360· σε 21 εκ.).

ΣΥΚΟΥΤΡΗΣ, Ιωάννης (1901-1937)

[1937]* & **ΜΕΝΑΡΔΟΣ**, Σίμος
Ἀριστοτέλους *Περὶ ποιητικῆς*. Εισαγωγή, κείμενο και ερμηνεία Ι. Συκουτρή. Μετάφραση Σ. Μενάρδου. Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών / Ελληνική Βιβλιοθήκη, 2 / Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Ι. Δ. Κολλάρου & Σίας Α. Ε. (1990, σελίδες 148 + 282 + 3 ευρετήριο· σε 20,5 εκ.).

EASTERLING, P. E.

[1997] *Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία*. Μετάφραση Λ. Ρόζη και Κ. Βαλάκας. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης (2007).

LESKY, Albin (Άλμπιν Λέσκυ)

[1957] *Geschichte der griechischen Literatur* [= *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας*]. Dritte, neu Bearbeitete und Erweiterte Auflage. Βέρνη και Μόναχο (Bern und München): Francke Verlag (1971³). Μετάφραση στα νέα ελληνικά του Α. Γ. Τσοπανάκη. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Εκδόσεις Κυριακίδη (1985⁵, σελίδες 1256· σε 25 εκ.).

MURRAY, Penelope (Πηνελόπη Μάρρεϋ, 1948-...)

[1997]* *Plato on poetry. Ion, Republic 376e-398b9, Republic 595-608b10*. Edited by P. Murray. Κάμβριο, Νέα Υόρκη (Cambridge; New York): Cambridge University Press / Cambridge Greek and Latin classics (σελίδες ix + 250· σε 19 εκ.).

<https://sep4u.gr/>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
4^ο ΕΤΟΣ

<https://sep4u.gr/>

7° ΕΞΑΜΗΝΟ

Εφαρμοσμένη Ηθική

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_5007	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εφαρμοσμένη ηθική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	Παραδόσεις και διαλέξεις		3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής. Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Αγγλική ή στη Γαλλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1898/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <p>Έχει κατανοήσει τα βασικά προβλήματα της σύστασης της Εφαρμοσμένης Ηθικής ως αυτοτελούς υποκλάδου της Ηθικής σκέψης.</p> <p>Έχει γνώση των μεθόδων και σχολών που προσεγγίζουν το πρόβλημα της αναγνώρισης αξιών και της εφαρμογής στο χώρο επίλυσης γνήσιων ηθικών διλημμάτων</p> <p>Διακρίνει ηθικές επιλογές από ηθικά διλήμματα, στο βαθμό που οι πρώτες αποτελούν επιλογή κανόνων ενώ τα δεύτερα αντινομίες αξιών.</p> <p>Αναλύει την επιχειρηματολογία ανάπτυξης θεωριών καθώς και την δομή κριτικών επιχειρημάτων που αναπτύσσονται κατά τον φιλοσοφικό διάλογο</p> <p>Συνειδητοποιεί την έννοια της διωποκειμενικότητας, όπως αυτή ξεπροβάλλει από τις βασικές σχεσιακές δομές της ηθικής που στηρίζονται στην ελεύθερη αυτορρύθμιση και αυτοδέσμευση των ηθικώς δρώντων</p> <p>Σταθμίζει αξίες προκειμένου να διαμορφώνει γνώμη ως φιλοσοφικός σύμβουλος</p> <p>Συγγράφει μικρά δοκίμια και ασκήσεις είτε μόνος είτε σε συνεργασία με τους συμφοιτητές του υιοθετώντας βασικές θέσεις και επιχειρήματα των διαφόρων θεωρητικών ρευμάτων</p>
Γενικές Ικανότητες
<p>Αυτόνομη Εργασία. Ομαδική Εργασία</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης</p> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p>

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>i. Έννοια και αντικείμενο της Εφαρμοσμένης Ηθικής.</p> <p>ii. Αρεταϊκή, νομοκανονιστική, κατηγορική και συνεπειοκρατική ηθική</p> <p>iii. Έννοια των ηθικών επιλογών και των γνήσιων ηθικών διλημμάτων</p> <p>iv. Στάθμιση αξιών και επίλυση ηθικών διλημμάτων</p> <p>v. Ιστορική στοιχείωση και επιστημολογική αυτοτέλεια της Εφαρμοσμένης Ηθικής</p> <p>vi. Βιοηθική ως ρυθμιστική παρέμβαση στη Βιοτεχνολογία</p>

- vii. Ηθική Προσωπικότητα και Επιχειρείν
viii. Φιλοσοφική Συμβουλευτική

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στο αμφιθέατρο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Προετοιμασία για πρόοδο	10
	Μικρές ατομικές ή ομαδικές εργασίες εξάσκησης	35
	Αυτοτελής Μελέτη	50
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Σ. Αλαχιώτη, Βιοηθική, Γ' έκδοση, Αθήνα 2011
 Μ. Δραγώνα – Μονάχου, Σύγχρονη Ηθική Φιλοσοφία, Αθήνα 1995
 Σ. Βιρβιδάκης, Η υφή της ηθικής πραγματικότητας. Αθήνα 2009
 Th. Nagel, Θανάσιμα ερωτήματα, Αθήνα 2007
 O. O' Neill, Αυτονομία και εμπιστοσύνη στη Βιοηθική, Αθήνα 2012
 R. Dworkin, Η Επικράτεια της Ζωής, Αθήνα 2013-

Σύγχρονη ελληνική φιλοσοφία

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_5074	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονη ελληνική φιλοσοφία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Παραδόσεις και διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2055/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Ενώ είναι προφανής και συνήθης η ακαδημαϊκή και ερευνητική ενασχόληση με την προσωκρατική, την κλασική, την ελληνιστική, την υστερο-αρχαϊκή, τη βυζαντινή, την υστεροβυζαντινή και τη νεωτερική ελληνική φιλοσοφία, δεν έχει ακόμα καθόλου διαμορφωθεί ως γνωστικό αντικείμενο η ελληνική φιλοσοφία του 20^{ου} αιώνα. Όλες οι προαναφερθείσες περίοδοι φιλοσοφικού στοχασμού έχουν το κοινό χαρακτηριστικό ότι στηρίζονται στη χρήση της ελληνικής γλώσσας ως μέσου διατύπωσης και έκφρασης φιλοσοφικού περιεχομένου, ανεξάρτητα από την εθνοτική ή γεωγραφική καταγωγή των συγγραφέων. Αντίθετα η συγκρότηση μιας σύγχρονης ελληνικής φιλοσοφίας θα έθετε ως σημείο εκκίνησης το γεγονός της ελληνικής καταγωγής των φιλοσόφων, ανεξάρτητα από τη γλώσσα στην οποία συνέταξαν τις μελέτες τους, προκειμένου να καταλήξει ύστερα από την ανάλυση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας σε συμπεράσματα σχετικά με ρεύματα, τάσεις, ένταξη σε γενικότερες σχολές και στο καθόλου πλαίσιο της εξέλιξης του οικουμενικού σύγχρονου φιλοσοφικού λόγου.</p> <p>Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στον φιλοσοφικό λόγο που αναπτύχθηκε από Έλληνες στοχαστές τον 20ο αιώνα, είτε σε ελληνική είτε σε ξένη γλώσσα, είτε στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό, προκειμένου να κάνει γνωστούς στους φοιτητές τους φιλοσόφους εκείνους που διαμόρφωσαν το προφίλ της σύγχρονης ελληνικής φιλοσοφικής σκέψης.</p> <p>Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών στον στοχασμό που αναπτύχθηκε στη διάρκεια του 20ου αιώνα από Έλληνες στοχαστές που είτε συνεχίζουν την παράδοση της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας, είτε διαλέγονται με τη Νεωτερική σκέψη, είτε συνδιαμορφώνουν τα σύγχρονα ρεύματα της φιλοσοφίας. Όλοι οι εξεταζόμενοι φιλόσοφοι έχουν αποβιώσει, και έτσι υπάρχει η δυνατότητα μιας συνολικής αποτίμησης του έργου τους.</p> <p>Η ύλη του μαθήματος προϋποθέτει βασικές γνώσεις από την αρχαία, ελληνιστική, νεοπλατωνική, βυζαντινή, νεωτερική και σύγχρονη φιλοσοφία.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την σκέψη Ελλήνων φιλοσόφων που διακρίθηκαν και ξεχώρισαν στον παγκόσμιο φιλοσοφικό διάλογο του 20ου αιώνα.</p> <p>Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατάδειξη της ύπαρξης μιας σύγχρονης γραμμής φιλοσοφικής σκέψης που αναφέρεται σε έλληνες φιλοσόφους, χωρίς αυτή να αποτελεί μια ενιαία σχολή ή ένα ενιαίο κίνημα.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Έχει γνώση του περιεχομένου της σκέψης σημαντικών Ελλήνων φιλοσόφων του 20ου αιώνα.

- Έχει γνώση των τάσεων και θεωριών που αναπτύχθηκαν από Έλληνες φιλοσόφους στον 20ο αιώνα στην μεταφυσική, γνωσιοθεωρία, ηθική και πολιτική φιλοσοφία

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη Εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ως ονόματα αναφοράς και ως εκπρόσωποι συγκεκριμένων τάσεων της φιλοσοφίας με ένα λιγότερο ή περισσότερο πρωτότυπο στοχασμό θα εξετασθούν οι:

Ιωάννης Θεοδωρακόπουλος
Κωνσταντίνος Τσάτσος
Παναγιώτης Κανελλόπουλος
Ευάγγελος Παπανούτσος
Κωνσταντίνος Δεσποτόπουλος
Γιάννης Ιμβριώτης
Κώστας Παπαϊωάννου
Κώστας Αξελός
Κορνήλιος Καστοριάδης
Νίκος Πουλαντζάς
Παναγιώτης Κονδύλης

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	40	
	Αυτοτελής Μελέτη	85	
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125	
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή ή προφορική τελική εξέταση II. Εθελοντική ανάθεση εργασίας III. Συμμετοχή σε προόδους	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ιωάννης Ν. Θεοδωρακόπουλος, *ΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ*, Πανεπιστημιακαί παραδόσεις, Αθήνα, 1966
 Κωνσταντίνος Τσάτσος, *ΠΟΛΙΤΙΚΗ*, Αθήνα 2000
 Παναγιώτης Κανελλόπουλος, *ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΖΑΡΑΤΟΥΣΤΡΑ*, Αθήνα 2006
 Ευάγγελος Παπανούτσος, *ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ. ΒΙΟΣΟΦΙΑ*, Αθήνα 2008
 Κωνσταντίνος Δεσποτόπουλος, *ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ*, Αθήνα 1999
 Γιάννης Ιμβριώτης, *Η ΜΟΙΡΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ*, Αθήνα 1950
 Κώστας Παπαϊωάννου, *Η ΑΠΟΘΕΩΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ*, Αθήνα 1992
 Νίκος Πουλαντζάς, *ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ, Η ΕΞΟΥΣΙΑ, Ο ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ*
 Κώστας Αξελός, *ΣΕ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΤΟΥ Α-ΔΙΑΝΟΗΤΟΥ*, Αθήνα 2016
 Κορνήλιος Καστοριάδης, *Η ΦΑΝΤΑΣΙΑΚΗ ΘΕΣΜΙΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ*, Αθήνα 1999

<https://sep4u.gr/>

Παναγιώτης Κονδύλης, ΙΣΧΥΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΗ, Αθήνα 2001

Φιλοσοφία της εκπαίδευσης

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5101	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία της εκπαίδευσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	--		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στα αγγλικά)		
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2127/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές: (α) θα έχουν αντιληφθεί έμπεδα τη διαλεκτική σχέση των επιστημών της αγωγής με τους πρωτογενείς κλάδους της Φιλοσοφίας (ανθρωπολογία, ηθική και γνωσιολογία), με αναφορά στην ιστορία του φιλοσοφικοπαιδαγωγικού στοχασμού από την Αρχαιότητα ως τον 20 ^ο αιώνα (β) θα είναι σε θέση να εντοπίζουν τις σχέσεις ιδεολογιών και εκπαιδευτικών συστημάτων ανά εποχή (γ) θα είναι σε θέση να αξιολογούν από ηθική άποψη τις κατευθύνσεις και τους γενικούς στόχους των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της α'βάθμιας και β'βάθμιας εκπαίδευσης (δ) θα είναι σε θέση να συλλαμβάνουν δικούς τους γενικούς στόχους εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την α'βάθμια και τη β'βάθμια εκπαίδευση.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none">
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Α) Η Φιλοσοφία της Παιδείας ως δευτερογενής κλάδος της Φιλοσοφίας και μέρος του κλάδου της Φιλοσοφίας των θεσμών. Σχέσεις της Φιλοσοφίας της Παιδείας με άλλους φιλοσοφικούς κλάδους. Η Φιλοσοφία της Παιδείας ως «μεταθεωρία». Β) Συνοπτική ιστορία των φιλοσοφικοπαιδαγωγικών ιδεών της Αρχαιότητας, των Μέσων Χρόνων, των Νέων Χρόνων (Αναγέννηση, Διαφωτισμός, Ρομαντισμός) και του 19 ^{ου} -20 ^{ου} αι. Γ) Παιδεία και κοσμοθεωρία. Παιδεία και δημοκρατία. Παιδεία και ιδεολογία. Αναλυτική Φιλοσοφία της Παιδείας. Δ) Σκοποί της παιδείας. Ιδεώδη της παιδείας. Ηθική και παιδεία. Ε) Το πρόβλημα του δυνατού της αγωγής: παιδαγωγική αισιοδοξία και απαισιοδοξία. ΣΤ) Το πρόβλημα των δεοντικών σχέσεων σχολείου - κοινωνίας: θεωρίες συντήρησης, προόδου και διαχρονικότητας.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο (διαλέξεις)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	-

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Αυτόνομη μελέτη	83
	Αξιολόγηση	3
	Σύνολο μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική (και αγγλική για αλλοδαπούς φοιτητές).</p> <p>Αξιολόγηση: Γραπτή τελική εξέταση.</p>	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Καζεπίδης Τ., *Φιλοσοφία της παιδείας*, Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 1991
- 2) Κουμάκης Γ.Χ., *Θεωρία και φιλοσοφία της Παιδείας*, Αθήνα: Τυπωθήτω, 2001
- 3) Μαρrou Η.-Ι., *Ιστορία της εκπαίδευσης κατά την Αρχαιότητα* (μτφ. Θ. Φωτεινόπουλος), Αθήνα, 1961.

Ειδικά θέματα σύγχρονης φιλοσοφίας Ι: Φιλοσοφία της επιστήμης

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5033	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά θέματα σύγχρονης φιλοσοφίας Ι: Φιλοσοφία της επιστήμης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1971/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί: Να γνωρίζει το ιστορικό, επιστημονικό και φιλοσοφικό πλαίσιο που οδήγησε στην συγκρότηση του κλάδου της φιλοσοφίας της επιστήμης Να γνωρίζει τα βασικά προβλήματα που συγκροτούν το πεδίο της φιλοσοφίας της επιστήμης, αλλά και τις κυρίαρχες απαντήσεις σε αυτά. Να γνωρίζει τα βασικά ρεύματα που αναπτύχθηκαν στο εσωτερικό του κλάδου.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none">
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών από τις σχετικές πηγές
Αυτόνομη εργασία
Άσκηση κριτικής σκέψης αναφορικά με την έννοια της επιστήμης.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το προπτυχιακό μάθημα έχει ως σκοπό να προμηθεύσει τους/τις φοιτητές/τριες με την γνώση των βασικών φιλοσοφικών προβληματισμών που αφορούν την άσκηση της επιστημονικής δραστηριότητας. Το μάθημα χωρίζεται σε τρία μέρη: ένα εισαγωγικό, ένα ιστορικό και ένα συστηματικό μέρος. Στο πρώτο μέρος, γίνεται μια εισαγωγή στην προβληματική της φιλοσοφίας της επιστήμης καθώς και μια αναδρομή στον λόγο περί επιστήμης πριν την ωρίμανση και την αυτονόμηση της φυσικής επιστήμης από άλλες γνωσιακές δραστηριότητες, αλλά και πριν την αυτονόμηση του ίδιου του κλάδου της φιλοσοφίας της επιστήμης Το δεύτερο και μεγαλύτερο μέρος περιλαμβάνει μια παρουσίαση της εξέλιξης των θεωρήσεων για την επιστήμη στον 20ο αιώνα, κατά την διάρκεια του οποίου, η ωρίμανση και η πολυπλοκότητα των ίδιων των επιστημονικών θεωριών έχει δώσει το έναυσμα για την ωρίμανση της φιλοσοφικής διερεύνησης της επιστήμης. Η παρουσίαση σε αυτό το μέρος έχει μια ιστορική διάσταση. Στο τρίτο μέρος του μαθήματος, το οποίο έχει μια συστηματική διάσταση, παρουσιάζονται και αναλύονται επιμέρους ζητήματα της φιλοσοφίας της επιστήμης.
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο στο αμφιθέατρο.
------------------	------------------------------------

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Διαλέξεις	39	
	Αυτοτελής Μελέτη	86	
	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση (100% βαθμού)		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ladyman, J. (2016), Τι Είναι η Φιλοσοφία της Επιστήμης, Ηράκλειο: ΠΕΚ.
Chalmers, A. (1994), Τι Είναι Αυτό που το Λέμε Επιστήμη, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
Μπαλτάς, Α. & Στεργιόπουλος, Κ. (επιμ.) (2013), Φιλοσοφία και Επιστήμες στον 20ο αιώνα, Αθήνα

Χάιντεγκερ: «Τι είναι μεταφυσική;»

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5098	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χάιντεγκερ: «Τι είναι μεταφυσική;»		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής/Σεμινάριο		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα είναι σε θέση <ul style="list-style-type: none">
• να παρουσιάζει τα βασικά χαρακτηριστικά της χάιντεγκεριανής προσέγγισης στη μεταφυσική,
• να μελετάει αυτοτελώς τα έργα του Χάιντεγκερ που ανήκουν στην πρώτη φάση της σκέψης του, τη λεγόμενη «θεμελιακή οντολογία»,
• να αναπτύσσει επιχειρήματα υπέρ και κατά του τρόπου του σκέπτεσθαι, όπως αυτός εμφανίζεται στο έργο του Χάιντεγκερ «Τι είναι μεταφυσική;»
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none">
• αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση επιχειρημάτων,
• άσκηση κριτικής,
• αυτόνομη εργασία,
• σεβασμός στη διαφορετικότητα και συνειδητοποίηση της σημασίας που έχει η κατανόηση των θέσεων των άλλων.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εισάγει και εμβαθύνει στη φιλοσοφία του Χάιντεγκερ μέσω ανάγνωσης, ανάλυσης και συζήτησης του έργου του «Τι είναι μεταφυσική;», ειδικότερα της ομότιτλης ομιλίας (1929). Μόνο κατά το τέλος του μαθήματος θα ληφθούν υπόψη και αποσπάσματα του Επίλογου (1943) και της Εισαγωγής (1949) που αντιπροσωπεύουν την ύστερη φάση της σκέψης του Χάιντεγκερ. Το μάθημα εστιάζει στη λεγόμενη θεμελιακή-οντολογική προσέγγιση του Χάιντεγκερ στη μεταφυσική που χαρακτηρίζει την πρώιμη φάση της σκέψης του (1923-1930). Θα συζητηθούν και κριτικές τοποθετήσεις για το συγκεκριμένο έργο, όπως αυτή του Κάρναπ. Το μάθημα διεξάγεται ως σεμινάριο. Αυτό σημαίνει ότι 1. εγγράφονται έως 25 φοιτητές που επιλέγονται μετά από προσωπική συνέντευξη με τον διδάσκοντα, 2. η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική (επιτρέπονται έως τρεις απουσιάσεις), 3. οι φοιτητές οφείλουν να γράψουν εργασία (4000 λέξεων) και να την παρουσιάσουν προφορικά στην τάξη.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη: κοινή ανάγνωση, ανάλυση, συζήτηση κειμένου, παρουσίαση εργασιών		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Αυτοτελής μελέτη	39 ώρες	
	Συγγραφή εργασίας και προετοιμασία για την προφορική της παρουσίαση στην τάξη	47 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Γραπτή εργασία και παρουσίαση (66%) 2. Ενεργή συμμετοχή στην τάξη (34%)		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Martin Heidegger: Τι είναι μεταφυσική; Προλεγόμενα, Μετάφραση, Σχόλια Π. Κ. Θανασάς. Δεύτερη Έκδοση. Αθήνα: Πατάκης, 2002.
Γιώργος Ξηροπαΐδης: Ο Heidegger και το πρόβλημα της Οντολογίας. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, 1995.

Διδακτικές προσεγγίσεις στη φιλοσοφία

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5100	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτικές προσεγγίσεις στη φιλοσοφία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Συνδυασμός ανάπτυξης δεξιοτήτων και επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1982/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής-τρια θα έχει: <ul style="list-style-type: none">
• συγκροτήσει μια εποπτική εικόνα του εκπαιδευτικού χώρου ως τόπου υποδοχής των φιλοσοφικών μαθημάτων.
• κατανοήσει την έννοια και το σκοπό του μαθήματος της φιλοσοφίας ως περιοχής του εκπαιδευτικού προγράμματος.
• εμβαθύνει σε εκπαιδευτικές θεωρήσεις και μεθόδους συμβατές με το αντικείμενο της φιλοσοφίας.
Γενικές Ικανότητες
Άσκηση στην ατομική και ομαδική εργασία, ανάπτυξη της κατανόησης όσο και της κριτικής, δημιουργικής και συνδυαστικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι η συγκρότηση της παιδαγωγικής σκέψης των φοιτητών-τριών προκειμένου να καταστούν ικανοί-ες να προσφέρουν φιλοσοφικά μαθήματα εντός των υφιστάμενων ελληνικών εκπαιδευτικών θεσμών. Πιο συγκεκριμένα το μάθημα εμβαθύνει στις ακόλουθες ενότητες: <ol style="list-style-type: none">
1. Η εκπαιδευτική πράξη σε σχέση με τον φιλοσοφικό στοχασμό.
2. Η πρόσβαση στη φιλοσοφία ως εκπαιδευτική ανάγκη.
3. Γενική έννοια, σκοπός και βασικές προϋποθέσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας -το σχολείο ως χώρος υποδοχής.
4. Φιλοσοφία και σχολική γνώση- η έννοια της «αναπλαισίωσης».
5. Σχέδια μαθημάτων - Επεξεργασία φιλοσοφικών προτάσεων στην εκπαιδευτική πράξη.
6. Φιλοσοφικά ζητήματα στις διάφορες περιοχές του σχολικού προγράμματος- φιλοσοφία και διαθεματικότητα/διεπιστημονικότητα
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις στο αμφιθέατρο.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Διαλέξεις	39	
	Σύντομες εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.	61	
	Ανεξάρτητη μελέτη.	25	
	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις. Σύντομες εργασίες στην διάρκεια του εξαμήνου. Εκπόνηση τελικής εργασίας και παρουσίασή της στο αμφιθέατρο.		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Barker, C. (2002). Πολιτισμικές σπουδές. Θεωρία και Πράξη. Λονδίνο: Εκδόσεις Sage.
- Cahn, M. (2009). Φιλοσοφία της Εκπαίδευσης: τα Ουσιώδη Κείμενα. Routledge.
  - Dewey, J. (2009). Εμπειρία και Εκπαίδευση. Gutenberg, Αθήνα.
  - Russell, B. (2009). Τα Προβλήματα της Φιλοσοφίας.
  - Τζαβάρας, Γ. (2000). Προβλήματα Φιλοσοφίας της Εκπαίδευσης: Γρηγόρης.
  - Ντόκα, Α. (2021), εισαγωγή - επιστημονική επιμέλεια στο: Kahn SM – Bradner A. – Mills .ΑΠ., Για τη διδασκαλία της φιλοσοφίας, Τόπος. Αθήνα.

Φιλοσοφία και Λογοτεχνία

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5097	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία και Λογοτεχνία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ:	Ελληνική		
ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none">
η ανάλυση της σχέσης Λογοτεχνίας και Φιλοσοφίας
η στοχευμένη ανάλυση κειμένων από τη θεματική αυτή περιοχή
η καλλιέργεια του κριτικού φιλοσοφικού στοχασμού επί του φαινομένου της λογοτεχνίας
η ανάδειξη της σημασίας και της επίδρασης της λογοτεχνίας επί του ανθρώπινου βίου, τόσο ιστορικά όσο και συστηματικά.
χρήση γενικών και εξειδικευμένων έργων αναφοράς των φιλοσοφικών αυτών κλάδων
χρήση ψηφιακών μέσων στον κλάδο των ανθρωπιστικών σπουδών
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none">
αυτοδύναμη εργασία
αναλυτική και συνθετική ικανότητα
κριτική σκέψη
αναζήτηση πληροφοριών σε γενικά και ειδικά έργα αναφοράς
ικανότητα ανασύνθεσης των θέσεων και των επιχειρημάτων ενός κειμένου των φιλοσοφικών αυτών κλάδων
δεξιότητες προφορικής παρουσίασης
ψηφιακές δεξιότητες στον κλάδο των ανθρωπιστικών σπουδών

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα θα εστιάσει στις σχέσεις Φιλοσοφίας και Λογοτεχνίας συνδυάζοντας τη γενική επισκόπηση με την εμβάθυνση σε επιλεγμένα θέματα και σχετικά κείμενα.
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> Πρόσωπο με πρόσωπο παράδοση Συζήτηση σε ολομέλεια προετοιμασία και προαιρετική προφορική παρουσίαση εκ μέρους των φοιτητών (ατομικά ή σε ζεύγη) θεμάτων και κειμένων παρακολούθηση/υποστήριξη των φοιτητών στην εβδομαδιαία προετοιμασία τους και στην εργασία σε τακτές ώρες συνεργασίας χρήση τεχνολογιών πληροφορίας 										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση διαφανειών κατά την παράδοση e-class Voice Thread Χρήση ηλεκτρονικών πηγών 										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας</i></th></tr> <tr> <td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr> <tr> <td>Γραπτή εργασία</td><td>21</td></tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη/παρουσιάσεις</td><td>65</td></tr> <tr> <td></td><td></td></tr> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας</i>	Διαλέξεις	39	Γραπτή εργασία	21	Αυτοτελής μελέτη/παρουσιάσεις	65		
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας</i>										
Διαλέξεις	39										
Γραπτή εργασία	21										
Αυτοτελής μελέτη/παρουσιάσεις	65										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελικές εξετάσεις και (προαιρετική) προφορική παρουσίαση.										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σύγγραμμα

- Newton, K.M. (επιμ.), *Η λογοτεχνική θεωρία του 20^{ου} αιώνα. Ανθολόγιο Κειμένων*. ΠΕΚ. Ηράκλειο 2013.

Περαιτέρω βιβλιογραφία

- Δευκαλίων. Φιλοσοφία και Λογοτεχνία. τ. 26/2 Δεκέμβριος 2008.
- Stocker, B./Mack., M. (eds.), *The Palgrave Handbook of Philosophy and Literature*. Palgrave MacMillan 2018.
- Βιρβιδάκης, Στέλιος: *Ποίηση και/ως φιλοσοφία. Ποίηση*, τ. 15, Άνοιξη 2015, σ. 127-178.
- Kenny, A. (επιμ.): *Ιστορία της Δυτικής φιλοσοφίας*. Μτφ.: Δ. Ρισσάκη. Νεφέλη. Αθήνα 2006.

Περαιτέρω βιβλιογραφία θα δοθεί στη διάρκεια του μαθήματος. Ακόμη, οι φοιτητές θα κληθούν να αναζητήσουν αυτοδύναμα περαιτέρω βιβλιογραφία

Αναλυτική μεταφυσική

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5017	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αναλυτική μεταφυσική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ		3	5
Παραδόσεις με συζήτηση			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλεγόμενο Επιστημονικής περιοχής, Ανάπτυξης ικανοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/modules/document/?course=PHIL1873		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Γνωριμία με θεμελιώδη τομέα της σύγχρονης φιλοσοφίας. Οι φοιτητές αποκτούν γνώση και χρήση πρόσφατων εννοιών και προβλημάτων της μεταφυσικής και της πρόσφατης ιστορίας της μεταφυσικής. Μπορούν να οικοδομούν και να υπερασπίζονται επιχειρήματα σ' αυτόν το τομέα και να διατυπώνουν ενημερωμένες κρίσεις σε συναφή επιστημονικά ζητήματα (π.χ., σχέσεις μεταξύ φυσικών και κοινωνικών φαινομένων και μεθοδολογιών). Αποκτούν το απαραίτητο υπόβαθρο για να ξεκινήσουν την έρευνα στον τομέα και σε άλλους τομείς που εξαρτώνται από αυτόν (π.χ., μεταφυσική του νου, θέματα φιλοσοφίας της γλώσσας όπως ο εξετναλισμός και ο σχετικισμός).
Γενικές Ικανότητες
Εξαγωγή, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών από πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές. Κριτική κατανόηση υποθέσεων και αρχών. Λήψη αποφάσεων σε νέο μαθησιακό περιβάλλον. Αυτόνομη σκέψη, απαγωγική (abductive) σκέψη και επαγωγική (inductive) σκέψη. Π.χ.: ικανότητα διάκρισης φιλοσοφικών και εμπειρικών εξηγήσεων, ικανότητα χρήσης τροπικών (modal) επιχειρημάτων, ικανότητα ενημερωμένης αξιολόγησης του ρόλου των θετικών επιστημών στην ανάλυση κοινωνικών και νοητικών φαινομένων.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην αναλυτική μεταφυσική μέσα από το πρίσμα ενός προβληματισμού που χαρακτήρισε την πρώιμη αναλυτική φιλοσοφία: Τι θα μπορούσε να συμβάλλει η μεταφυσική στη συνολική θεώρηση του κόσμου που μάς παρέχουν ήδη οι φυσικές και οι τυπικές επιστήμες; Η εκκίνηση από την προβληματική αυτή επιτρέπει στους φοιτητές να εκτιμήσουν την ανάγκη για μια κατεξοχήν φιλοσοφική θεώρηση του κόσμου, τη μεταφυσική. Στην πορεία του μαθήματος εισάγονται πιο εξειδικευμένα ζητήματα που αφορούν τη μεταφυσική του νου και την τροπικότητα. Συνοπτικά η δομή: (1) Επισκόπηση της κριτικής της μεταφυσικής στην πρώιμη αναλυτική φιλοσοφία (Wittgenstein, Carnap). Η απόρριψη των μεταφυσικών δηλώσεων από τον Carnap. Κριτικές: η κατηγορία της ασυναρτησίας (Boghossian 2006), η φυσιοκρατία του Quine. (2) Sellars (1963): η φιλοσοφία ως μορφή γνώσης και η σχέση της με τις φυσικές επιστήμες. Πρόδηλες και επιστημονικές περιγραφές του κόσμου και δυνητικές σχέσεις μεταξύ των αντικειμένων τους. Εφαρμογή στη μεταφυσική του νου, a posteriori αναθεώρηση του Καρτεσιανού δυισμού. (3) Kripke (1972): a posteriori αναγκαιότητα, ταυτότητα και αναγκαιότητα, κριτική της ψυχοφυσικής ταυτότητας τύπων. Σύγκριση με τις θέσεις του Καρτέσιου και του Chalmers (1996).

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Παραδόσεις πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Διεξοδικό eclass στα ελληνικά, powerpoint, χρήση φωτοτυπιών για εργασία κατά την ώρα της παράδοσης.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου	Εργασίας
	Παραδόσεις	39	
	Αυτόνομη εργασία	86	
	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική γραπτή εξέταση που προετοιμάζεται με επαναλήψεις και ερωτηματολόγια την ώρα του μαθήματος. Παρουσιάσεις.		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η βιβλιογραφία συμπληρώνεται κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Τα βασικά κείμενα είναι:

- Πλήρες eclass <https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1873>
- Rudolf Carnap, «Εμπειρισμός, σημασιολογία και οντολογία» [1950], in Ρουσσόπουλος (επιμ.) *Σύγχρονος εμπειρισμός: Από τον κύκλο της Βιέννης στον Davidson*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2008.
- Paul Boghossian, *Fear of Knowledge*, Oxford University Press, 2006, Κεφάλαια 3, 4.
- Quine, W.V.O., "On What There Is", *From a Logical Point of View*, Harvard University Press, 1953.
- W.V.O. Quine, *The Pursuit of Truth*, Harvard University Press, 1992.
- Wilfrid Sellars, "Philosophy and the scientific image of man", *Science, Perception and Reality*, 1963, σσ. 1-41.
- Saul Kripke, *Naming and Necessity*, Harvard University Press, 1972/1980.
- David Chalmers, *The Conscious Mind: In Search of a Fundamental Theory*, Oxford University Press, 1996.

Ειδικά θέματα σύγχρονης φιλοσοφίας II

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5034	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά θέματα σύγχρονης φιλοσοφίας II (ΕΣΠΑ 1)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Γενικές Ικανότητες

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ			
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Σύνολο Μαθήματος		
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ			

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--

Ειδικά θέματα σύγχρονης φιλοσοφίας ΙΙΙ

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5035	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά θέματα σύγχρονης φιλοσοφίας ΙΙΙ (ΕΣΠΑ 1)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Γενικές Ικανότητες

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ			
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Σύνολο Μαθήματος		
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ			

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--

Ειδικά θέματα σύγχρονης φιλοσοφίας IV

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_5069	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά θέματα σύγχρονης φιλοσοφίας IV (ΕΣΠΑ 2)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Γενικές Ικανότητες

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ			
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Σύνολο Μαθήματος		
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ			

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--

Ειδικά θέματα πολιτικής φιλοσοφίας

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_5102	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά θέματα πολιτικής φιλοσοφίας (ΕΣΠΑ 3)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Γενικές Ικανότητες

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ			
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Σύνολο Μαθήματος		
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ			

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--

<https://sep4u.gr/>

8° ΕΞΑΜΗΝΟ

Φιλοσοφία του δικαίου

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ		ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	
ΤΜΗΜΑ		ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		Προπτυχιακό	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5023	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία του δικαίου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Παραδόσεις και διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής		
Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1918/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στην ειδική προβληματική των θεωριών πάνω στην έννοια και το περιεχόμενο της Δικαιοσύνης, που αποτελεί ένα θεμελιώδες ζήτημα της φιλοσοφίας του Δικαίου.</p> <p>Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών στον στοχασμό που αναπτύχθηκε στη διάρκεια της ιστορίας της φιλοσοφίας πάνω στο περιεχόμενο της Δικαιοσύνης, επιμένοντας κυρίως στην συζήτηση που αναπτύχθηκε στον 20^ο αιώνα.</p> <p>Η ύλη του μαθήματος προϋποθέτει βασικές γνώσεις από την ιστορία της ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας και όχι ειδικές γνώσεις της επιστήμης του δικαίου.</p> <p>Τέλος, στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από τους σπουδαστές της σημασίας του όρου έννοιας δικαιοσύνη ως αρετής, αξίας, ιδέας, έννοιας, προτάγματος και επιχειρήματος για τη διαμόρφωση του προσωπικού και του κοινού βίου.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχει κατανοήσει τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά του όρου δικαιοσύνη • Έχει γνώση των θεωριών που αναπτύχθηκαν στην ιστορική πορεία του φιλοσοφικού στοχασμού περί του θέματος • Διακρίνει τις διαφορές μεταξύ των ρευμάτων προσέγγισης της ερμηνείας του όρου δικαιοσύνη • Χρησιμοποιεί την αντίστοιχη με κάθε διακριτό φιλοσοφικό ρεύμα μεθοδολογία συγκρότησης μιας έννοιας της δικαιοσύνης
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none"> •Αυτόνομη Εργασία •Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p>

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- 1.Εισαγωγή: Η Δικαιοσύνη στην φιλοσοφική παράδοση της Νεωτερικότητας ως Έννοια, Λειτουργία, Αξία, Κρίση ή Επιχείρημα
- 2.Η Ωφελμιστική θεωρία της Δικαιοσύνης από τον Mill μέχρι την οικονομική ανάλυση του Δικαίου
- 3.Η συμβασιοκρατική Δικαιοσύνη ως ισχύς θεμελιωδών αρχών Ορθότητας στον Rawls
- 4.Η κοινοτιστική κριτική στην υποκειμενοκεντρική ορθολογικότητα της Δικαιοσύνης
- 5.Η διαρκής ερμηνεία του δικαίου ως περιεχόμενο της Δικαιοσύνης στον Dworkin
- 6.Η φαινομενολογία της συνείδησης της Δικαιοσύνης στον Ricoeur
- 7.Σύγχρονες θεωρίες του Φυσικού Δικαίου ως φύσης του πράγματος
- 8.Η Δικαιοσύνη ως αντικείμενο επιχειρηματολογίας εντός μιας επικοινωνιακής κοινότητας
- 9.Πολιτική, κοινωνική, έμφυλη Δικαιοσύνη
- 10.Η Δικαιοσύνη ανάμεσα στην Ηθική, την Πολιτική και το Δίκαιο

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Στην τάξη		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	40	
	Αυτοτελής Μελέτη	85	
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125	
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	I. Γραπτή ή προφορική τελική εξέταση II. Εθελοντική ανάθεση εργασίας III. Συμμετοχή σε προόδους	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Χανς Κέλσεν, *Τι είναι δικαιοσύνη*, Αθήνα 2019
 Τζών Ρωλς, *Η δίκαιη κοινωνία*, Αθήνα 2006
 Τζων Ρωλς, *Κοινωνική δικαιοσύνη και καντιανή ηθική*, Αθήνα 2016
 Γρηγόρης Μολύβας, *Δικαιώματα και θεωρίες της δικαιοσύνης*, Αθήνα 2011
 Βας. Κάλφας (Επιμ.), *Δικαιοσύνη και Δίκαιο*, Αθήνα 2015

Συνείδηση, Ασυνείδητο και Σώμα

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5080	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Συνείδηση, ασυνείδητο και σώμα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
			ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
			3
			5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΣΕΛΙΔΑ		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με το πέρας του μαθήματος οι φοιτητές/τήτριες θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί με κομβικές φιλοσοφικές προσεγγίσεις, κυρίως της νεώτερης φιλοσοφίας, στις έννοιες της αυτο-συνείδησης, του σώματος και του ασύνειδου. Θα έχουν αποκτήσει μια βαθύτερη γνώση ζητημάτων που έχουν διδαχθεί καθώς και μια νέα γνώση στη συσχέτιση συνείδησης-ασυνείδητου-σώματος η οποία ήδη ενυπάρχει σε κεντρικούς φιλοσόφους της νεωτερικότητας και εξελίσσεται στην σύγχρονη φιλοσοφία.
Γενικές Ικανότητες
Μελέτη πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων-κριτική ικανότητα μελέτης δευτερεύουσας βιβλιογραφίας, σχολιασμών και αντιπαραβολή με τα πρωτότυπα κείμενα

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η έννοια της συνείδησης του αναστοχαστικού υποκειμένου αναδεικνύεται κατεξοχήν με την νεώτερη φιλοσοφία. Η έννοια και η σημασία της αυτο-συνείδησης ειδικότερα συνιστά κομβικό άξονα του Γερμανικού Ιδεαλισμού. Εν τούτοις, η έννοια του ασυνείδητου, που κυρίως μας έχει γνωστοποιηθεί από τους τομείς της ψυχολογίας ή ψυχανάλυσης, ενυπάρχει ήδη στη φιλοσοφική σκέψη, και μάλιστα με πολύ ευρύτερο περιεχόμενο.
Στο μάθημα θα μελετηθούν και συζητηθούν επίλεκτα κείμενα των Leibniz, Descartes, Spinoza, Kant, Schelling, Nietzsche, Merleau-Ponty στα οποία αναδεικνύεται η σχέση συνείδησης, ασυνείδητου, σώματος. Σε αντίθεση με την παραδοσιακή δυϊστική νεωτερική προσέγγιση (Descartes, Kant), 1. Θα μελετήσουμε μια μονιστική ή συσχετιστική προσέγγιση σώματος/νου, ανθρώπινου υποκειμένου/φύσης 2. Θα αναδειχθεί ο ρόλος της αυτο-συνείδησης και η διαφορά της από την αυτογνωσία 3. Θα διερευνήσουμε το ρόλο και τη σχέση του ασυνείδητου με το σώμα.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39

	Μελέτη πρωτότυπου κειμένου	5
	Συγγραφή εργασίας	16
	Αυτοτελής μελέτη	65
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		Τελική γραπτή εξέταση

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Επίλεκτα κείμενα από:
Descartes, Στοχασμοί περί της πρώτης φιλοσοφίας, Τα πάθη της ψυχής.
Kant, Κριτική του Καθαρού Λόγου.
Leibniz, Μοναδολογία.
Spinoza, Ηθική μέρος II.
Schelling, Σύστημα του Υπερβατολογικού Ιδεαλισμού, Έρευνες για την ουσία της ανθρώπινης ελευθερίας.
Nietzsche, Η βούληση για δύναμη.
Merleau Ponty, Το ορατό και το αόρατο.

Φιλοσοφία της αισθητηριακής αντίληψης

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5028	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία της αισθητηριακής αντίληψης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στα Αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1842/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα στοχεύει σε μια συστηματική εισαγωγή στα βασικά προβλήματα της φιλοσοφίας της αισθητηριακής αντίληψης και τις λύσεις που έχουν προταθεί μέσα στο πλαίσιο της αναλυτικής φιλοσοφίας. Οι φοιτητές θα αποκτήσουν μια λεπτομερή γνώση των κυριότερων προσεγγίσεων όσον αφορά τη φύση των αντικειμένων της αντίληψης και των ειδών αντιληπτικού περιεχομένου.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none">
• προσδιορίζουν τις βασικές εκδοχές του άμεσου και έμμεσου ρεαλισμού και να παρουσιάζουν τα σημαντικότερα επιχειρήματα υπέρ και κατά αυτών των προσεγγίσεων.
• να εξηγούν τον τρόπο που η σωματική δράση επηρεάζει την αντίληψη σύμφωνα με την ενεργητική θεωρία της αντίληψης και να επιχειρηματολογούν υπέρ ή κατά αυτής της θεωρίας
• να παρουσιάζουν τις διαμάχες για το φαινόμενο περιεχόμενο και το μη εννοιακό περιεχόμενο αντίστοιχα και να προσδιορίζουν τα βασικά επιχειρήματα σε αυτές τις διαμάχες.
• να μελετούν κριτικά κείμενα από την περιοχή της φιλοσοφίας της αισθητηριακής αντίληψης.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none">
• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών από τις σχετικές πηγές
• Αυτόνομη εργασία
• Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
• Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Το πρόβλημα της αισθητηριακής αντίληψης θα προσεγγιστεί μέσα από δύο αλληλένδετα μεταξύ τους, ερωτήματα: α) Ποια είναι τα αντικείμενα της αντίληψης; και β) τι είδους περιεχόμενο είναι το αντιληπτικό περιεχόμενο; Η καθημερινή, προ-φιλοσοφική εικόνα περί αισθητηριακής αντίληψης έχει αμφισβητηθεί από ορισμένους φιλοσόφους, όπως για παράδειγμα ο Locke και ο Russell, οι οποίοι υποστήριξαν τον έμμεσο ρεαλισμό σύμφωνα με τον οποίο το άμεσο αντικείμενο της αντίληψης είναι οι ιδέες ή τα αισθητηριακά δεδομένα και όχι τα αντικείμενα του εξωτερικού κόσμου. Αρχικά θα παρουσιαστούν αναλυτικά τα επιχειρήματα υπέρ του έμμεσου ρεαλισμού όσον αφορά την αντίληψη και η κριτική που έχει ασκηθεί από τους υποστηρικτές του άμεσου ρεαλισμού. Κατόπιν θα εξεταστούν τρεις βασικές εκδοχές άμεσου ρεαλισμού, ο διαζευκτισμός (disjunctivism), ο αποβλεπτισμός (intentionalism) και η θεωρία της ενεργητικής αντίληψης. Θα διερευνηθούν οι μεταξύ τους σχέσεις και θα εξεταστούν</p>
--

επιχειρήματα υπέρ και κατά αυτών. Όπως θα δείξουμε, η θεωρία της ενεργητικής αντίληψης, η οποία αναδεικνύει την εξάρτηση της αντίληψης από τη σωματική δράση, μπορεί, υπό κατάλληλες προϋποθέσεις, να είναι συμβατή με μια θεωρία άμεσου ρεαλισμού που συνδυάζει στοιχεία του διαζευκτισμού και του αποβλεπτισμού. Παράλληλα θα εξεταστεί εάν το αντιληπτικό περιεχόμενο είναι αποκλειστικά αποβλεπτικό ή περιλαμβάνει και κάποιο είδος φαινόμενου περιεχομένου (όπως είναι οι φαινόμενες ποιότητες (qualia)), καθώς και το εάν το αποβλεπτικό περιεχόμενο της αντίληψης είναι εννοιακό ή μη-εννοιακό.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Διαλέξεις	39	
	Αυτοτελής μελέτη	86	
	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Τρία θέματα από τα οποία οι φοιτητές μπορούν να διαλέξουν τα δύο. Κάθε θέμα απαιτεί την ανάλυση και ανάπτυξη κάποιων θέσεων και επιχειρημάτων από θεωρίες που παρουσιάστηκαν στο μάθημα.		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Putnam H. (2010). *Το Νόημα και οι Αισθήσεις*. Αθήνα: Εκκρεμές.
Βενιέρη Μ. (2013). *Το πέπλο της αντίληψης*. Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος.
Παγωνδιώτης, Κ. (2024). "Σημειώσεις για το μάθημα Φιλοσοφία της Αισθητηριακής Αντίληψης".

Βοηθητική βιβλιογραφία

Fish, W. (2010). *Philosophy of Perception, A Contemporary Introduction*. N. York & London: Routledge.
Noe, A. (2004). *Action in Perception*. Cambridge MA: The MIT Press.
Smith, A.D. (2002). *The Problem of Perception*. Cambridge MA: Harvard University Press.

Φιλοσοφία της γνωσιακής επιστήμης

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5026	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία της Γνωσιακής Επιστήμης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1856/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στόχος του μαθήματος είναι να δώσει στους φοιτητές μια συνολική εικόνα του φιλοσοφικού υποβάθρου πάνω στο οποίο βασίζεται η Γνωσιακή Επιστήμη, των βασικών φιλοσοφικών προβλημάτων που εγείρονται και των λύσεων που έχουν προταθεί. Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με την Αναπαραστασιακή και Υπολογιστική Θεωρία του Νου και με τον τρόπο που επιχειρεί να θεμελιώσει την κλασική γνωσιακή επιστήμη στηριζόμενη στις έννοιες της συμβολικής νοητικής αναπαράστασης και του υπολογισμού, θα αποκτήσουν μια συνολική εικόνα για προσεγγίσεις που στηρίζονται σε μη συμβολικές νοητικές αναπαραστάσεις ή απορρίπτουν τελείως την έννοια της νοητικής αναπαράστασης στην εξήγηση των νοητικών φαινομένων. Τέλος, οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με διάφορες απόπειρες φυσικοποίησης του περιεχομένου των νοητικών αναπαραστάσεων και τα προβλήματα που αυτές αντιμετωπίζουν.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none">
• να κατανοούν και να προσδιορίζουν τις βασικές έννοιες και θέσεις με τις οποίες αναλύεται το εγχείρημα της Γνωσιακής Επιστήμης μέσα στη σύγχρονη αναλυτική φιλοσοφία,
• να διακρίνουν τις διάφορες εκδοχές της Γνωσιακής Επιστήμης με βάση το είδος νοητικών αναπαραστάσεων που υιοθετούν και να παρουσιάζουν τα επιχειρήματα υπέρ και κατά αυτών των εκδοχών,
• να παρουσιάσουν με κριτικό τρόπο τη διαμάχη α) για τη γνωσιακή διαπερατότητα της αντίληψης, β) για τα νοητικά είδωλα και γ) για τη φυσιοκρατική εξήγηση της αποβλεπτικότητας των νοητικών αναπαραστάσεων.
• να συνδέουν τη συζήτηση που γίνεται εντός της Γνωσιακής Επιστήμης με ευρύτερα φιλοσοφικά ζητήματα που συζητούνται στη φιλοσοφία του Νου, στη φιλοσοφία της αντίληψης και στην αναλυτική γνωσιολογία
• να μελετούν κριτικά κείμενα από την περιοχή της φιλοσοφίας της Γνωσιακής Επιστήμης.
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none">
• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών από τις σχετικές πηγές
• Αυτόνομη εργασία
• Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
• Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η φιλοσοφική θεωρία στην οποία θεμελιώνεται η κλασική γνωσιακή επιστήμη είναι η Αναπαραστασιακή και Υπολογιστική Θεωρία του Νου (ΑΥΘΝ), σύμφωνα με την οποία η νόηση συνίσταται στην κατοχή και τον υπολογιστικό μετασχηματισμό νοητικών αναπαραστάσεων γλωσσικής μορφής. Κατά συνέπεια, η έννοια της νοητικής αναπαράστασης παίζει κεντρικό ρόλο στην εξήγηση των νοητικών φαινομένων μέσα στο πλαίσιο της γνωσιακής επιστήμης. Η έννοια της νοητικής αναπαράστασης, όπως χρησιμοποιείται από την ΑΥΘΝ, διαφοροποιείται σε τρία τουλάχιστον επίπεδα από την αντίστοιχη έννοια της ιδέας που συναντάμε στο Βρετανικό Εμπειρισμό:

Μορφικά: Οι νοητικές αναπαραστάσεις της ΑΥΘΝ είναι ρητά γλωσσικής και όχι εικονιστικής ή άλλης μορφής.

Γνωσιολογικά: Οι νοητικές αναπαραστάσεις της ΑΥΘΝ δεν είναι προσβάσιμες από την οπτική του πρώτου προσώπου, δηλαδή δεν εμφανίζονται στη συνείδηση του εκάστοτε υποκειμένου που τις φέρει.

Οντολογικά: Η οντολογία του νου δεν διαφέρει από την οντολογία του φυσικού κόσμου. Οι νοητικές αναπαραστάσεις της ΑΥΘΝ είναι υλικές και επιδρούν αιτιακά επηρεάζοντας την ανθρώπινη συμπεριφορά. Το μάθημα ξεκινά με μια παρουσίαση της ΑΥΘΝ. Μεταξύ άλλων, εξετάζονται η υπόθεση της γλώσσας της σκέψης, η θέση ότι οι σημασιολογικές σχέσεις μπορούν να προσομοιωθούν από μια συντακτικά καθοδηγούμενη μηχανή και η θέση ότι ο νους περιλαμβάνει ένα σύνολο αυτόνομων και εξειδικευμένων σπονδύλων. Προκειμένου να κατανοηθεί καλύτερα η έννοια της νοητικής αναπαράστασης εξετάζονται διάφοροι τρόποι προσδιορισμού της έννοιας της εξωτερικής αναπαράστασης η οποία έχει αποτελέσει το πρότυπο για τις νοητικές αναπαραστάσεις της γνωσιακής επιστήμης. Στη συνέχεια εξετάζονται κριτικά διάφορες απόπειρες επέκτασης του εξηγητικού πλαισίου της ΑΥΘΝ με την υιοθέτηση νέων ειδών νοητικών αναπαραστάσεων όπως τα νοητικά είδωλα (mental images), τα νοητικά μοντέλα και οι κατανεμημένες αναπαραστάσεις. Στο τελευταίο μέρος του μαθήματος εξετάζονται οι διάφορες απόπειρες φυσιοκρατικής εξήγησης της αποβλεπτικότητας των νοητικών αναπαραστάσεων και τα προβλήματα που παρουσιάζουν. Στόχος του μαθήματος είναι να δειχθεί, μεταξύ άλλων, ότι η αναπαραστασιακή λειτουργία δεν μπορεί να εξηγηθεί με αναδρομή ούτε σε μια σχέση αιτιότητας αλλά ούτε και σε μια σχέση ομοιότητας ανάμεσα στην αναπαράσταση και το αναπαριστώμενο. Το μάθημα ολοκληρώνεται με την παρουσίαση ορισμένων σύγχρονων αντι-αναπαραστασιακών προσεγγίσεων που έχουν αναπτυχθεί μέσα στο πλαίσιο της γνωσιακής επιστήμης και της φιλοσοφίας του νου για την εξήγηση των νοητικών φαινομένων.

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Διαλέξεις	39	
	Αυτοτελής μελέτη	86	
	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Τρία θέματα από τα οποία οι φοιτητές μπορούν να διαλέξουν τα δύο. Κάθε θέμα απαιτεί την ανάλυση και ανάπτυξη κάποιων θέσεων και επιχειρημάτων από θεωρίες που παρουσιάστηκαν στο μάθημα.		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βοσνιάδου, Στ. (επιμ.) (2004). *Γνωσιακή Επιστήμη: Η νέα επιστήμη του νου*. Αθήνα: Gutenberg.
Παγωνδιώτης, Κ. (2024). *Σημειώσεις για το μάθημα Φιλοσοφία της Γνωσιακής Επιστήμης*
Παγωνδιώτης, Κ., Β. Κιντή (επιμ.). *Η Γνωσιακή Διαπερατότητα της Αισθητηριακής Αντίληψης, Νόησις 6*, Αθήνα 2010.
Churchland, P. (1999). *Η μηχανή της Λογικής, η Θέση της Ψυχής*. Αθήνα: Εκδόσεις Γκοβόστη.
Thagard, P. (2009). *Νους – Εισαγωγή στη Γνωσιακή Επιστήμη*. Αθήνα: Πολύτροπον.

Η κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία του Μαρξ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5021	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία του Μαρξ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν μάθημα εμβάθυνσης στην νεότερη κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1880/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να: -μελετά και να κατανοεί τα κείμενα του Μαρξ. -γνωρίζει τους τεχνικούς όρους της μαρξικής προβληματικής -ανασυγκροτεί την επιχειρηματολογία του Μαρξ και να την αποτιμά κριτικά -έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων που θέτουν ορισμένα βασικά κείμενα του Μαρξ. -κατανοεί τις βασικές έννοιες της μαρξικής θεωρίας όπως αναπτύσσονται σε ορισμένα νεανικά κείμενα του Μαρξ αλλά και βασικές έννοιες του ώριμου έργου του. - να διακρίνει τις σχέσεις μεταξύ της θεωρίας του Μαρξ και της πολιτικής φιλοσοφίας του Χέγκελ. -να αντιμετωπίζει κριτικά ορισμένες διαδεδομένες ερμηνείες του έργου του Μαρξ.
Γενικές Ικανότητες
Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η εξέταση ορισμένων κεντρικών εννοιών της μαρξικής θεωρίας, οι οποίες είναι απαραίτητες για την κατανόηση του μαρξικού έργου. Θα μελετήσουμε κείμενα από όλες τις περιόδους της μαρξικής σκέψης, ξεκινώντας από το νεανικό έργο του Marx και καταλήγοντας στην κριτική της πολιτικής οικονομίας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη σχέση της μαρξικής θεωρίας με τη φιλοσοφία του Hegel. Ειδικότερα, θα εξεταστούν οι παρακάτω θεματικές: - Η κριτική του νεαρού Μαρξ στην πολιτική φιλοσοφία του Hegel. - Η κριτική του νεαρού Μαρξ στην αστική κοινωνία και η θεωρία της αλλοτρίωσης. - Η ιδέα μιας υλιστικής αντίληψης της ιστορίας. - Όψεις της μαρξικής κριτικής της πολιτικής οικονομίας.
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Το μάθημα πραγματοποιείται κυρίως με παραδόσεις αλλά σε κάθε μάθημα διαβάζουμε και αναλύουμε χαρακτηριστικές παραγράφους από τα κείμενα του Μαρξ.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Σύντομες εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	21 ώρες	
	Αυτοτελής μελέτη	65 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελικές Γραπτές Εξετάσεις Αξιολόγηση σύντομων εργασιών κατά τη διάρκεια του εξαμήνου		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κείμενα του Μαρξ

Marx, K., Κείμενα από τη δεκαετία του 1840, ΚΨΜ, Αθήνα, 2014.
 " Grundrisse, I-III, μτφ. Δ. Διβάρης, Στοχαστής, Αθήνα, 1989-1992.
 " Το Κεφάλαιο, τομ. I, II, III, μτφ. Π. Μαυρομάτης, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα, 1978-9.

Μελέτες

-Colletti, L. Για το Νεαρό Μαρξ, Οδυσσέας, Αθήνα, 1977.
 -Marcuse, H., Λόγος και Επανάσταση: Ο Χέγκελ και η Γένεση της Κοινωνικής Θεωρίας, Ύψιλον, Αθήνα, 1985.
 -Meszaros, I., Η Θεωρία του Μαρξ για την Αλλοτρίωση, Ράππας, Αθήνα, 1983.
 -Μιχαλάκης, Α. Ο Νεαρός Μαρξ, Πάτρα, 2007.
 -Rubin, I., "Η μαρξική θεωρία της αξίας", Δευκαλίων, (11/2), 1993.

Η πρακτική φιλοσοφία του Χέγκελ

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5084	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η πρακτική φιλοσοφία του Χέγκελ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν μάθημα εμβάθυνσης στην νεότερη πρακτική φιλοσοφία		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2124/		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - να μελετά τα βασικά κείμενα χεγκελιανής ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας - να κατανοεί τους βασικούς τεχνικούς όρους της - να ανασυγκροτεί και να αποτιμά επιχειρήματα - έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων που θέτει η χεγκελιανή πρακτική φιλοσοφία - συνδέσει την προβληματική του Χέγκελ με τα βασικά ερωτήματα της νεότερης και της σύγχρονης πρακτικής φιλοσοφίας - να αντιμετωπίζει κριτικά διαφορετικές ερμηνείες της πρακτικής φιλοσοφίας του Χέγκελ
Γενικές Ικανότητες
<p>Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p>

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε την πρακτική φιλοσοφία του Χέγκελ από τα νεανικά κείμενά του μέχρι και το ώριμο έργο του <i>Στοιχεία Φιλοσοφίας του Δικαίου</i> (1820). Αρχικά θα μας απασχολήσουν τα μεθοδολογικά ζητήματα που θέτει η χεγκελιανή προσέγγιση και η κριτική του στην καντιανή ηθική και τις θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου. Στη συνέχεια θα μελετήσουμε τη δομή του έργου του <i>Στοιχεία Φιλοσοφίας του Δικαίου</i>, θα αναλύσουμε τη χεγκελιανή έννοια της ελευθερίας και τις «πραγματώσεις» της στη σφαίρα του «Αφηρημένου Δικαίου» και της «Ηθικής». Τέλος, θα εστιάσουμε την προσοχή μας στο τελευταίο μέρος αυτού του έργου, όπου ο Χέγκελ αναπτύσσει τη θεωρία του για την έλλογη πολιτεία της ελευθερίας.</p>

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Το μάθημα πραγματοποιείται κυρίως με παραδόσεις αλλά σε κάθε μάθημα διαβάζουμε και αναλύουμε χαρακτηριστικές παραγράφους από τα κείμενα του Χέγκελ.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Σύντομες εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου	21 ώρες	
	Αυτοτελής μελέτη	65 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελικές Γραπτές Εξετάσεις Αξιολόγηση σύντομων εργασιών κατά τη διάρκεια του εξαμήνου		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Έργα του Hegel

Hegel, G.W. F. (1986) Werke, Suhrkamp.

*Hegel, G.W. F. (1991) Elements of the Philosophy of Right, (επιμ.) Wood, A.W, C.U.P, Cambridge.

Hegel, G.W.F. (1983) Φιλοσοφία της Ιστορίας, I-II, μτφ. Αι. Μανούση, Αθήνα, Νεφέλη.

Hegel, G.W.F. (1993) Η Φιλοσοφία του Πνεύματος, μτφ. Γ. Τζαβάρα, Δωδώνη, Αθήνα.

*Hegel, G.W. F. (2004) Βασικές Κατευθύνσεις της Φιλοσοφίας του Δικαίου, μτφ. Σ. Γιακουμής, Δωδώνη, Αθήνα.

Hegel, G.W. F. (2006) Ο Λόγος στην Ιστορία, μτφ.-εισαγωγή Π. Θανασάς, Μεταίχμιο, Αθήνα.

Hegel, G.W. F. (2007) Η Φαινομενολογία του Νου, μτφ. Γ. Φαράκλας, Εστία, Αθήνα.

Hegel, G.W. F. (2010) Πίστη και Γνώση, μτφ. και εισ. Π. Βαλλιάνος, Σαββάλας, Αθήνα.

Hegel, G.W. F. (2013) Το Πνεύμα του Χριστιανισμού και το Πεπρωμένο του, μτφ. εισ. επίμ. Γ. Σαγκριώτης, Εστία, Αθήνα.

Hegel, G.W. F. (2018) Περί των επιστημονικών τρόπων πραγμάτευσης του φυσικού δικαίου, μτφ. Ό. Σταθάτου, επιμ. εισ. Δ. Καρύδας και Γ. Σαγκριώτης, Νήσος, Αθήνα.

* βλ. Αγγελίδης, Ε. και Α. Γκιούρας, (2005) Θεωρίες του Κράτους και της Πολιτικής (Hobbes, Locke, Rousseau, Kant, Hegel), Σαββάλας, Αθήνα. Περιέχει μετάφραση των παραγράφων 182-360 της Φιλοσοφίας του Δικαίου (δηλ. το μεγαλύτερο τμήμα του 3ου μέρους, της Sittlichkeit).

Μελέτες

Franco, P. (1999) Hegel's Philosophy of Freedom, Yale University Press.

Lefebvre J-P και Macherey, P (1998) Ο Έγελος και η Κοινωνία, Εστία., Αθήνα.

Marcuse, H. (1986) Λόγος και Επανάσταση, Ύψιλον, Αθήνα.

Neuhouser, F. (2000) Foundations of Hegel's Social Theory, Harvard University Press.

Σύγχρονη πολιτική φιλοσοφία: Michael Sandel

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5095	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ: MICHAEL SANDEL		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Γνωριμία με την σύγχρονη πολιτική σκέψη και τα βασικά έργα του Michael Sandel
Γενικές Ικανότητες
Ερμηνεία φιλοσοφικών κειμένων / Ανάλυση και αξιολόγηση επιχειρημάτων / Παρουσίαση των θέσεων του κειμένου σε συνοπτική μορφή, γραπτά και προφορικά / Εξάσκηση στην παραγωγή προφορικού λόγου-επιχειρηματολογίας /

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πρόκειται για μια εισαγωγή στο έργο του Michael Sandel, καθηγητή πολιτικής φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο του Harvard, ο οποίος πραγματεύεται ζητήματα δικαίου, ηθικής και δημοκρατίας. Θα μελετήσουμε τα εξής έργα: -Ο Φιλελευθερισμός και τα Όρια της Δικαιοσύνης (1982) -Ενάντια στην Τελειότητα: Η Ηθική στην Εποχή της Γενετικής Μηχανικής (2007) -Δικαιοσύνη: Τι είναι το Σωστό; (2009) Περισσότερες πληροφορίες για το έργο του είναι διαθέσιμες εδώ: https://scholar.harvard.edu/sandel/home Μπορείτε να παρακολουθήσετε μαγνητοσκοπημένες διαλέξεις του Sandel εδώ: https://scholar.harvard.edu/sandel/markets-morals
---

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Συζήτηση. Απαιτείται προετοιμασία για τη συμμετοχή στη συζήτηση, δηλαδή πρότερη ανάγνωση του προς συζήτηση κειμένου.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Παρακολούθηση	39	
	Εβδομαδιαία Μελέτη	62	
	Προετοιμασία για εξετάσεις	24	

	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση.		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Sandel Michael J. 1982. *Liberalism and the Limits of Justice*. (2nd Edition 1998). Cambridge University Press.
----- 1996. *Democracy's Discontent: America in Search of a Public Philosophy*. Belknap Press.
----- 2005. *Public Philosophy: Essays on Morality in Politics*. Harvard University Press.
----- 2007. *The Case Against Perfection: Ethics in the Age of Genetic Engineering*. Cambridge: Harvard University Press.
----- 2009. *Justice: What's the Right Thing to Do?* Farrar, Straus and Giroux.
----- 2012. *What Money Can't Buy: The Moral Limits of Markets*. Farrar, Straus and Giroux.

Heidegger

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHS_5019	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Heidegger		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής/Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα είναι σε θέση <ul style="list-style-type: none">
• να χαρακτηρίζει τους βασικούς προβληματισμούς της φιλοσοφικής οντολογίας,
• να χαρακτηρίζει την χαιντεγκεριανή προσέγγιση στην οντολογία στο ευρύτερο ιστορικό πλαίσιο της αρχαίας ελληνικής και της νεότερης ευρωπαϊκής μεταφυσικής,
• να παρουσιάζει τα κεντρικά θέματα και τους κεντρικούς όρους της «θεμελιακής οντολογίας» του Χαιντεγκερ και της σκέψης του περί της «ιστορίας του Είναι».
;
<ul style="list-style-type: none">
• αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση επιχειρημάτων,
• άσκηση κριτικής,
• αυτόνομη εργασία,
• σεβασμός στη διαφορετικότητα και συνειδητοποίηση της σημασίας που έχει η κατανόηση των θέσεων των άλλων.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός αυτού του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στη φιλοσοφία του Martin Heidegger (1889-1976), με ιδιαίτερη έμφαση στη «θεμελιακή οντολογία», όπως αυτή παρουσιάστηκε στο έργο «Είναι και Χρόνος» (1927). Παρουσιάζεται η θέση της οντολογίας του Heidegger μέσα στην παράδοση της αρχαίας ελληνικής και νεότερης ευρωπαϊκής μεταφυσικής. Ειδικότερα παρουσιάζονται και αναλύονται: τα επιχειρήματα για την επανάληψη του ερωτήματος για το Είναι, ο σκοπός να ερμηνευτεί το Είναι με αναφορά στο Χρόνο και τη χρονικότητα της ανθρώπινης ύπαρξης, οι βασικότερες έννοιες της υπαρκτικής αναλυτικής. Το μάθημα ολοκληρώνεται με μια πιο σύντομη παρουσίαση της ύστερης εξέλιξης της χαιντεγκεριανής σκέψης, η οποία χαρακτηρίζεται ως «στροφή» προς την «ιστορία του Είναι».

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη: διάλεξη και συζήτηση
------------------	---------------------------------

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Αυτοτελής μελέτη	39 ώρες	
	Προετοιμασία για την τελική γραπτή εξέταση	47 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική γραπτή εξέταση		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Χαίντεγκερ, Μάρτιν: Είναι και Χρόνος. Πρόλογος – Μετάφραση – Σχόλια Γιάννη Τζαβάρα. Αθήνα: Εκδόσεις «Δωδώνη», 1978 [pdf στο διαδύκτιο]
- Ξηροπαΐδης, Γιώργος: Ο Heidegger και το πρόβλημα της οντολογίας. Από την υπερβατολογική φαινομενολογία του Edmund Husserl στην ερμηνευτική οντολογία του Martin Heidegger. Αθήνα: Κριτική, 1995.
- Dastur, Françoise: Ο Χάιντεγκερ και το ερώτημα του χρόνου. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη, 2008.

Χάιντεγκερ: «Η προέλευση του έργου τέχνης»

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5099	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χάιντεγκερ: «Η προέλευση του έργου τέχνης»		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής/Σεμινάριο		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια / ο φοιτητής θα είναι σε θέση <ul style="list-style-type: none">
• να παρουσιάζει τα βασικά χαρακτηριστικά της χάιντεγκεριανής προσέγγισης στην τέχνη,
• να μελετάει αυτοτελώς έργα του Χάιντεγκερ που ανήκουν στην πρώτη ή τη δεύτερη φάση της σκέψης του,
• να αναπτύσσει επιχειρήματα υπέρ και κατά του τρόπου του σκέπτεσθαι, όπως αυτός εμφανίζεται στο έργο του Χάιντεγκερ «Η προέλευση του έργου τέχνης».
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none">
• αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση επιχειρημάτων,
• άσκηση κριτικής,
• αυτόνομη εργασία,
• σεβασμός στη διαφορετικότητα και συνειδητοποίηση της σημασίας που έχει η κατανόηση των θέσεων των άλλων.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εισάγει και εμβαθύνει στη φιλοσοφία του Χάιντεγκερ μέσω ανάγνωσης, ανάλυσης και συζήτησης του έργου του «Η προέλευση του έργου τέχνης» (1936/50). Ιδιαίτερη έμφαση γίνεται στη διαφορά μεταξύ της οντολογικής προσέγγισης (Χάιντεγκερ) και της αισθητικής προσέγγισης (φιλοσοφική παράδοση) στην τέχνη. Επειδή το συγκεκριμένο έργο αποτελεί ένα έργο μετάβασης από την πρώτη στην ύστερη φάση της χάιντεγκεριανής σκέψης, θα αναπτυχθούν οι βασικές έννοιες και της «θεμελιακής οντολογίας» και της «ιστορίας του Είναι». Το μάθημα διεξάγεται ως σεμινάριο. Αυτό σημαίνει ότι 1. εγγράφονται έως 25 φοιτητές που επιλέγονται μετά από προσωπική συνέντευξη με τον διδάσκοντα, 2. η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική (επιτρέπονται έως τρεις απουσιάσεις), 3. οι φοιτητές οφείλουν να γράψουν εργασία (4000 λέξεων) και να την παρουσιάσουν προφορικά στην τάξη.
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη: κοινή ανάγνωση, ανάλυση, συζήτηση κειμένου, παρουσίαση εργασιών		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Αυτοτελής μελέτη	39 ώρες	
	Συγγραφή εργασίας και προετοιμασία για την προφορική της παρουσίαση στην τάξη	47 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	1. Γραπτή εργασία και παρουσίαση (66%) 2. Ενεργή συμμετοχή στην τάξη (34%)		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Martin Heidegger: Η προέλευση του έργου τέχνης. Εισαγωγή – Μετάφραση – Σχόλια Γιάννη Τζαβάρα. Αθήνα, Γιάννενα: Εκδόσεις «Δωδώνη», 1986.
Γιώργος Ξηροπαΐδης: Ο Heidegger και το πρόβλημα της Οντολογίας. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, 1995.

Πλατωνική και αριστοτελική υπομνηματιστική παράδοση στην Ύστερη αρχαιότητα και στο Βυζάντιο

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5096	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πλατωνική και αριστοτελική υπομνηματιστική παράδοση στην Ύστερη αρχαιότητα και στο Βυζάντιο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής, ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL2165/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το μάθημα στοχεύει να εξοικειώσει τους φοιτητές/φοιτήτριες με τα κείμενα της υπομνηματιστικής και λοιπής παράδοσης, που εστιάζει σε προβλήματα που αναδείχθηκαν από την πλατωνική και αριστοτελική φιλοσοφία, στην Ύστερη Αρχαιότητα και στο Βυζάντιο. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχει αποδεδειγμένη γνώση και κατανόηση της φιλοσοφικής μεθόδου που παρουσιάζεται σε ορισμένα από τα πιο σημαντικά πλατωνικά και αριστοτελικά κείμενα, καθώς και σε συναφή αρχαία και βυζαντινά σχόλια και υπομνήματα, σε σχέση με το υπό εξέταση φιλοσοφικό θέμα. • Χρησιμοποιεί την αποκτηθείσα γνώση και κατανόηση και σε άλλα συναφή φιλοσοφικά κείμενα και να αποδεικνύει ότι διαθέτει ικανότητες φιλοσοφικής ανάγνωσης, ανάλυσης, και κριτικής κατανόησης των θεμάτων των κειμένων αυτών • Διαθέτει ικανότητες διατύπωσης και ανάπτυξης επιχειρημάτων για την υποστήριξη ή την αντίκρουση φιλοσοφικών θεωριών και αντιλήψεων • Διαμορφώνει κρίσεις που περιλαμβάνουν προβληματισμό για συναφή μεταφυσικά, γνωσιολογικά ή επιστημονικά και ηθικά ζητήματα • Συνθέτει κείμενα που αναλύουν και επεξηγούν προβλήματα που τίθενται στο πλαίσιο της πλατωνικής και της αριστοτελικής φιλοσοφίας και της παράδοσής τους, υπομνηματιστικής ή άλλου είδους • Έχει αναπτύξει εκείνες τις δεξιότητες απόκτησης γνώσεων που του/της χρειάζονται για να συνεχίσει σε περαιτέρω σπουδές με μεγάλο βαθμό αυτονομίας
Γενικές Ικανότητες
<p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Γεώργιος Γεμιστός, Πλήθων, *Περί ὧν Ἀριστοτέλης πρὸς Πλάτωνα διαφέρεται*
Αριστοτέλης, *Μετά τα φυσικά Α' και Λ'* βιβλίο
Αλέξανδρος Αφροδισιεύς, Σχόλια στα *Μετά τα φυσικά* του Αριστοτέλους
Ψευδο-Αλέξανδρος, Σχόλια στα *Μετά τα φυσικά* του Αριστοτέλους
Σιμπλίκιος και Φιλόπονος, Σχόλια σε διάφορες αριστοτελικές πραγματείες

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα Κειμενική ανάλυση με συνδυασμό αρχαίων και βυζαντινών πηγών		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	e-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας	
	Διαλέξεις	39	
	Μελέτη και ανάλυση της βιβλιογραφίας	60	
	Αυτόνομη μελέτη	26	
	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εξετάσεις Παρουσιάσεις		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Blum, P.R. (2014), "Plethon, The first Philhellene: Re-enacting the Antiquity", in Matula, J. and Blum, P.R. (eds, 2014), *George Gemistos Plethon, The Byzantine and the Latin Renaissance*, Palacky University, Olomouc: 391-413.

Hladký, V. (2007), *Plato's Second Coming, An Outline of the Philosophy of George Gemistos Plethon*, Diss., Charles Univ. Praha.

Jayne, S. (1995), "The Pletho Revival of Plato in Italy", in *Plato in Renaissance England, Archives Internationales D' Histoire des Idées*, vol. 141, Dodrecht: Springer, 63-82.

Lagarde, B. (1973), "Le «De Differentiis» de Pléthon d' après l' autographe de la Marcienne", *Byzantion*, Vol. 43: 312-343.

Μουζάλα, Μ.Γ. (επιμ.) (2022), *Αρχαία Φιλοσοφικά Θέματα στην Πατερική και Βυζαντινή Φιλοσοφία*, Εκδ. Παπαζήσης.

Μπαρτζελιώτης, Λ. (1980), *Η κριτική του Αριστοτέλους παρά Πλήθωνι ως έκφρασις του αντιαριστοτελισμού κατά τον ΙΕ' αιώνα*, Αθήνα: Ίδρυμα Ερεύνης και Εκδόσεων Νεοελληνικής Φιλοσοφίας.

Μπενάκης, Λ. (1980), «Φιλόσοφοι και φιλοσοφικές αντιθέσεις στις τελευταίες δεκαετίες του Βυζαντίου: Πλήθων, Σχολάριος και οι άλλοι», *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, Εκδοτική Αθηνών, Τόμος Θ', 367-371.

Schulz, P. (2010), "George Gemistos Plethon (ca. 1360-1454), George of Trebizond (1396-1472), and Cardinal Bessarion (1403-1472): The Controversy between Platonists and Aristotelians in the Fifteenth Century", in Blum, P.R. (ed.), *Philosophers of the Renaissance*, Washington: Catholic University of America Press, 23-32.

Τατάκης, Β.Ν. (1977), *Η Βυζαντινή φιλοσοφία*, Μετφ. από την γαλλική έκδοση Ε.Κ. Καλπουρτζή, Εποπτεία και βιβλιογραφική ενημέρωση Λ.Γ. Μπενάκη, Αθήνα: Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, 269-270 (Τίτλος πρωτοτύπου: *La Philosophie Byzantine*, Paris 1949: Presses Universitaires de France).

Woodhouse, C.M. (1986), *George Gemistos Plethon, The Last of the Hellenes*, Oxford: Clarendon Press.

<https://sep4u.gr/>

--

Πράξη και Ποίηση

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5103	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πράξη και Ποίηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η φοιτήτρια/ο φοιτητής θα: <ol style="list-style-type: none">
Έχει κατανοήσει κάποιες από τις θεμελιώδεις έννοιες της πρακτικής φιλοσοφίας.
Θα έχει εξερευνήσει τη σχέσεις ανάμεσα σε θεμελιώδεις ανθρώπινες ικανότητες.
Γενικές Ικανότητες
<ol style="list-style-type: none">
Ανάγνωση και ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων
Επισκόπηση της ιστορικής πορείας θεμελιωδών εννοιών και προβλημάτων
Κριτική ανάλυση παραδεδομένων τρόπων της ηθικής σκέψης και πράξης

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το θέμα του μαθήματος είναι η διάκριση και η σχέση ανάμεσα στην πράξη (εννοούμενη ως ενέργεια) και την ποίηση (εννοούμενη ως δημιουργία). Στο πρώτο μέρος του μαθήματος θα εξετάσουμε την Πλατωνική θεώρηση της τέχνης στην ηθική και την πολιτική καθώς και την Αριστοτελική διάκριση ανάμεσα σε ποίηση και πράξη στα Ηθικά του. Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος θα δούμε πως η Αριστοτελική διάκριση εμφανίζεται στο έργο του πρώιμου Μαρξ. Στο τρίτο μέρος θα εξετάσουμε το πώς η διάκριση εμφανίζεται στο έργο του Heidegger και της Arendt. Τέλος, στο τέταρτο μέρος θα εξετάσουμε τη διάκριση στη σύγχρονη αγγλόφωνη ηθική φιλοσοφία και τη φιλοσοφία της πράξης. Στο πλαίσιο αυτό θα συζητήσουμε θέματα φιλοσοφικής ανθρωπολογίας και πιο συγκεκριμένα θέματα που έχουν να κάνουν με τη σχέση τέχνης και ηθικής, εργασίας και ηθικής, τεχνικής και ηθικής.
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στο αμφιθέατρο.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Αυτοτελής μελέτη	86
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή εξέταση ή με εργασία	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Πλάτωνας, Πολιτεία, Εκδόσεις Πόλις, 2002.
Αριστοτέλης, Ηθικά Νικομάχεια, Ζήτρος, Θεσσαλονίκη, 2006.
Μαρξ, Grundrisse, I-III, μτφ. Δ. Διβάρης, Στοχαστής, Αθήνα, 1989-1992.

Τέχνη και μεταφυσική στον Σόπενχαουερ και στον Νίτσε

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5087	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τέχνη και μεταφυσική στον Σόπενχαουερ και στον Νίτσε		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
.ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	upatras eclass ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ ΣΤΟΝ ΣΟΠΕΝΧ...		

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Στο πέρας των μαθημάτων οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν γνωρίσει τις βασικές θέσεις του Σόπενχαουερ και του Νίτσε και τη συστηματική θέση της αισθητικής στη φιλοσοφία τους.
Γενικές Ικανότητες
Κριτική ανάγνωση πρωτότυπων κειμένων. Συνδυασμός ιστορικής και συστηματικής προσέγγισης των φιλοσοφικών διενέξεων.

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό θα συζητήσουμε τη σημασία της αισθητικής και της τέχνης για τη μεταφυσική του Σόπενχαουερ και την κριτική της μεταφυσικής του Νίτσε. Η συζήτηση θα διεξαχθεί στη βάση των πρωτοτύπων κειμένων. Θα εστιάσουμε στα σημεία σύγκλισης και απόκλισης των δύο φιλοσόφων.
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ.	Διαλέξεις		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	E-class		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου	Εργασίας
	Διαλέξεις	39	
	Αυτοτελής μελέτη	86	
	Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελική γραπτή εξέταση		

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Arthur Schopenhauer, <i>Ο κόσμος ως βούληση και ως παράσταση</i> , Ροές, Αθήνα 2020.
Friedrich Nietzsche, <i>Η γέννηση της τραγωδίας ή Ελληνισμός και απαισιοδοξία</i> , Εστία, Αθήνα 2009.

Φιλοσοφία της Θρησκείας

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	RHS_5067	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία της θρησκείας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ:	Ελληνική		
ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ (URL)			

2.ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none">
η γνώση επιλεγμένων θεματικών περιοχών στην Φιλοσοφία της Θρησκείας
η στοχευμένη ανάλυση κειμένων από τη θεματική αυτή περιοχή
η καλλιέργεια του κριτικού φιλοσοφικού στοχασμού επί του φαινομένου της θρησκείας
η ανάδειξη της σημασίας και της επίδρασης της θρησκείας επί του ανθρώπινου βίου, τόσο ιστορικά όσο και συστηματικά.
χρήση γενικών και εξειδικευμένων έργων αναφοράς των φιλοσοφικών αυτών κλάδων
χρήση ψηφιακών μέσων στον κλάδο των ανθρωπιστικών σπουδών
Γενικές Ικανότητες
<ul style="list-style-type: none">
αυτοδύναμη εργασία
αναλυτική και συνθετική ικανότητα
κριτική σκέψη
αναζήτηση πληροφοριών σε γενικά και ειδικά έργα αναφοράς
ικανότητα ανασύνθεσης των θέσεων και των επιχειρημάτων ενός κειμένου των φιλοσοφικών αυτών κλάδων
δεξιότητες προφορικής παρουσίασης
ψηφιακές δεξιότητες στον κλάδο των ανθρωπιστικών σπουδών

3.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα θα εστιάσει στη φιλοσοφική ερμηνεία του θρησκευτικού φαινομένου συνδυάζοντας τη γενική επισκόπηση με την εμβάθυνση σε επιλεγμένα θέματα και σχετικά κείμενα.
--

4.ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> Πρόσωπο με πρόσωπο παράδοση Συζήτηση σε ολομέλεια προετοιμασία και προαιρετική προφορική παρουσίαση εκ μέρους των φοιτητών (ατομικά ή σε ζεύγη) θεμάτων και κειμένων παρακολούθηση/υποστήριξη των φοιτητών στην εβδομαδιαία προετοιμασία τους και στην εργασία σε τακτές ώρες συνεργασίας χρήση τεχνολογιών πληροφορίας
------------------	---

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση διαφανειών κατά την παράδοση • e-class • Voice Thread • Χρήση ηλεκτρονικών πηγών 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	39
	Γραπτή εργασία	21
	Αυτοτελής μελέτη/παρουσιάσεις	65
	Σύνολο Μαθήματος	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Τελικές εξετάσεις και (προαιρετική) προφορική παρουσίαση.	

5.ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σύγγραμμα

- Hume, David, *Η φυσική ιστορία της θρησκείας*. Μτφ. Αλ. Σακελλαρίου. Σαββάλας. Αθήνα 2011.

Περαιτέρω βιβλιογραφία

- Charlesworth, Max, *Φιλοσοφία και θρησκεία. Τυπολογία των σχέσεών τους από την αρχαιότητα έως σήμερα*, μετάφρ. Χρ. Τριανταφυλλόπουλος, Ηράκλειο: Π.Ε.Κ. 2015.
- Ζουμπουλάκης, Σταύρος. (επιμέλεια), *Ο Θεός της Βίβλου και ο Θεός των φιλοσόφων*, Αθήνα: Άρτος Ζωής 2012.
- Eliade, Mircea, *A History of Religious Ideas*. 3 τμ. *The University of Chicago Press*. Chicago 1981-1989.
- *The Encyclopedia of Religion*, 16 τμ. 2^η εκδ. New York/London: Collier Macmillan 2005 (1987).
- Kenny, A. (επιμ.): *Ιστορία της Δυτικής φιλοσοφίας*. Μτφ.: Δ. Ρισσάκη. Νεφέλη. Αθήνα 2006.

Περαιτέρω βιβλιογραφία θα δοθεί στη διάρκεια του μαθήματος. Ακόμη, οι φοιτητές θα κληθούν να αναζητήσουν αυτοδύναμα περαιτέρω βιβλιογραφία

<https://sep4u.gr/>